

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΑΘΗΝΑΙ, ΑΧΑΡΝΩΝ 22

ΕΓΓΡΑΦΑΙ

Ἑλλάδος ἐτησίως Δρ. 16. — Ἐξωτερικοῦ ἐτησίως Δρ. 20.
Τὰ «ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ», ἐκδόονται τὴν 15^{ην} ἐκάστην μηνος.
Τὸ τίμημα τῆς ἐγγράφῃς ἀποστέλλεται διὰ ταχυδρομ. ἢ κοινοῦ
ἐπιταγῆς πρὸς τὸν κ.

ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΑΓΓ. ΒΛΑΧΟΝ

Ἰδιοκτήτην «Παναθηναίων»,

ΑΘΗΝΑΣ, Ἀχαρνῶν 22.

Γενικὸς ἀντιπρόσωπος τῶν «Παναθηναίων» εἰς ἄλλην τὴν Ρωσσίαν
ὁ κ. Ἀναστάσιος Μάλλος, Rue Pouschkin, N° 66, Ὁδησός.

ΟΙ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ ΕΛΛΗΝΕΣ ζητεῖτε τὰ «Παναθήναια», ἀπὸ τὸ ἐλληνικὸν
βιβλιοπωλεῖον Κ. Καραδαγλίδου, 45 Madison Street, New York U. S.

ΕΚΔΟΣΗ

Σύμφωνα με το σχέδιο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ THOMSON HOUSTON.—ΕΔΡΑ: ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΕΙΣ ΜΕΤΟΧΑΣ: ΔΡΑΧ. 10,000,000. — ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΕΙΣ ΟΜΟΛΟΓΙΑΣ: ΦΡ. ΧΡ. 10,000,000

Κεντρικὸν Ἐργοστάσιον ἐν Νέῳ Φαλήρῳ — Σταθμοί: Ἐν Ἀθήναις, Πειραιεῖ, Νέῳ Φαλήρῳ
καὶ Κηφισσίᾳ.—Ἡλεκτρικὴ κίνησις τοῦ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ Σιδηροδρόμου καὶ τῶν Τροχιο-
δρόμων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων.—Προνόμιον φωτισμοῦ δι' ἡλεκτρισμοῦ καὶ ἀερίου:
Πειραιῶς, Πατρῶν, Σύρου, Καλαμῶν, Ἀργοστολίου, Χαλκίδος.—Ἡλεκτρικὸς Τροχιόδρομος Πατρῶν.

Ἐγκαταστάσεις φωτισμοῦ καὶ κινητηρίου δυναμῆος καὶ ἐν γένει πᾶσα ἐργασία σχετιζομένη με-
τὸν ἡλεκτρισμόν. — Ἡ Ἑταιρία προμηθεύει παντὸς εἶδους ὑλικά ἡλεκτρισμοῦ, ἰδίᾳ ὄργανα καὶ
μηχανὰς **Thomson Houston** τῶν ὁποίων εἶναι ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ.

ΤΟ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΚΟΜΜΩΣΕΩΣ

Σ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΟΔΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 4

La vraie ondulation Marcel.

ΦΩΤΟΤΣΙΓΚΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Ε. ΚΑΖΑΝΗ

ΤΟ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΕΝ ΤΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

ΒΡΑΒΕΥΘΕΝ ΕΙΣ ΤΡΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΜΕ ΤΑ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ—ΣΤΟΑ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΥ

Μόνον τὸ τσιγκογραφεῖον Ε. Καζάνη
ἐβραβεύθη ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ Βορδῶ.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΙ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ—ΜΕΓΕΘΥΝΣΕΙΣ

Ὁδὸς Ἐρμού 10

Παρὰ τῇ Πλατείᾳ Συντάγματος

COMMERCIAL UNION ASSURANCE CO LTD

“ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ,”

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΑΓΓΛΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ ΤΩ 1861

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΔΙΑ Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 1914

Καταθέσασα τὴν ἐκ δραχμῶν 200,000 ἐγγύησιν τοῦ νόμου ΓΥΓ' (1919)
παρὰ τῇ ἐνταῦθα Ἰονικῇ Τραπεζῇ Ltd.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΔΡΑΧ. 600.000.000

ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΡΑΛΛΗΣ — ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΡΑΚΤΩΡ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ ΠΛΥΤΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΚΟΡΑΗ 3, ΑΘΗΝΑΙ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Διαγωνισμός διὰ μίαν θέσιν
μηχανουργού της 'Αβερωφείου Γεωργικής Σχολής.

Συμφώνως τῷ νόμῳ 260 ἐ.ἐ. προκηρύσσομεν διαγωνισμόν πρὸς πρόσληψιν παρὰ τῇ 'Αβερωφείῳ Γεωργικῇ Σχολῇ Λαρίσης ἐνὸς εἰδικοῦ πρακτικοῦ μηχανουργοῦ. Ὁ διαγωνισμὸς διενεργηθῆσεται τὴν 15 Ὀκτωβρίου ἐ. ἐ. ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 6 π. μ. ἐν Λαρίσῃ καὶ ἐν τῷ καταστήματι τῆς Σχολῆς. Οἱ διαγωνισθησόμενοι δεόν νὰ ὑποβάλωσι πέντε ἡμέρας τοῦλάχιστον πρὸ τῆς ἐνεργείας τοῦ διαγωνισμοῦ εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς Σχολῆς αἰτήσιν ἐπὶ 50λέπτου χαρτοσήμου εἰς ἣν νὰ ἐπισυνάπτωσι 1) Πιστοποιητικὸν περὶ τῆς ἐγγραφῆς τῶν εἰς τὸ μητρώον τῶν ἀρρένων δήμου τινὸς ἢ κοινότητος τοῦ Κράτους, ἀποκλειομένων τῶν ἐχόντων ἡλικίαν ἄνω τῶν 55 ἐτῶν 2) Πιστοποιητικὸν ἐμφαίνον πενταετὴ εὐδόκιμον αὐτῶν ὑπηρεσίαν ὡς κατασκευαστῶν ἢ ἐφαρμοστῶν εἰς εἰδικὰ μηχανουργεῖα γεωργικῶν ἐργαλείων καὶ μηχανῶν ἢ εἰς Γεωργικὰς Σχολὰς καὶ 3) Γραμμάτιον καταθέσεως δρ. 20 εἰς τὸ ταμεῖον Λαρίσης δι' ἀμοιβὴν τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς.

Οἱ ὅροι τοῦ διαγωνισμοῦ ὡς καὶ τὰ ἐξεταστέα μαθήματα κανονίζονται λεπτομερῶς ἐν τῇ σχετικῇ προκηρῦξει τῇ δημοσιευθείσῃ εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 153 (παράρτημα τευχὸς Β) φύλλον τῆς 'Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 11 Αὐγούστου ἐ. ἔτους.

Δημοσιευθῆτω διὰ τῶν ἐφημερίδων ὅσαι ἔλαβον πρὸς τοῦτο ἐντολὴν ἐγγραφον.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας).

Ο ΝΟΜΟΣ ΠΕΡΙ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ἀνακοινοῦ ὅτι

Ἀπὸ τῆς 25 Σεπτεμβρίου 1914 ἀρχομένης τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου 281 «περὶ Σωματείων», καλοῦνται οἱ διοικοῦντες τὰ παντὸς εἶδους σωματεῖα ἐπαγγελματικά, ἀλληλοβοηθητικά, πατριωτικά, θρησκευτικά, κοινωνικά, εὐπορητικά, πολιτικά, ἐπιστημονικά, καλλιτεχνικά, φιλολογικά, τοπικά, κοινοτικά κλπ. ἵνα συμμορφωθῶσι πρὸς τὰς διατάξεις αὐτοῦ.

Μετά τὴν 25 Σεπτεμβρίου δὲν ἔχει πλέον ἰσχὺν πᾶσα προηγουμένη τυχὸν ἐγκοις καταστατικῶν, εἴτε διὰ Β. Διατάγματος εἴτε κατ' ἄλλον τρόπον γενομένη. Ὅσα ἐκ τῶν λειτουργούντων ἤδη σωματείων θέλουν νὰ εἶνε ἐν τῶν λειτουργούντων ἤδη σωματείων θέλουν νὰ εἶνε νομίμως ἀνεγνωρισμένα, πρέπει νὰ φροντίσῃ ὅπως, μέχρι τὸ πολὺ τῆς 25 Δεκεμβρίου ἐ.ἐ. μεταρρυθμίσουν τὸ καταστατικὸν τῶν καὶ τὸ προσαρμόσῃ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, καταθέσῃ δὲ τὸ καταστατικὸν εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον εἰς διπλοῦν, ἵνα ἐπιτύχῃ τὴν ἀναγνώρισίν τῶν.

Κατὰ τὸν 281 νόμον τὰ οὕτως ἀναγνωριζόμενα σωματεῖα θέλουνσιν ἀπολαύει διαφόρων πλεονεκτημάτων καὶ προνομίων. Τοιαῦτα εἶνε ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τελῶν καὶ φόρων (χαρτοσήμου, θεαμάτων εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ ταμεῖου τῶν προσαρτάσεις, ταχυδρομικῶν διὰ τὴν πρὸς τὰς ἀρχὰς ἀλληλογραφίαν κλπ.).

Τὴν σπουδαιότεραν δὲ ἀναμφιβόλως κοινωνικὴν σημασίαν ἔχει ἡ εἰδικὴ διάταξις τοῦ νόμου, καθ' ἣν τὰ ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικά σωματεῖα ἰδρύοντα ἐπαγγελματικὰς σχολὰς διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν μελῶν τῶν, θέλουν λαμβάνει ὅχι μόνον ἡθικὴν ἐνίσχυσιν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου ἀλλὰ καὶ ἀνάλογον χρηματικὸν βοήθημα.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ λάβουν ἀντίτυπα τοῦ Νόμου ἢ

περαιτέρω διασαφίσεις καὶ πληροφορίας, δύνανται νὰ ἀπευθύνωνται δι' ἀπλῆς ἐπιστολῆς τῶν ἢ πρὸς τοὺς οἰκείους Νομάρχας ἢ καὶ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας ἀπ' εὐθείας. Δημοσιευθῆτω μόνον διὰ τῶν ἐχουσῶν ἐγγραφον ἐντολὴν ἐφημερίδων.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας).

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Προκηρῦξις διαγωνισμοῦ πρὸς κατάληψιν θέσεως λογιστοῦ ἐν τῷ τμήματι Η' τῆς Γεωργ. Οἰκονομίας.

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 5-14 τοῦ ἀπὸ 3 Ἰουλίου 1914 Βασιλικῷ Διατάγματος περὶ ἐκτελέσεως τοῦ νόμου 241 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ συστάσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας νόμου ΓΨΚΔ' κλπ.» προκηρύσσομεν διαγωνισμόν πρὸς κατάληψιν μιᾶς θέσεως Λογιστοῦ ἐν τῷ Η' τμήματι τῆς Γεωργικῆς Οἰκονομίας τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου.

Ὁ διαγωνισμὸς ἐνεργηθῆσεται ἐν Ἀθήναις τὴν 1ην Ὀκτωβρίου ἐ. ἐ. ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 9 π. μ. ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Ὑπουργείου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ὡς ἄνω Βασιλικῷ Διατάγματος.

Οἱ βουλόμενοι νὰ διαγωνισθῶσιν ὀφείλουσι νὰ ὑποβάλωσι μέχρι τῆς 27ης Σεπτεμβρίου ἐ. ἐ. τὸ βραδύτερον αἰτήσιν ἐπὶ πεντηκονταλέπτου χαρτοσήμου ἐπισυνάπτοντες.

1) Πιστοποιητικὸν περὶ τῆς ἐν τῷ μητρώῳ τῶν ἀρρένων δήμου τινὸς ἢ κοινότητος τοῦ Κράτους ἐγγραφῆς τῶν ἢ ἐπίσημον ἀπόσπασμα τούτου, προκειμένου δὲ περὶ καταγομένων ἐκ τῶν νέων χωρῶν ἐπίσημον πιστοποιητικὸν τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς περὶ τῆς ἐκείθεν καταγωγῆς τῶν.

2) Πιστοποιητικὸν τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς ὅτι ἐξεπλήρωσαν τὴν στρατιωτικὴν αὐτῶν ὑποχρέωσιν ἢ ὅτι ἐξηρέθησαν ἢ ἀπηλλάγησαν ταύτης, ἐὰν ἄνωσιν ἡλικίαν στρατεύσιμον ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ἀρκεῖ ἢ προσαγωγή τοῦ ἀτομικοῦ τῶν βιβλιαρίου.

3) Πιστοποιητικὰ τῶν ἀρμοδίων Εἰσαγγελέων τῶν Ἑφετῶν καὶ τῶν Πλημμελειοδικῶν, ὅτι δὲν κατεδικάσθησαν ἐπὶ κακούργηματι ἢ πλημμελήματι ἐπὶ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 22 ἢ τινι τῶν ἐν τοῖς ἀρθροῖς 454, 457, 461, 462 καὶ 482 § 1 τοῦ ποινικοῦ νόμου ἀναφερομένων πλημμελημάτων καὶ ὅτι δὲν ἐστερηθῇσαν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως τῶν πολιτικῶν τῶν δικαιωμάτων.

4) Γραμμάτιον ἐμφαίνον τὴν ἐν τινι τῶν ἐν Ἀθῆναις δημοσίων ταμείων κατάθεσιν δραχμῶν (30) δι' ἀμοιβὴν τῶν μελῶν τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς.

5) Πρωτότυπον ἢ κεκυρωμένον ἀντίγραφον πτυχίου δημοσίας ἢ ἀνεγνωρισμένης Ἑμπορικῆς Σχολῆς, εἴτε πρωτότυπον ἢ κεκυρωμένον ἀντίγραφον, ἀπολυτηρίου Γυμνασίου. Ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει πρέπει νὰ ὑποβάλωσι καὶ πιστοποιητικὸν διετούς τοῦλάχιστον εὐδοκίμου λογιστικῆς δημοσίας ἢ ἰδιωτικῆς ὑπηρεσίας.

Οἱ ἐκ τῶν ὑποψηφίων δημόσιοι ὑπάλληλοι ἀπαλλάσσονται τῆς υποχρεώσεως πρὸς ὑποβολὴν τῶν ὑπ' ἀριθ. 1 καὶ 3 πιστοποιητικῶν. Ἐν τῇ αἰτήσῃ πρέπει νὰ ἀναφέρηται καὶ ἡ ξένη γλῶσσα εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ὑποψήφιος ἐπιθυμεῖ νὰ ἐξετασθῇ, ὡς καὶ ἡ διεύθυνσις τῆς κατοικίας αὐτοῦ.

Ἡ παρούσα δημοσιευθῆτω μόνον διὰ τῶν ἐχουσῶν ἐγγραφον ἐντολὴν ἐφημερίδων.

Ἐν Ἀθήναις 22 Αὐγούστου 1914.

Ὁ Ὑπουργὸς Α. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ "ΜΟΥΣΙΚΗ",

Ὅλα τὰ τραγούδια ὄλων τῶν Ἑλλήνων συνθετῶν

ΓΕΝΙΚΟΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ

ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΕΤΕΡΑΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΠΙΑΝΩΝ ΚΑΙ ΑΕΡΟΚΥΜΒΑΛΩΝ

ΣΤΑΡΡ

ΣΤΑΡΡ

Πιάνα καὶ ἀεροκύμβαλα ὄλων τῶν τιμῶν
μὲ μηνιαίας δόσεις ἐκ δρ. 40

ΑΘΗΝΑΙ

Σταδίου 21, Στοὰ Ἀρσανείου 13-15

Κατάλογοι δωρεὰν ἐπὶ αἰτήσῃ

Σ. Π. Α. Π.

Ἀναχωρήσεις ἐξ Ἀθηνῶν

6.30 π.μ. Διὰ Κόρινθον, Ναύπλιον, Τρίπολιν, Μεγαλόπολιν, Κυπαρισσίαν, Καλάμας.

7.05 » Διὰ Κόρινθον, Καλάβρυτα, Πάτρας, Κυλλήνην (λουτρά), Πύργον, Ὀλύμπια.

8.20 » Διὰ Κόρινθον καὶ τὰς μέχρις Ἀκράτας στάσεις.

1.00 μ.μ. Διὰ Κόρινθον, Ναύπλιον, Πάτρας.

Ἀναχωρήσεις ἐκ Πατρῶν

7.30 π.μ. Διὰ Κόρινθον, Ἀθήνας.

11.40 » Διὰ Καλάβρυτα, Κόρινθον, Ναύπλιον, Ἀθήνας.

6.30 » Διὰ Κυλλήνην (λουτρά), Πύργον, Ὀλύμπια, Κυπαρισσίαν, Καλάμας, Μεγαλόπολιν, Τρίπολιν.

3.45 μ.μ. Διὰ Κυλλήνην (λουτρά), Πύργον, Ὀλύμπια.

Ἀναχωρήσεις ἐκ Καλαμῶν

7.00 π.μ. Διὰ Κυπαρισσίαν, Ὀλύμπια, Πύργον, Πάτρας, Μεγαλόπολιν, Τρίπολιν, Ναύπλιον, Ἀθήνας.

12.05 » Διὰ Πύργον, Ὀλύμπια, Τρίπολιν.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

4.40 μ.μ. Ἐκ Πατρῶν, Τριπόλεως, Ναυπλίου.

6.15 » Τοπικὴ ἐκ Κορίνθου.

7.05 » Ἐξ Ὀλυμπίων, Πύργου, Κυλλήνης (λουτρά), Πατρῶν, Καλαβρύτων.

8.05 » Ἐκ Καλαμῶν, Κυπαρισσίας, Μεγαλόπολεως, Τριπόλεως, Ναυπλίου.

ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑΡΙΑ ΤΑΞΕΙΔΙΩΝ

1000 χιλιόμε. | Α' Θ. Δρ. 90 | διαρκείας
ἐκπτώσις 25% | Β' » » 75 | 6 μηνῶν
| Γ' » » 45 |

2500 χιλιόμε. | Α' Θ. Δρ. 210 | διαρκείας
ἐκπτώσις 30% | Β' » » 175 | 12 μηνῶν
| Γ' » » 105 |

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἰσχύοντα μεταξὺ Πειραιῶς, Ναυπλίου, Μύλων, Κόρινθου, Κυλλήνης, Πύργου, Ὀλυμπίων.

Α' θ. ἐτήσ. Δρ. 504 ἐξάμ. 294 τρίμ. 168

Β' θ. » » 362 » 211 » 121

ΤΕΙΑ ΚΥΑΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Εἶναι τὰ ἄριστα πάντων. Διὰ τοῦτο ὅπου εἰσῆχθησαν ἐπεβλήθησαν γενικῶς. Ἡ συσκευὴ τῶν εἰς πακέτα καὶ κυτία μὲ τὸ σῆμα τοῦ ΚΥΑΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ γίνεται ἐν Λονδίῳ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Ἀγγλικοῦ Κράτους. Πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ ἐδωδιμοπωλεῖα.

ΠΡΟΣΟΧΗ ΕΙΣ ΤΟ ΣΗΜΑ

Γεν. ἀντιπρόσωπος διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ Κρήτην: ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΚΟΛΛΑΣ—Ἐν Πειραιεὶ (Στοὰ Ριζάρη)

ΛΟΥΤΗΡΑΣ ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟΥΣ ΣΜΑΛΤΩΜΕΝΟΥΣ

Θερμοσίφωνας, Νιπτήρας ἐκ πορσελάνης κτλ. Ἀγγλικοῦ Οἴκου Twyforde Lea ἐν μεγάλῃ παρακαταθήκῃ εὐρίσκετε εἰς τὸ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Κ. ΒΕΝΤΟΥΡΗ

Πανεπιστημίου 71

Ὡς καὶ ὅλα τὰ εἶδη οἰκοδομικῆς: Σιδηροδοκούς, Πλάκας Μωσαϊκὰς ἐκ σιμέντου κτλ.

ΑΘΗΝΑΙ—Ὁδὸς Ἐρμού 274

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ—Ὁδὸς Ἀσκληπιοῦ

ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ Β. ΚΟΝΤΟΜΑΝΩΛΗ

ΟΔΟΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 3

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

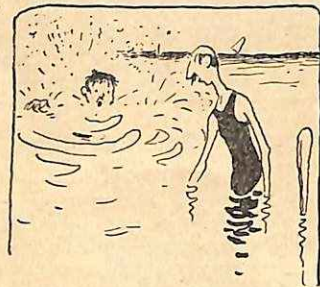
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ ΦΡ. ΧΡ. 25.000.000
ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ: ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΙ, ΣΜΥΡΝΗΙ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΙ, ΚΑΙΡΩΙ
ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ: ΕΝ ΜΥΤΙΛΗΝΗΙ, ΣΕΡΡΑΙΣ, ΖΑΓΑΖΙΚ, ΜΑΓΝΗΣΙΑΙ, ΠΕΡΓΑΜΩΙ, ΣΟΜΑΙ

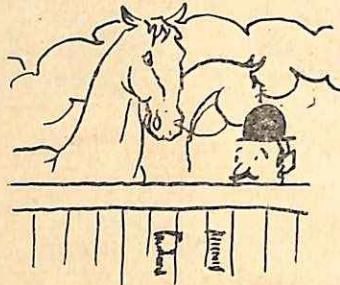
ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Μ. Π. ΚΑΜΑΡΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ: Α. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Π. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

Προεξοφλήσεις, Δάνεια επί ενεχύρω Χρεωγράφων, Γραμματίων, Έμπορευμάτων,
Άγορά και Πώλησις Συναλλάγματος, Πιστωτικά έπιστολαί, Δάνεια επί υποθήκη,
Καταθέσεις εν όψει, επί προθεσμία, Ταμειυτήριον κ.τ.λ.

— Μην κάνεις τόσο θόρυβο. . .
— Γιατί;
— Γιατί θα γράψω το «Έθνος»
— ότι έγινε μεγάλη Ναυμαχία εις
— την Αδριατικήν.

— Έπιστροφή έξ Ευρώπης.
— Τό άλογον:
— Ούτε να ξαπλωθώ δέν μπο-
— ρεί κανείς . . .

— Καθώς ήρθε που λές να μου
— μιλήσω του δίνω δυο γροθιές
— και πέφτει ξερός . . .
— Ο Γαβριάς:
— Πάψε, ρε Αυστριακή Πρεσβεία!

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Η «ΑΝΑΤΟΛΗ»,

ΠΡΟΔΕΥΤΙΚΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΙΝΑΞ

ΕΤΗ	Συνομολογηθεῖ- σαι ασφάλεια	Ποσὸν τῶν ἐν ισχύϊ ασφαλειῶν κατὰ τὸ λήξαν ἔτος	Ἀποζημιώσεις πληρωθεῖσαι	Μαθηματικά ἀποθέματα εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους	Μαθηματικά ἀποθέ- ματα καὶ περιουσία τῆς Ἑταιρείας εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους
1909	5,080,877.—	4,343,375.75	69,226.—	303,389.59	1,260,676.29
1910	5,566,628.75	7,814,946.50	105,830.45	640,280.73	1,650,903.12
1911	5,920,850.50	11,261,585.—	229,795.10	1,040,782.39	2,097,674.18
1912	4,011,977.30	12,813,291.—	300,204.75	1,562,360.20	2,595,069.50
1913	4,560,060.—	13,917,213.—	384,653.—	1,972,031.—	2,977,431.01

ΣΗΜ. Ἡ ἐλάττωσις τῶν παραγωγικῶν ἀποτελεσμάτων κατὰ τὰ ἔτη 1912 καὶ 1913 ὀφείλεται εἰς
τὴν ἐμπόλεμον κατάστασιν.

ΦΥΚΙΑ
PAUL CHABAS

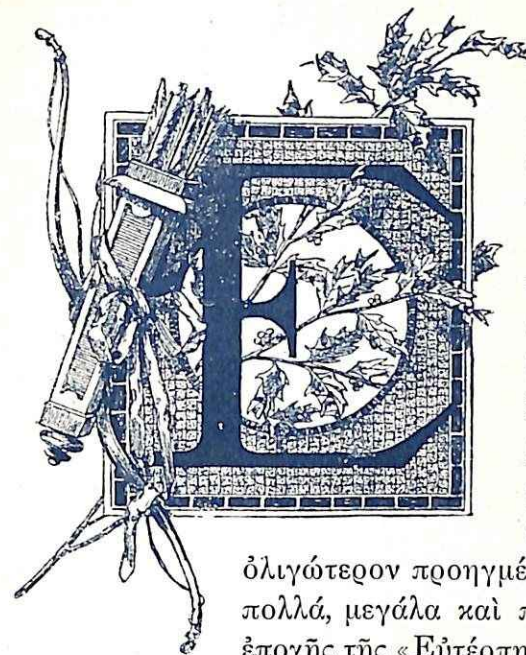

ΙΣ διάστημα ὀλίγων ἡμερῶν ἐξηντήθη ὁλόκληρος ἡ ἐκδοσις τοῦ πρώτου τεύχους τῆς νέας περιόδου εἰς τὴν ὁποίαν εἰσηλθον τὰ «Παναθήναια». Ἡ τόσῃ προφανῆς διάθεσις τοῦ ἀναγνωστικοῦ κόσμου τῆς Ἑλλάδος, ὅπως ὑποστηρίξῃ τὴν ἐκδοσὶν των μᾶς δίδει θάρρος, καὶ ἡ θερμὴ ὑποδοχὴ τὴν ὁποίαν ἔκαμεν εἰς αὐτὰ σύσσωμος ὁ Ἀθηναϊκὸς τύπος μᾶς πείθει ὅτι πρέπει νὰ ἐξακολουθήσωμεν μὲ ἀγάπην καὶ ἐλπίδα τὸν ἀγῶνα. Διότι περὶ ἀγῶνος πρόκειται. Ὅταν τὰ μικρότερα καὶ τὰ

ὀλιγώτερον προηγμένα εἰς πολιτισμὸν κράτη τοῦ κόσμου τρέφουν πολλὰ, μεγάλα καὶ πλούσια περιοδικὰ, εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς «Εὐτέρπης» καὶ τῆς «Πανδώρας» μυριάδες περιοδικῶν ἀπέβησαν ὑπὸ τὴν κοινὴν ἀδιαφορίαν, ἀγνώστα καὶ ἀδάκρυτα, καὶ ὅμως τὰ αἰσθητικὰ ἐξ αὐτῶν ὑπηρετήσαν μὲ θυσίας τὴν ἐποχὴν των. Σήμερον ὅμως ἡμεῖς ὀρίζοντες ζωῆς διανοίγονται εἰς κάθε κλάδον οἱ Ἕλληνες ζοῦν ἀλλέως, ἀντιλαμβάνονται ἀλλέως, ὑπηρετοῦν ἀλλέως τὰ ἰδανικὰ τῆς πατρίδος των. Ἀδιαφοροὶ ἄλλοτε καὶ εἰς τὰ μεγαλύτερα ἔγιναν σωδινισταὶ σήμερον καὶ εἰς τὰ ὀλιγώτερα. Ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἀποφασίζουν γ' ἀγωνισθοῦν ὠραίους ἐθνικοὺς ἀγῶνας εὐρίσκουν πολλὰ τὰ ἐμπόδια ἀλλὰ καὶ πολλοὺς τοὺς συναγωνιστάς, καὶ ὑπὸ τὸν ἥλιον ὁ ὁποῖος θερμαίνει τὴν Νέαν Ἑλλάδα βλέποντες λυομένους τοὺς πάγους τῆς ἄλλοτε κοινῆς ἀδιαφορίας. Εἶναι ἀσφαλὲς αὐτὰς τὰς ὁποίας συναντᾷ κανεὶς παντοῦ εἰς τὰ θέατρα, τῶν παλαιῶν αἱ πρῶται παραστάσεις ἔργων ἑλληνικῶν εὐρίσκουν κοσμοβορῆ τὴν αἰταιρίαν, εἰς τὰς καλλιτεχνικὰς ἐκθέσεις, ὅπου τὰ ἔργα τῶν Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν ἀγοράζονται προθύμως, εἰς τὰς ἐκδόσεις νέων ἐφημερίδων, καὶ ὅποια ἐπὶ τῇ ὑποσχέσει μόνον ὅτι ἐκδίδονται διὰ νὰ ὑπηρετήσωσι τὴν κοινὴν ἐθνικὴν ἀγῶνι γίνονται ἀνάστατοι. Παρὰ τὸ πλευρὸν λοιπὸν ὅλων αὐτῶν τῶν σηματοφόρων τῆς ἐθνικῆς ἀναστάσεως θὰ ταχθῶμεν καὶ ἡμεῖς, εὐτυχεῖς ἂν ὁ ἑλληνικὸς κόσμος μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ ὑπηρετήσωμεν μὲ τὴν ἰσχυρὰν δυνάμειν τὰ ἑλληνικὰ γράμματα, τὴν ἑλληνικὴν Γραμμὰ καὶ τὴν ἑλληνικὴν Τέχνην.

ΤΑ «ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ»

ΙΣ διάστημα ὀλίγων ἡμερῶν ἐξηντλήθη ὁλόκληρος ἡ ἔκδοσις τοῦ πρώτου τεύχους τῆς νέας περιόδου εἰς τὴν ὁποίαν εἰσῆλθον τὰ «Παναθήναια». Ἡ τόσῃ προφανῆς διάθεσις τοῦ ἀναγνωστικοῦ κόσμου τῆς Ἑλλάδος, ὅπως ὑποστηρίξῃ τὴν ἔκδοσίν των μᾶς δίδει θάρρος, καὶ ἡ θερμὴ ὑποδοχὴ τὴν ὁποίαν ἔκαμεν εἰς αὐτὰ σύσωμος ὁ Ἀθηναϊκὸς τύπος μᾶς πείθει ὅτι πρέπει νὰ ἐξακολουθήσωμεν μὲ ἀγάπην καὶ ἐλπίδα τὸν ἀγῶνα. Διότι περὶ ἀγῶνος πρόκειται. Ὅταν τὰ μικρότερα καὶ τὰ

ὀλιγώτερον προηγμένα εἰς πολιτισμὸν κράτη τοῦ κόσμου τρέφουν πολλά, μεγάλα καὶ πλούσια περιοδικὰ, εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς «Εὐτέρπης» καὶ τῆς «Πανδώρας» μυριάδες περιοδικῶν ἐτάφησαν ὑπὸ τὴν κοινὴν ἀδιαφορίαν, ἄγνωστα καὶ ἀδάκρυτα, καὶ ὅμως τὰ πλείστα ἐξ αὐτῶν ὑπηρετήσαν μὲ θυσίας τὴν ἐποχὴν των. Σήμερον ὅμως νέοι ὀρίζοντες ζωῆς διανοίγονται εἰς κάθε κλάδον οἱ Ἕλληνες ζοῦν ἀλλέως, σκέπτονται ἀλλέως, ὑπηρετοῦν ἀλλέως τὰ ἰδανικὰ τῆς πατρίδος των. Ἀδιαφοροὶ ἄλλοτε καὶ εἰς τὰ μεγαλύτερα ἔγιναν σωβινισταὶ σήμερον καὶ εἰς τὰ ἐλάχιστα. Ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἀποφασίζουν ν' ἀγωνισθοῦν ὠραίους ἐθνικοὺς ἀγῶνας εὐρίσκουν πολλὰ τὰ ἐμπόδια ἀλλὰ καὶ πολλοὺς τοὺς συναγωνιστάς, καὶ ὑπὸ τὸν ἥλιον ὁ ὅποιος θερμαίνει τώρα τὴν Νέαν Ἑλλάδα βλέπουν λυομένους τοὺς πάγους τῆς ἄλλοτε κοινῆς ἀδιαφορίας. Εἶναι ἀλήθειαι αὐτὰς τὰς ὁποίας συναντᾷ κανεὶς παντοῦ· εἰς τὰ θέατρα, τῶν ὁποίων αἱ πρῶται παραστάσεις ἔργων ἑλληνικῶν εὐρίσκουν κοσμοβορίθῃ τὴν πλατεῖαν, εἰς τὰς καλλιτεχνικὰς ἐκθέσεις, ὅπου τὰ ἔργα τῶν Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν ἀγοράζονται προθύμως, εἰς τὰς ἐκδόσεις νέων ἐφημερίδων, αἱ ὁποῖαι ἐπὶ τῇ ὑποσχέσει μόνον ὅτι ἐκδίδονται διὰ νὰ ὑπηρετήσουν τὸν κοινὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα γίνονται ἀνάρπαστοι. Παρὰ τὸ πλεονὸν λοιπὸν ὅλων αὐτῶν τῶν σημαιοφόρων τῆς ἐθνικῆς ἀναστάσεως θὰ ταχθῶμεν καὶ ἡμεῖς, εὐτυχεῖς ἂν ὁ ἑλληνικὸς κόσμος μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ ὑπηρετήσωμεν μὲ ὅσας ἔχομεν δυνάμεις τὰ ἑλληνικὰ γράμματα, τὴν ἑλληνικὴν Ἰδέαν καὶ τὴν ἑλληνικὴν Τέχνην.

ΤΑ «ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ»

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΤΕΦΕΡΕΤΕΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΓΑΛΛΙΚΗΣ

Αγορά
26-4-85
35013

«Διόπερ πολλάκις δοκεῖ τὸ φυλάξαι τὰγαθὰ τοῦ κτήσασθαι χαλεπώτερον εἶναι».

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α'.

Όταν κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1870 ὁ λόρδος Grenville διεδέχετο εἰς τὴν Downingstreet τὸν ἀποθανόντα λόρδον Clarendon, κατὰ τὴν εἰσήγησίν του ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν πραγμάτων ὁ ὑφυπουργὸς Hammond διεβεβαίον τὸν νέον ὑπουργὸν ὅτι καθ' ὅλην τὴν μακροχρόνιον ὑπηρεσίαν του ὁ ἐξωτερικὸς ὁρίζων οὐδέποτε ἄλλοτε τῷ ἐφάνη διαυγέστερος. Ἡ ὁμιλία αὕτη ἐλάμβανε χώραν εἰς τὰς 3 τὸ ἀπόγευμα τῆς 6 Ἰουλίου, μετὰ δὲ τρεῖς μὲν ὥρας ἔφθανεν ἐκ Παρισίων ἡ εἰδησις τῆς ἐκλογῆς τοῦ πρίγκηπος Λεοπόλδου τῶν Χοενζόλλερν εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἰσπανίας. Ἀπὸ ἐκείνης τῆς στιγμῆς μέχρι τῆς 14 Ἰουλίου, ἡμέρας καθ' ἣν ἐγένετο ἡ παραποίησις τοῦ τηλεγραφήματος τοῦ Ems, ἡ συγκίνησις ἡ καταλαβούσα τὰ κέντρα τῆς Εὐρώπης ὁμοιάζει πολὺ πρὸς τὴν καταγίδα, ἣτις ἐξεροράγη ἐπὶ τῆς γηραιᾶς Ἠπείρου μας κατὰ τὸ βραχυπρόθεσμον χρονικὸν διάστημα τῆς Αὐστροσερβικῆς κρίσεως.

Κατὰ τὸν Γαλλογερμανικὸν πόλεμον τὴν ὑπατιότητα ἐθεωρήθη ὅτι τὴν ἔφερεν ἡ Γαλλία. Ἀπὸ 1 Αὐγούστου ἤρχισαν τότε αἱ μάχαι, ἐντὸς δὲ 28 ἡμερῶν ἡ Γαλλία εἶχε τελικῶς ἡττηθῇ. 300.000 ἄνδρες ἡ ἦσαν πληγωμένοι ἡ αἰχμάλωτοι ἡ εἰς τὸν τάφον. Ὁ ἐχθρὸς εὐρίσκετο 150 μίλια ἐντὸς τῆς Γαλλίας. Ὁ αὐτοκράτωρ εἶχε συλληφθῇ αἰχμάλωτος. Διὰ τοῦ πολέμου τούτου ἡ ἡγεμονία τῆς Εὐρώπης μετεφέρετο ἐκ Παρισίων εἰς Βερολῖνον.

Εἶναι πολὺ ἐνωρὶς εἰσέτι ὅπως γνωσθῶσι τὰ ἐν τοῖς παρασκηνίοις διατρέξαντα καὶ οὕτως ἀνακαλυφθῶσιν οἱ πραγματικοὶ αὐτουργοὶ τῆς σημερινῆς πυρκαϊᾶς. Μήπως, ὥς κατὰ τὸ 1870 διὰ τὴν Γαλλίαν, ἡ Γερμανία εἶναι ἡ ὀλιγώτερον ἐπιδιώξασα τὸν πόλεμον; Ἐκ τῶν δημοσιευμένων βιβλίων τὰ μεταξὺ τῶν δύο αὐτοκρατόρων ἀνταλλανθέντα τηλεγραφήματα εἶναι ἀρκετὰ χαράκτιρητικά. Τὸ τελευταῖον τηλεγράφημα τοῦ Kaisers ἐτελείωνεν ὡς ἑξῆς:

«Ἡ φιλία μου πρὸς σε καὶ πρὸς τὴν χώραν σου, φιλία τὴν ὁποῖαν ὠρξίστην εἰς τὴν ἐπιθανάτιον κλίνην τοῦ πάππου μου, ὑπῆρξε δι' ἐμὲ πάντοτε ἱερά, καὶ ἔμεινα πιστὸς εἰς τὴν Ρωσίαν εἰς τὰς δυσκολώτερας τῆς στιγμῆς, ὅπως κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον. Ἐπομένως ἡ Εὐρωπαϊκὴ εἰρήνη θὰ ἡδύνατο νὰ διατηρηθῇ μόνον διὰ σοῦ, ἂν ἡ Ρωσία ἀπεφάσιζε νὰ σταματήσῃ τὰς στρατιωτικὰς τῆς παρασκευάς, αἵτινες ἀπειλοῦσι τὴν Γερμανίαν καὶ τὴν Αὐστρο-ουγγαρίαν».

Αἱ ἄνω φράσεις τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου ἐνέχουσι μεγάλην σπουδαιότητα. Δι' αὐτῶν ὁ Kaiser ὑπεθυμίζει πρὸς τὸν Τσάρον ὅτι δὲν ἠθέλησε νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὸν Ρωσοϊαπωνικὸν πόλεμον. Μήπως ἡ τότε ἐποχὴ δὲν ἦτο πολὺ πλέον κατάλληλος διὰ μίαν τοιαύτην ἐπιχείρησιν τῆς Γερμανίας κατὰ τῆς Ρωσίας καὶ Γαλλίας;

Ἐναντίον τῆς Ρωσίας, ἐχούσης ἀπρησχολημένα τὰ καλῆτερά της στρατεύματα εἰς τὰς πεδιάδας τῆς Μαντζουρίας, ἡ Γερμανία θὰ ἡδύνατο νὰ ἀντιτάξῃ τὰ συμμαχικὰ στρατεύματα τῆς Αὐστροουγγαρίας καὶ Ρουμανίας, οὕτως ὥστε δι' ὅλων αὐτῆς τῶν δυνάμεων ἐπιτίπτουσα κατὰ τῆς Γαλλίας νὰ καταφέρῃ εἰς αὐτὴν τελικὴν ἡτταν. Ἡ θέσις τῆς Ἀγγλίας, συμμάχου δυνάμεως ἐχθρικῶς διακειμένης πρὸς τὴν Ρωσίαν, θὰ ἦτο πολὺ δύσκολος, ὁπότε ἡ Ἰταλία, μὴ ἔχουσα εἰσέτι τὰς ἐσχάτως κτηθείσας Ἀφρικανικὰς ἀποικίας, χάριν τοῦ ἰδίου της συμφέροντος θὰ συνέδραμε τοὺς συμμάχους της. Εἰς τὴν Βαλκανικὴν γεωσύνθησιν ἡ μὲν Αὐστρία κατεῖχε εἰσέτι τὸ σαντζάκιον τοῦ Νοβιπαζάρ, ἡ Ρουμανία εὐρίσκετο στενῶς συνδεδεμένη μετὰ τῆς τριπλῆς συμμαχίας, ἡ Σερβία καὶ ἡ Ἑλλὰς στρατιωτικῶς ἦσαν ἀπαράσκευοι, ἐν Τουρκίᾳ ἐμαίνετο ἡ κακοδιοίκησις τοῦ Ἀβδουλ Χαμίτ, ἐν Βουλγαρίᾳ τέλος ὁ Φερδινάνδος ἐκλινε μᾶλλον πρὸς τὴν Βιέννην.

Ὡς ἐκ τῶν ἄνω ἐμφαίνεται, ὁρθῶς ὁ Kaiser τονίζει ὅτι ἔμεινε πιστὸς πρὸς τὴν Ρωσίαν εἰς τὰς δυσκολώτερας τῆς στιγμῆς. Ἀφῆκε νὰ παρέλθῃ ἡ εὐκαιρία αὕτη, τὴν ὁποῖαν ὁ Βίσμαρκ ἐπεδίωκε κατὰ τὸ 1875, ἵνα καταφέρῃ κατὰ τῆς Γαλλίας τελικὸν κτύπημα. Τὸ ἐν Βερσαλλίαις ἀνεγερθὲν οἰκοδόμημα τῆς Γερμανικῆς αὐτοκρατορίας δὲν εἶχεν ἀποκτήσῃ πολὺν στερεὰς τὰς βάσεις, οὐδεμία δ' ἀμφιβολία ὅτι ὁ Βίσμαρκ, ὁ δημιουργὸς τῆς νέας Γερμανίας, δὲν θὰ ἄφηρε ἀνεκμετάλλετον αὐτὴν τὴν περίστασιν πρὸς στερέωσιν τοῦ δημοσυνγρηματός του.

Ἐκ τῶν ἀπομνημονευμάτων τοῦ σιδηροῦ ἀρχικαγγελαρίου βλέπομεν πόσον ἔτρεμεν οὗτος τὸν συνασπισμὸν τῶν γειτόνων κρατῶν κατὰ τῆς Γερμανίας.

«Ἡ ἔνωσις τῆς Εὐρώπης κατὰ τῆς Γερμανίας», λέγει οὗτος, «θὰ ἐπέφερον τὰς αὐτὰς καταστροφικὰς συνεπειάς, αἱ ὁποῖαι συνετέλεσαν εἰς τὴν πτώσιν τῆς πρώτης καὶ δευτέρας δυναστείας ἐν Γαλλίᾳ».

Δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους ὁ Βίσμαρκ ἐπεδίωκε τὴν φιλίαν τῆς Ρωσίας. Πόσον ὁμως καθημερινῶς ἀπεμακρύνετο τῆς πολιτικῆς ταύτης ὁ διάδοχος Γουλιέλμος τοῦ Μεγάλου; Τὸ τελευταῖον τηλεγράφημα τοῦ Kaisers πρὸς τὸν Νικόλαον ἀπεικονίζει τὸ ναυάγιον τῆς διπλωματικῆς δράσεως Γουλιέλμου τοῦ II. Ἀπεδείχθη ἀνίκανος, παρ' ὅλην τὴν ἐπιθυμίαν του, νὰ καλλιεργήσῃ στενὰς σχέσεις μετὰ τὴν Ρωσίαν καὶ ἀποσοβήσῃ οὕτω τὴν Γαλλορωσικὴν συμμαχίαν, ἣτις ἐκλείσθη κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς βασιλείας του, ἐνῶ ἀφ' ἐτέρου ἀφῆκε νὰ παρέλθῃ ἡ εὐκαιρία, ἣτις θὰ ἐξησφάλιζεν εἰς μὲν τὸ ἔθνος του τὸ μεγαλεῖον, εἰς αὐτὸν δὲ τὴν ἀθανασία.

Ὡς θέλομεν ἐκθέσῃ, κατωτέρω ὁ Kaiser δὲν ἔτρεφε κατακτητικὸν σκοπὸν ἐπὶ τῆς Εὐρώπης. Τὸν στρατὸν του ἔαν τὸν ἠῤῥανε καὶ τὸν ἐβελτίου, τοῦτο τὸ ἔπραττε χάριν τῆς ἀκεραιότητος τῆς χώρας του. Πέραν τῶν θαλασσῶν ἐστρέφετο αἱ σκέψεις τοῦ ἀνησυχῶν αὐτοῦ ἀνδρός. Βλέπων τοὺς πληθυσμούς του αὐξανομένους ἀπὸ δεκαετηρίδος εἰς δεκαετηρίδα καταπληκτικῶς (1816 20 ἑκατ., 1870 40 ἑκατ., 1912 65 ἑκατ.) τὸ ὄνειρόν του ἦτο ἡ δημιουργία ἐνὸς ἀποικιακοῦ κράτους. Ἡ δύναμις, πρὸς τὴν ὁποῖαν ἔπρεπε νὰ προσκρούσῃ διὰ τὴν ἀπόκτησιν ἀποικιῶν, δὲν ἦτο ἄλλη ἢ ἡ Ἀγγλία. Εἶναι πλέον ἢ βέβαιον, ὅτι ὁ Kaiser ἔαν προεσχεδιάζε πόλεμον, τὸν πόλεμον αὐτὸν τὸν προεσχεδιάζε κατὰ τῆς Ἀγγλίας. Τὸ μῖσός του κατὰ τῶν Ἀγγλῶν ἦτο κοινὸν μυστικόν, δὲν παρήρχετο δὲ περιστάσις χωρὶς νὰ τὸ ἐκδηλώσῃ, (τηλεγράφημά του πρὸς τὸν Kruger, ἐνδιαφέρον του πρὸς τοὺς Boers κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ Transvaal, πρόγραμμα κατασκευῆς ἰσχυροῦ στόλου κατὰ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος). Τὰ σχέδια τοῦ αὐτοκράτορος ἤρχισαν νὰ ἀνησυχῶν τοὺς ἐν Ἀγγλίᾳ, διότι παραλλήλως πρὸς τοὺς πολεμικοὺς ἐξοπλισμοὺς συνεβάδιζεν ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ ἐξάπλωσις τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ (ἐντὸς 20ετίας κατὰ 5 ἑκατ. τόνους), ἀφ' ἐτέρου δὲ ἡ καταπληκτικὴ αὐξήσις τοῦ ἐξωτερικοῦ Γερμανικοῦ ἐμπορίου, τὸ ὁποῖον ἐντὸς 20ετίας ἐτριπλασιάσθη ἐνῶ τὸ Ἀγγλικὸν μόνον ἐδιπλασιάσθη (Γερμανία 1892 Μ. 6.972 ἑκατ. 1912 Μ. 19.705 ἑκατ., Ἀγγλία 1892 Μ. 11.783 ἑκατ. 1912 Μ. 23.805 ἑκατ.). Οὐδεμία δ' ἀμφιβολία ὅτι ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν ἡ Γερμανία θὰ ἐτίθετο ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἐθνῶν.

Όταν ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν γραφῇ ἡ ἱστορία τῆς τελευταίας δεκαετηρίδος, θὰ ἀποδείχῃ ὅτι τὸ ναυάγιον τῶν σχεδίων τοῦ Kaisers ὀφείλεται εἰς τὴν διπλωματικὴν δεινότητα Ἐδουάρδου VII.

Δι' αὐτοῦ ἐξῆλθεν ἡ Ἀγγλία ἐκ τῆς splendid isolation εἰς τὴν ὁποῖαν εὐρίσκετο μετὰ τὸν πό-

λεμον τοῦ Transvaal. Διὰ μὲν τῆς μετὰ τῆς Ἰαπωνίας συμμαχίας ἐτέθη φραγμὸς εἰς τὰς κατὰ τῶν Ἰνδιῶν βλέψεις τῆς Ρωσίας, διὰ δὲ τῆς συμβιβαστικῆς λύσεως τῶν ἐν Ἀφρικῇ διαφορῶν ἐπετεύχθη προσέγγισις πρὸς τὴν Γαλλίαν καὶ βραδύτερον πρὸς τὴν Ρωσίαν.

Τὸ πρῶτον κτύπημα τοῦ νέου συνδυασμοῦ κατὰ τῆς Γερμανίας ἐδόθη εἰς τὸ Algéciras, τὸ δεύτερον εἰς τὸ Agadir, οἱ δὲ ἐπακολουθήσαντες πόλεμοι 1911—1913 μετέβαλον ἄρδην τὴν κατάστασιν ἐν τῇ ἀνατολικῇ λεκάνῃ τῆς Μεσογείου. «Οὐ ἐπὶ τόσον χρόνον δὲν κατώρθωσεν ἡ Γερμανία παρ' ὅλας τῆς τὰς προσπάθειάς, ἐπετεύχθη διὰ τὴν Ἰταλίαν. Διὰ τοῦ κατὰ τῆς Τουρκίας πολέμου ἀπέκτησεν αὕτη τὰς νέας τῆς Ἀφρικανικὰς κτήσεις, ἐξακολουθεῖ δ' εἰσέτι κατέχουσα τὰ δωδεκάνησα. Εἰς τὴν Βαλκανικὴν γεωσύνθησιν ἐδημιουργήθη μία ἐντελὴς νέα κατάστασις. Διὰ τῶν πολέμων 1912—13 τὸ σαντζάκιον τοῦ Νοβιπαζάρ ἐτάθη διὰ τὴν Αὐστρίαν καὶ ἐκλείσθη τελικῶς ἡ πρὸς τὸ Αἰγαῖον ἐξοδὸς της. Ἡ Ρουμανία ἀπεσπάσθη ἐκ τῆς τριπλῆς συμμαχίας, τὸ δὲ ταξείδιον τῆς Ρωσικῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας ὀλίγας ἐβδομάδας πρὸ τοῦ πολέμου ἀποδεικνύει τρανῶτα ὅτι ἡ Ρουμανία ἐν περιπτώσει Εὐρωπαϊκῆς συρράξεως βεβαίως δὲν θὰ ἐτάσσετο πλέον εἰς τὸ πλευρὸν τῆς Αὐστρίας. Οἱ στρατοὶ τῆς Σερβίας καὶ Ἑλλάδος ἐδοκιμάσθησαν εἰς δύο πολέμους, βεβαίως δὲν θὰ ἐβοήθουν τὴν δύναμιν ἐκείνην ἣτις ἀείποτε ἐπεδίωξε τὴν καταστροφὴν τῶν κρατῶν τούτων ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐπάρξεώς των. Ἐκ τῶν προσφάτων των διπλωματικῶν ἡττῶν οἱ πολιτικοὶ τῆς Βουλγαρίας ἤρχισαν ν' ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὴν Βιέννην. Σύμπτωξις Τουρκοβουλγαρικῇ δὲν θὰ ἦτο πιθανὴ ἢ μόνον ἐν περιπτώσει καισχύσεως τῆς Αὐστρίας ἐπὶ τῆς Ρωσίας. Ἡ ἰδρυσις τέλος τοῦ Ἀλβανικοῦ κράτους ὅχι μόνον ἐγέννησε τὸ μῖσος τῶν Σέρβων καὶ Ἑλλήνων κατὰ τῆς Αὐστρίας, ἣτις διὰ τῆς γνωστῆς πολιτικῆς της προσεπάθησε νὰ ἀποξενώσῃ τοὺς δύο τούτους λαοὺς τῶν κρατῶν τῶν πολέμων των κατὰ τῆς Τουρκίας, εἰς τὴν σύστασιν τῆς Ἀλβανίας ὀφείλεται ὁ τρομερὸς ἀγὼν ἐπικρατήσεως μεταξὺ τῶν δύο τέως συμμάχων Ἰταλίας καὶ Αὐστρίας, ἀσφαλῶς δ' ἔαν δὲν ἐξερορήγνυτο ὁ Εὐρωπαϊκὸς πόλεμος, θάπτον ἢ βράδιον θὰ ἐγενόμεθα θεαταὶ Ἰταλο-αὐστριακοῦ πολέμου ἐνεκεν τῆς Ἀλβανίας. Ὡς ἐκ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς Ἀγγλίας ἡ Ἰταλία φοβουμένη ν' ἀπωλέσῃ ἀφ' ἐνὸς μὲν τὰ κατὰ τὸν τελευταῖον ἐναντίον τῆς Τουρκίας πόλεμον κτηθέντα, ἐπολογίζουσα δ' ἀφ' ἐτέρου νὰ κερδίσῃ νέα ὠφελήματα διὰ τῆς οὐδετερότητός της, ἐπροτίμησε νὰ μὴ τεθῇ εἰς τὸ πλευρὸν τῶν τέως συμμάχων της.

Ἡ τοιαύτη στάσις τῆς βεβαίως θὰ ἦτο γνωστὴ εἰς τὰ ἀνακτοβούλια Βιέννης καὶ Βερολίνου πολλὸν πρὸ τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου. Χαρακτηριστικὸν ὅτι κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ πολέμου κατὰ τῆς Σερβίας καὶ πρὸ τῆς Εὐρωπαϊκῆς συρράξεως, τὰ ἐπίσημα ὄργανα Αὐστρίας καὶ Γερμανίας οὐδὲν ἀνέφερον περὶ τῆς Ἰταλικῆς συμπεράξεως.

Τὰ γεγονότα τῶν τελευταίων ἐτῶν συνέτρεχον εἰς τὴν τελείαν ἀπομόνωσιν τῆς Γερμανίας. Δὲν γνωρίζομεν εἰσέτι ἐπακριβῶς, ἐὰν κατὰ τὸ πρᾶξιμόν τῆς Αὐστρίας ἐναντίον τῆς Σερβίας ἐξηγήθησαν συμβουλαὶ ἐκ Βερολίνου. Οἱ ἐν Βιέννῃ ἦσαν βέβαιοι ὅτι ἡ φορὰ τῶν πραγμάτων ἦτο τοιαύτη, ὥστε ἐν περιπτώσει συρράξεως πρὸς τὴν

Ρωσίαν ἢ Γερμανία ἦτο ὑποχρεωμένη χάριν αὐτῆς τῆς ὑπάρξεώς της νὰ προστρέξῃ εἰς βοήθειαν τῆς συμμάχου της. Μήπως παρὰ τὴν Νικολάφ, ὅπως ματαιωθῇ ἡ Ρωσικὴ ἐπιστράτευσις, μεταβιβάζοντο καὶ συμβουλαὶ μετριοπαθείας πρὸς τοὺς ἐν Βιέννῃ περὶ συμβιβαστικῆς λύσεως; Σπαρτίως εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν ἐθνῶν λαός, σωματικῶς καὶ διανοητικῶς ιστάμενος ἐπὶ τοιούτου ὕψους, εὐρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀποδυσθῇ εἰς τοιοῦτον ἄνισον ἀγῶνα. Μήπως μίαν ἡμέραν ἀποδειχθῇ ὅτι εἰς τὰ διπλωματικά σφάλματα Γουλιέλμου Β' δὲν συγκαταλέγεται καὶ ἡ ὑπαιτιότης τῆς σημερινῆς συρράξεως;

Μ. Σ. ΕΥΛΑΜΠΙΟΣ

Η ΒΟΡΙΟΠΟΥΛΑ

Μεσα ᾽ς τῆς θάλασσας τὰ πλάτη
Σὲ τρικυμία, σὲ γαλήνη,
Μόλις προσέχει με τὸ μάτι,
Μόλις κανεὶς με διακρίνει.
Γιατί ᾽μαι ταπεινὴ νησοῦλα
Μικροπλασμένη Βοριοπούλα.

Μ' ἀπ' τοὺς ἀποκρημνοὺς μου βράχους
Γύρω περίφρανη κυττάζω,
Γιατὶ γεννῶ θαλασσομάχους.
Μ' αὐτοὺς τὸ κύμα ἐξουσιάζω.
Ἐγὼμαι ἢ ξακουστὴ νησοῦλα.
Ἡ δοξασμένη Βοριοπούλα.

ΑΡ. ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΣ

ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΣΩΤΗΡ

Φεῦ! οὐκ ἔστιν ἀκριβὲς οὐδὲν εἰς ἀνανδρίαν
εἶδον γὰρ λιμὸν τ' ἐν ἀνδρὸς πλουσίου φρονή-
ματι γνώμην τε μεγάλην ἐν πένθι σώματι.
(ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ ΗΛΕΚΤΡΑ)

Ἡ σκιερὰ αἴθουσα τοῦ κακουργοδικείου δεχομένη τὸ φῶς μόνον ἀπὸ μίαν σειρὰν καμπυλωτῶν παραθύρων, ἔδειχνεν εἰς τὸ βλέμμα, τὴν συνηθισμένην εἰκόνα τῶν συνεδριάσεων.

Τοὺς ἐνόρκους μὲ τὸν πρόεδρον εἰς τὴν κιτρινωπὴν ἐξέδραν, ἀριστερᾷ τοὺς δικηγόρους καὶ τὸν κατηγορούμενον μέσα εἰς τοὺς δύο κοροδοστολίστους ἀστυφύλακας καὶ τέλος τὰ θρανία τοῦ ἀκροατηρίου γεμάτα ἀπὸ ἀπορορημένους ἢ νυσταλέας μορφάς. Τύπους χασομέρηδων ἢ περιέργων, μὲ τοὺς ἀγκῶνας εἰς τὰ ἀναλόγια καὶ τὸ κεφάλι εἰς τὴν παλάμην, ἐνδιαφερομένων, οἱ ὅποιοι διεκρίνοντο ἀπὸ τὴν προσοχὴν τοῦ παρηκολούθουν τὴν διαδικασίαν καὶ μερικὸς μαθητὰς προτιμήσαντας τὴν ἐνδιαφερόσαν συνεδρίαν τοῦ κακουργοδικείου ἀπὸ τὰ ξηρὰ μαθηματικά.

Ἡ αἴθουσα ἦτο γυμνὴ καὶ ἄφελος.

Τέσσαρες αὐστηροὶ λευκόχριστοι τοῖχοι, χωρὶς κανὲν χαμόγελον τέχνης, τῶν ὁποίων τὸ μόνον στόλισμα ἐπάνω ἀπὸ τὸ προεδρεῖον ἦτο ἐν ἁμαυρὸν εἰκόνημα Ἑσταυρωμένου, τοῦ ὁποίου τὸ κιτρινωπὸν σῶμα, φωτιζόμενον πλαγίως ἐφαίνετο ἀκόμη περισσότερο πένθιμον καὶ νεκρικόν.

Ὁ κατηγορούμενος ἦτο τύπος Ρουμελιώτου, μεσόκοπος, ξηρὸς καὶ νευρώδης, ἡλιοψημένη μορφὴ ἀκόμη περισσότερο κοινὴ ἀπὸ τὰ κοιμένα σύρριζα μαλλιά καὶ τὰ κατεβαστὰ μουστάκια, ὁ ὁποῖος ἔμενε συμμαζεμένος μὲ συνεσταλμένον ὕψος εἰς τὴν ἀτιμωτικὴν καρέκλαν, τὰ χέρια μέσα εἰς τὰ γόνατα καὶ τὰ μάτια χαμηλά.

Τὸ ἔγκλημα ποῦ κατηγορεῖτο ἦτο ἀρετὰ κοινόν, περίεργον μόνον διὰ τὰς περιστάσεις ποῦ ἐμεσολάβησαν, ἕως ὅτου καταλήξῃ ἔμπρὸς εἰς τοὺς ἐνόρκους.

Πρὸ δέκα πέντε ἐτῶν εἰς τὴν Ἀρτοτίναν, τὸν τόπον του, ὅπου ἐφύλαττε τὰ ὀλίγα γίδια τῆς ἀτομικῆς του περιουσίας, χαρακτηρ παραφόρος καὶ βίαιος, ἔπειτα ἀπὸ φιλονικίαν μὲ ἕνα χωροφύλακα διὰ κάποιον ἀμφισβητούμενον ζυγοῦρι τοῦ ἐτράβηξε μίαν μὲ τὸ γκρά του καὶ τὸν ἄφησε νεκρόν.

Ἐννοεῖται, ἀμέσως μετὰ τὴν πρᾶξιν ἄφησεν ὅλα σύξυλα, καὶ χωρὶς καὶ γίδια καὶ στάνη καὶ ἐπῆρε τὰ βουνά. Κάμποσον καιρὸν ἐφυγοδί-

κησε, ζητῶν εὐκαιρίαν νὰ φύγῃ ἔξω ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, καὶ πράγματι ἐπέτυχε κάποιον καῖκι ποῦ ἐπήγαινε διὰ λαθραία εἰς τὴν Σαγιάδα καὶ ἐδραπέτευσε εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ἀπὸ τὴν Πρέβεζαν, ὅπου ἔμεινε κάμποσον καιρὸν, ἡ τύχη τὸν ἔφερε εἰς τὰ Γιάννενα καὶ ἐκεῖ σιγὰ μὲ ἕνα παλῆδ ἁμάξι, ποῦ ἔκαμνε τὴν συγκοινωνίαν Ἰωαννίνων - Ἀγίων Σαράντα, κατῶρθωσε πρῶτα ἰδιωτικὸς ταχυδρόμος, ἔπειτα ὁδηγὸς του, νὰ κερδίξῃ τὸ ψωμί του.

* *

Σιγὰ σιγὰ τὰ χρόνια ἐπέρασαν.

Κάτω ἀπὸ τὸν ζυγὸν ὁμως, ὅπου διὰ μιᾶς μετεφέρθη ἔπειτα ἀπὸ τὸν ἐλεύθερον ἀέρα τοῦ πατρικοῦ τόπου, ὁ βίαιος βουνήσιος δὲν ἄργησε νὰ ἐννοήσῃ τί εἶνε τὸ ἀγαθὸν ἐκεῖνο, ποῦ δὲν ἐξετίμα εἰς τὴν πατρίδα του. Ἡ πρώτη βρισιὰ ποῦ ἐδέχθη κατὰμουτρα ἀπὸ ἕνα βάρβαρον μπέην, τὸ πρῶτον κύπημα ποῦ ἐδέχθη εἰς τὴν ράχιν ἀπὸ τὸ κουρμπάτζι ἐνὸς ζαπτιέ, τὸ ἀδιάκοπον σκύψιμον ἔμπρὸς εἰς τὸν τύραννον, ὁ ὁποῖος δὲν ἦτο πλέον ὁ φιλελεύθερος Ἑλληνικὸς νόμος, ἔκαμαν σωτήριον ἐντύπωσιν εἰς τὴν ψυχὴν του καὶ ἐδάμασαν τὸν χαρακτῆρά του. Ὁ ἀπειθαρχος, ὁ ἀρειμάνιος, ὁ περιφρονητὴς τῆς συνταγματικῆς ἰσοπολιτείας σιγὰ σιγὰ ἐσφυρηλατήθη εἰς μετρημένον καὶ ὑπολογιστικὸν ἄνδρα κάτω ἀπὸ τὴν δουλείαν καὶ τὸ βουνεῦρον.

Ἐκεῖ μόνον ἐνόησε τὰ ἀγαθὰ ποῦ εἶχε, ποῦ ἐπεριφρόνησε, ποῦ ἔχασε εἰς τὴν στοργικὴν πατρίδα.

Ἄλλ' ἦτο πλέον ἀργά!

Καὶ σιγὰ σιγὰ ἐνόησε ἀκόμη τὸν πόνον τῆς γῆς, ὅπου ἐγεννήθη, τῆς γῆς, ὅπου ἔθαψε τοὺς ἰδικούς του καὶ ὅπου τὸν συνέδεσαν τὰ γλυκύτατα χρόνια τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ὅπου οἱ ἄνθρωποι ὁμιλοῦν, σκέπτονται, ἔχουν τὰ ἴδια ἰδεώδη μὲ ἡμᾶς καὶ ὅπου εἶνε ἴσως ἄνθρωποι ποῦ μᾶς ἀγαποῦν καὶ μᾶς συλλογοῦνται. Τώρα θὰ ἔδιδε καὶ αὐτὸς δὲν ἤξευρε τί, διὰ νὰ ἡμπορῶσε νὰ ξαναῆρχετο, νὰ ξανάβλεπε μίαν μόνον στιγμὴν τὴν γαλανὴν βουνοκορφὴν τοῦ Παρνασσοῦ, τῆς γυναιὸς πλαγαῖς ποῦ ὠδηγοῦσε τὰ κατῶνα του, τὰ ἄσπρα σπιτάκια τοῦ χωριοῦ του, τὰ μακρινὰ σφυρίγματα τῶν τσοπάνων, τὰ κουνουνίσματα τῶν κοπαδιῶν... Θὰ ἔδιδε

χρόνια τῆς ζωῆς του διὰ μίαν Κυριακὴν πρωΐ, ὅταν μετὰ τὴν ἀπόλυσιν εὐγαιναν τὰ κορίτσια ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν εἰς τὴν ἡλιολουσμένην πλατείαν, νὰ δείξουν καμαρωταῖς τὰ χρυσὰ γιορντάνια καὶ τῆς χρωματισταῖς ποδιαῖς των, ἢ ἓνα ἥσυχον ἀπόγευμα εἰς τὴν μακρινὴν του στάνην, ὅταν ἄρμεγε κατὰ σειρὰν τὰ ἀσπρόμαλλα πρόβατά του, καὶ ἐγέμιζε μὲ χιονᾶτον γάλα τῆς καρδάραις του.

Καὶ ὁ πόνος αὐτὸς τὸν ἔκαμνε νὰ προσκολληταὶ μὲ κάποιαν ἀπελπισίαν εἰς ὅτι ἔβλεπε νὰ τὸν πλησιάζῃ εἰς τὴν μακρινὴν πατρίδα, ἀνθρώπους, σκέψεις, ἄνρυχα ἀκόμη, τὰ ὅποια διὰ τὰ νοσταλγικά μᾶτια του ἐπαιρναν ψυχὴν καὶ φωνήν...

Ἀπὸ πολίτης φιλήσυχος, τώρα ἐγίνετο καὶ πατριώτης!

* *

Σιγὰ σιγὰ ἡ ἐπιχείρησίς του προώδευσε.

Ἀπὸ ἀγωγιάτης κατώρθωσε ν' ἀγοράσῃ τὸ παλημαξί του, ἔπειτα ἓνα ἄλλο ἐπίσης σαράβαλο σὰν τὸ πρῶτον, τὸ ὅποιον ὅμως ἔκαμνε μ' ὅλον τοῦτο τὴν δουλήτσα του καὶ ἄρχισε νὰ ἐκμεταλλεύεται καὶ τὴν ἄλλην γραιμὴν, ἀπὸ Πρεβέζης μέχρι Ἰωαννίνων.

Τὴν εἰρηνικὴν ὅμως αὐτὴν ζωὴν ἤλθεν ἔξαφνα νὰ διακόψῃ ὁ πόλεμος.

Οἱ Ἕλληνες, οἱ δικοὶ του, ἡ ἰδία μακρινὴ πατρίδα, ἤρχετο ὀλοζώντανη ἐκεῖ νὰ τὸν εὕρῃ. Καὶ διὰ μιᾶς, μεταμορφωμένος τότε καὶ ἐκείνος διὰ μιᾶς ὁ ἀδάμαστος Δωριεὺς τῆς Ἀκαρνανίας πάλιν διέσχισε μίαν νύκτα τὰς γραιμὰς τῆς ἀμύνης καὶ μὲ τὸ Μάουζερ ἐνὸς Τούρκου ποῦ ἀφώπλισε μέσα εἰς τὴν χαράδραν, ἔφθασε εἰς τοὺς εὐζώνους τοὺς συντρόφους του. Ἐκεῖ ὅμως, ἐθελοντὴς αὐτός, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ δεκτός, καὶ ἠναγκάσθη νὰ πάγῃ εἰς τοὺς ἀντάρτας, εἰς τὰ σώματα τῶν Κρητικῶν καὶ τῶν Ἡπειρωτῶν, οἱ ὅποιοι ἐπὶ μῆνας ὀλοκλήρους θὰ ἔβαφαν πέτραν πρὸς πέτραν μὲ τὸ αἷμά των τὰ ὑψώματα τῆς Μανωλιάσας.

Μαζὶ μ' αὐτοὺς ὅλον τὸν καιρὸν τῆς πολιορκίας τῶν Ἰωαννίνων ὑπέμεινε τὴν πείναν, τὰς στερήσεις, τὸ φαρμακερὸ κρῦο, μὲ τὴν φτερωμένην ἐλπίδα νὰ μπῇ νικηφόρος κι' αὐτὸς μαζὶ μὲ τοὺς δικούς του εἰς τὰ Γιάννενα!...

Ἀχ! τὰ Γιάννενα;.. αὐτὰ τὰ Γιάννενα!..

Τὸ μάτι του δὲν ἄφηνε τοὺς μακρινούς ἄσπρους μινερέδες, ποῦ ἐξωγραφίζοντο μικροσκοπικοὶ μέσα εἰς τὴν ὁμίχλην κοντὰ εἰς τὴν γαλανάδα τῆς λίμνης των.

Καὶ ἐπὶ τέλους τὰ Γιάννενα ἔπесαν, καὶ ἐμβῆκε κι' αὐτὸς ἐνθουσιῶν, θριαμβευτῆς, μὲ

τὴν κεφαλὴν ὑψηλὰ εἰς τὸν τόπον ὅπου τὸ βούνευρον τὸν εἶχε συνηθίσῃ νὰ σκύπτῃ.

Αἱ πρῶται ἡμέραι ἐπέρασαν μὲ τὴν φρενίτιδα τῶν ἐπινικίων, τὰ προσδεξίματα καὶ τὰ γλέντια τῶν παλαιῶν φίλων του. Ἐπειτα ὅμως ἐσκέφθη νὰ ξαναπιᾶσῃ τὴν ἐργασίαν του. Ἐπρεπε νὰ ἐργασθῇ πάλιν διὰ νὰ ζήσῃ. Ἀλλὰ τὸ ἀμάξι του εἶχε ἐπιταχθῇ ἀπὸ τοὺς Τούρκους, τὰ ζῶα του ἐπίσης, ὅτι δὲ ἔμεινε ἀπ' αὐτὰ πλέον ἢ το ἓνας βουλιαγμένος σκελετὸς μὲ σπασμένους τροχοὺς, ζωμένος εἰς τὴν λάσπην μέσα εἰς ἓνα χανδάκι κοντὰ εἰς τὸ Δέλβινον.

Χωρὶς νὰ λυπηθῇ τότε καὶ χωρὶς νὰ διστάσῃ, μὲ τὴν ἀτσαλένιαν ἀποθήκην θάρρους ποῦ εἶχεν εἰς τὴν ὀρεινὴν ψυχὴν του, ἐπῆγε πάλιν μισθωτὸς ὅπως πρὶν.

Ἦυρε κάποιον ποῦ ἔκαμε καλῆτερα ἀπ' αὐτὸν τῆς δουλειαῖς του, ποῦ ἀντὶ νὰ ἔβγῃ ἀπὸ τὸν πόλεμον ζημιωμένος, εὐρέθη μὲ ἀμάξια καὶ μουλάρια, καὶ ἐπῆγε ὑποτακτικὸς εἰς τὴν συνηθισμένην θέσιν του πάλιν, μολονότι εἰς ξένον ἀμάξι, μὲ τὸ καμισοῦκι εἰς τὸ χέρι, ἄρχισε νὰ κάμνῃ τὸν δρόμον Ἰωαννίνων - Πρεβέζης, ἀναπνέων μὲ φουσκωμένους πνεύμονας τὸν ἀέρα, τὸν ὅποιον δὲν ἐβάρυνε πλέον ὁ ἐφιάλτης τοῦ νιζάμη καὶ τοῦ κόκκινου φρεσιού.

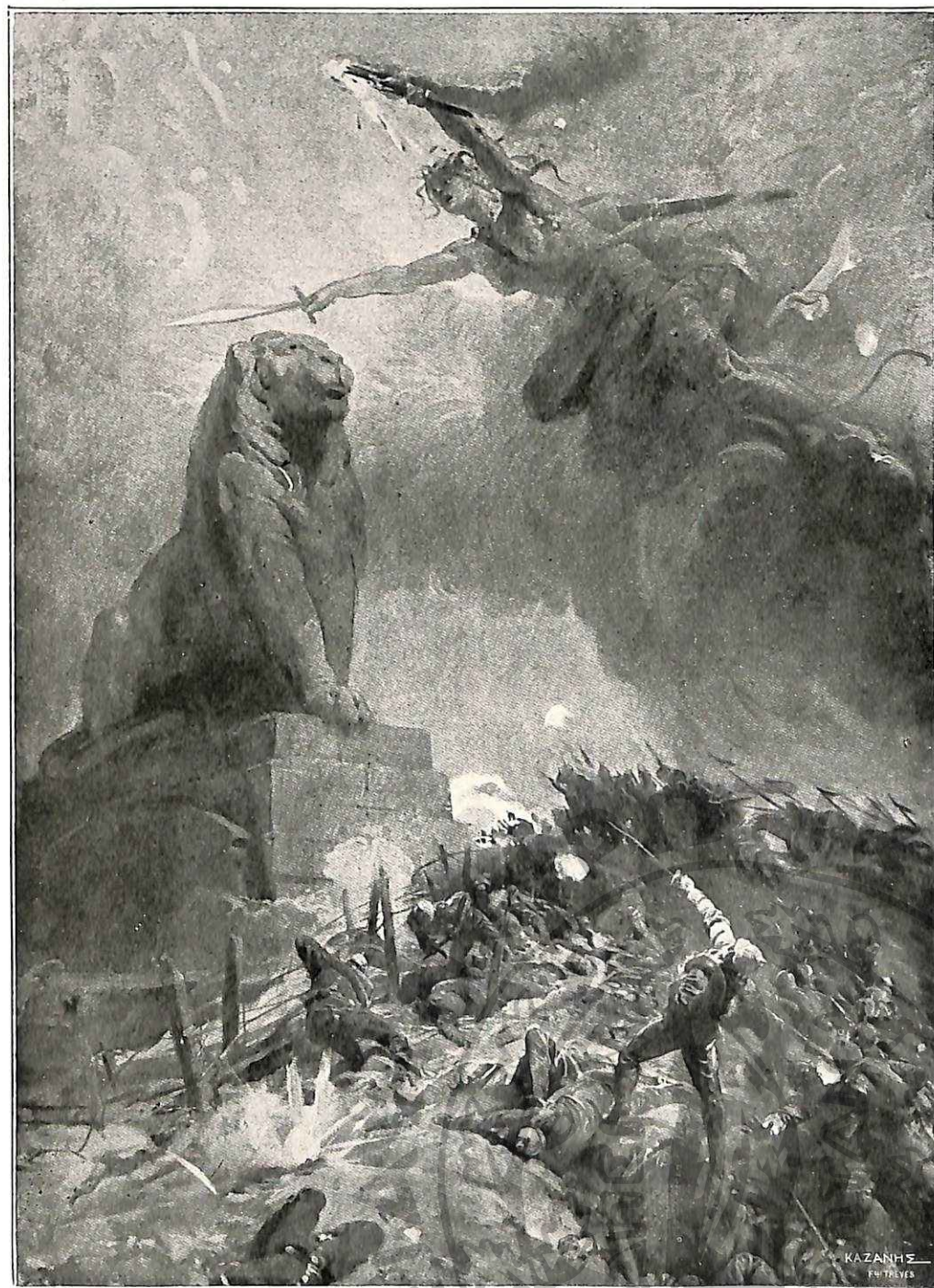
Καὶ ἡ ἐργασία του ἐξηκολούθησεν ἥσυχος κάμποσους μῆνας, ἕως ὅτου μίαν ἡμέραν δύο χωροφύλακες τὸν ἐκατέβασαν ἀπὸ τὸ ἀμάξι, τοῦ ἔδειξαν ἓν ἔνταλμα συλλήψεως καὶ τὸν ἐμπάρκαρισαν μὲ τὸ πρῶτον ἀτμόπλοιον διὰ τὸν Πειραιᾶ.

Εἰς τὴν μέθην τῆς ἐλευθερίας εἶχε λησμονήσῃ ὅτι ἄλλοτε ὑπῆρξεν ἐνόχος ἀπέναντι τῆς θεᾶς αὐτῆς ποῦ ἐλάτρευε τώρα, ὅτι ἡμάρτησε ἐνώπιον της, καὶ ὅτι τώρα, ὅσα χρόνια καὶ ἂν εἶχαν περάσῃ ἔπρεπε νὰ δώσῃ λόγον δι' ὅ,τι ἔκαμε.

Δὲν ἤξερε πῶς, ἀλλὰ μέσα εἰς τὴν ψυχὴν του εἶχε ῥιζωθῇ ἡ ἰδέα ὅτι ἀκριβῶς ἐπειδὴ ἐπέρασαν τόσα χρόνια, ἔπειτα ἀπὸ τόσον καιρὸν ἡσύχου ἐργατικῆς ζωῆς, ἔπειτα ἀπὸ ἓνα τέτοιον πόλεμον, ὅλα ἐσκαπίζοντο ἀπὸ κάποιον πέπλον λήθης, τὸν ὅποιον δὲν θὰ ἐσκέπτετο νὰ σηκώσῃ κανεὶς... Ἐφθασε ὅμως ἓνας καλοδελητῆς ἢ ἓνας μοχθηρὸς καὶ τὸ προδοτικὸν νανούρισμα διεκόπη.

* *

Τώρα μέσα εἰς τὸ ἀτμόπλοιο, τὸ ὅποιον μὲ κάθε γύρισμα τῆς ἑλικος, ἄσπλαχνον ὅπως ἡ τιμωρία, τὸν ἔφερνε κοντίτερα εἰς τὸ κριτήριον μὲ τὸ κεφάλι σκιμμένον εἰς τὰ γόνατα σὰν σφάγιον προσωρισμένον διὰ θυσίαν, ἀφῆνετο εἰς

Ο ΒΕΛΓΙΚΟΣ ΛΕΩΝ

Ὁ πόλεμος, ὁ ὁποῖος συνταράσσει τὸν κόσμον ἔχει περῶσει τοὺς καλὰ μὲν τῶν ποιητῶν καὶ τοὺς χροσσιήρας τῶν ζωγράφων. Αἱ στήλαι τοῦ ξένου περιοδικοῦ τίπου εἶναι καλυμμέναι πλῆθος εἰκόνων, ἄσθρων καὶ ποιήσεων δημοσιεύομεν μίαν ποιητικωτάτης ἐμπνεύσεως εἰκόνα τῆς ἰταλικῆς Εἰκονογραφημένης, ἢ ὅποια συμβολίζει τὴν ἐπικὴν ἀντίστασιν, τὴν ὁποίαν εἶδεν ὁ γερμανικὸς ὄγκος εἰς τὰ Βελγικὰ εὐνοῖα.

κάποιαν μοιρολατρικήν εγκαρτέρησιν. Ἄλλοτε, βέβαια ἢ βουνίσια ψυχὴ του θὰ τὸν ἐσπρωχνε εἰς κανὲν ἀπονενομημένον κίνημα, κάποιαν ἀπηλπισμένην ἀπόπειραν νὰ ξαναπετάξῃ πάλιν, ὅπως τὸ ἐλεύθερον ἀγρίμι, ποῦ ἔξαφνα πιασμένον εἰς τὰ δίκτυα, παραδέρνει ἀπηλπισμένον μὴ εἰμπορῶντας νὰ ἐννοήσῃ τὴν σκλαβιά.

Θὰ ὠρμοῦσε νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὰ χέρια τῶν χωροφυλάκων, ἔστω καὶ ἂν αὐτὸ ἐστοίχιζε πάλιν αἷμα, ν' ἀναποδογυρίσῃ ὅλα ποῦ εὗρισκεν ἐμπρός του, ἕως ὅτου εὗρισκε πάλιν τὸν ἰδικόν του ἄερα εἰς τῆς κορυφαῖς τῶν βουνῶν. . .

Φυγόδικος . . ληστής! . . τὰ ἀποσπάσματα θὰ ἔτρεχαν κατόπιν . . θὰ ἄρχιζε τὸ κυνήγι. . .

Χμ! γιατί ὄχι; . .

Τώρα ὅμως ὄχι πειά! . .

Τὸ ἄγριον πουλί, ποῦ ἐδάμασαν τόσα χρόνια δουλείας, οὔτε ἔχει πειὰ τέτοιας ἰδέας οὔτε τὸν σπρώχνει κἂν σ' αὐταῖς τὸ παλαιὸν ὀρμέφυτον!

Ἡ τανάλιας τοῦ δεσποτισμοῦ ἔκοψαν, ἔτριψαν, ἐλείαναν μέσα εἰς τὴν ψυχὴν του κάθε ὀρμὴν τοῦ ἀγρίου ζωοῦ, καὶ τὸν ἔκαμαν τώρα ποῦ ξαναυρῖσκει τὴν παλαιὰν ἐλευθερίαν ἕνα ἄνθρωπον σκεπτόμενον, ἕνα ἄνθρωπον ὀρθολογούντα, ἕνα φιλόνομον καὶ πειθαρχικόν, ὁ ὁποῖος ἀπεδέχετο μὲ εγκαρτέρησιν τὴν δικαίαν τιμωρίαν.

Εἶνε μεγάλον σχολεῖον διὰ τὰς ψυχὰς ἡ δουλεία ὅποιος τὴν ἐγνώρισε, εἰμπορὴ νὰ τὸ αἰσθανθῇ, καὶ δὲν θὰ ἦτο τελεσφορῶτερον φάρμακον διὰ τοὺς ἀγνώμονας, διὰ τοὺς καταστρατηγητάς τῆς ἐλευθερίας, δι' αὐτοὺς ποῦ χορτασμένοι περιφρονοῦν τὰ θεῖα ἀγαθὰ της, ἀπὸ ὀλίγον διάστημα στερήσεως της, εἰς μίαν ἀτμόσφαιραν ὅπου ὅλα εἶνε ἄρνησις κάθε ἀνθρωπίνου δικαίου καὶ κάθε δικαιοῦματος ἐνστίκτου εἰς τὴν ψυχὴν . . .

Τώρα, σκυμμένος ἐμπρός εἰς τὰ ζευγάρια τῶν ματιῶν ποῦ βαρύνουν ἐπάνω του, ἀκοῦει τὰς καταθέσεις διὰ τὸ παλαιὸν ἔγκλημα ποῦ ξαναζωντανεύουν ἐμπρός του δικογραφίαι, δικηγόροι, μάρτυρες, καὶ νοιώθει σὰν νὰ εἶνε πιασμένος εἰς τὰ ἄγκιστρα ἐνὸς φοβεροῦ τροχοῦ, ὁ ὁποῖος τὸν παρασύρει χωρὶς ἐλπίδα.

Ὅταν τὸν ἐκάλεσαν ν' ἀπολογηθῇ, δὲν ἤρρε παρὰ μόνον δύο τρία τραλισμένα λόγια, ποῦ εἶπε μὲ χαμηλωμένα μάτια καὶ κομμένην φωνήν.

— Ἐφταίξα . . ἔκαμα τὸ κακὸ . . ἀπὸ τότε ὅμως μετανόησα μὲ τὴν καρδιά μου . . συγχωρεστε με! . .

Καὶ αὐτὰ ὅμως μόλις ἀκούσθησαν ἀπὸ τὸ δικαστήριον.

Ἐπειτα ἔλαβον τὸν λόγον οἱ συνήγοροι, ἔκαμαν ὅτι εἰμποροῦσαν διὰ νὰ τὸν συστήσουν εἰς

τὴν εὐσπλαχνίαν τοῦ δικαστηρίου, καὶ ἔπειτα ὠμίλησεν ὁ εἰσαγγελεὺς.

Ἀμείλικτος, ὅπως ὁ νόμος, ὁ ὑπερασπιστὴς αὐτὸς τῆς ἀδικουμένης κοινωνίας, ἐξήγησε ἀκριβῶς ἐν ὀνόματι αὐτῆς τὴν ἀμείλικτον τιμωρίαν τοῦ ἐνόχου.

Ἐξήγησε ὅλην τὴν αὐστηρότητα τῆς δικαιοσύνης κατὰ τῶν ἀγρίων καὶ αὐθαιρέτων στοιχείων, τὰ ὁποῖα ἐννοοῦν νὰ καταργήσουν κάθε πεποιθῆσιν εἰς τὸν νόμον καὶ κάθε πίστιν εἰς τὸν κοινωνικὸν ὀργανισμόν.

Καὶ ἡ ὀμιλία του ἦτο τόσο πειστική, τόσο δυνατή, τόσο κατακεραυνωτική διὰ τὸ ἔγκλημα τὸ ὁποῖον ἐπάτασσε, ὥστε ὁ ἴδιος ὁ δυστυχισμένος εἶδε μὲ τρόπον καθαρῶτερον ἀπὸ ἄλλοτε τὴν σημασίαν τῆς πράξεώς του καὶ ἀντελήφθη ὅτι τὸ πᾶν ἐτελείωσε δι' αὐτόν. Ἀπὸ τὴν στιγμήν ἐκείνην ἡ καταδίκη του ἦτο βέβαια.

Ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς συνηγόρους κατσομφισμένος ἔκαμε ἐκφραστικὸν νεῦμα εἰς τὸν ἄλλον.

Ἡ ἀπόφασις ἐφαίνετο προεξωφλημένη εἰς τὰ πρόσωπα τῶν ἐνόχων.

Ἡ δίκη εἶχε χαθῇ.

Ἐνῶ ὅμως ἐπρόκειτο ν' ἀποσυρθῇ τὸ δικαστήριον εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν διασκέψεων, θόρυβος ἠκούσθη εἰς τὴν εἴσοδον, καὶ ἕνας κλητὴρ ἐφάνη νὰ πλησιάζῃ τὸν πρόεδρον, καὶ νὰ τοῦ ὁμιλῇ διὰ κάτι βέβαια ἐντελὺς ἀσυνείδητον, ὅπως ἐφαίνετο ἀπὸ τὴν ἔκφρασίν του.

Ὁ κατηγορούμενος προσήλωσε τὰ μάτια του εἰς τὴν σκηνὴν αὐτήν, σὰν κάποιαν τελευταίαν καὶ ἀπρόοπτον ἐλπίδα, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὅμως δὲν ἔξευρε τί ἔπρεπε νὰ περιμένῃ ἢ νὰ ζητῇ. . .

Ἐν τῷ μεταξύ ὅμως ἐκπληξίς ἐφάνη νὰ ζωγραφίζεται εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ προέδρου, ἀμέσως δὲ σκύπτων πρὸς τοὺς ἐνόχους ἐφάνη νὰ ἀνακοινῶν κατὰ νὰ ζητῇ τὴν γνώμην των.

Ὁ Μητροπολίτης Δαφνοκάστρου καὶ Ἐλευθερῶν ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλοφρονοῦντες ἱεράρχας τῆς ἀμφισβητουμένης Ἡπείρου, ὁ ἡρωϊκὸς πολέμαρχος καὶ ἱεράρχης, τοῦ οὐοίου ἡ δρᾶσις εἶχε στεφανώσῃ τὴν μορφήν μὲ τὴν δάφνην τῆς ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης, μόλις φθάσας μὲ τὸ ἀτμόπλοιο ἀπὸ τοὺς Ἀγίους Σαράντα, ἐξήτει νὰ μαρτυρήσῃ εἰς τὸ δικαστήριον διὰ τὸν κατηγορούμενον.

Μ' ὅλην τὴν παρατυπίαν τοῦ πράγματος, τιμὴς ἐνεκεν, τὸ δικαστήριον ἀμέσως παρεδέχθη ὁμοφώνως καὶ ὅλα τὰ βλέμματα ἐστρεφίσθησαν γεμάτα περιέργειαν εἰς τὴν εἴσοδον.

Μίαν στιγμήν ἐκεῖ, οἱ περίεργοι ἐφάνησαν χωρίζομενοι ν' ἀφήσουν τόπον, καὶ ὁ Μητροπολίτης ἐφάνη, ἐνῶ ὅλον τὸ δικαστήριον μ' ἐν κίνημα ἐσηκώνετο ὀρθινόν.

Ὑψηλός, ξηρός, μὲ χαρακωμένον ἀσκητικὸν πρόσωπον καὶ προῶρως λευκασμένα γένεια, ἀλλὰ μάτια ὅπου ἔλαμπε κάποια φλόξ ζωῆς συγκεντρωμένης, ὁ ἱεράρχης, στηριζόμενος εἰς τὴν ποιμαντορικὴν ῥάβδον, ἐπροχώρησεν εὐλογῶν.

Εὐλογῶν πάντοτε, μέσα εἰς δύο σίχους ματιῶν, τὰ ὁποῖα ἐκαρφώνοντο ἐπάνω του μὲ θαυμασμὸν καὶ εὐλάβειαν, ἔφθασεν εἰς τὴν θέσιν, ὅπου τὸν ἔφερεν ὁ κλητὴρ καὶ ἐκεῖθεν ἔφερε γύρω τὸ βλέμμα.

Καὶ τὸ βλέμμα ἐκεῖνο ἔξαφνα ἐφωτίσθη ἀπὸ στοργὴν καὶ τρυφερότητα, μόλις ἐστάθη εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἦτο ὁ κατηγορούμενος, ἐνῶ τὸ χέρι του μὲ τὴν ἱερατικὴν εὐλογίαν ὑψώνετο ἐντελῶς χωριστὰ καὶ αὐθόρμητον πρὸς αὐτόν.

Ἐν τῷ μεταξύ ἐκεῖνος, διὰ μιᾶς τιναγμένης ἐπάνω, τρέμων, μὲ τὰ μάτια εἰς τὰ μάτια του, σὰν μαγνητισμένους, ἔχων καὶ καταδίχην καὶ δικαστήριον, ἔμενεν ἐκεῖ σὰν νὰ ἔβλεπεν εἰς αὐτὸν τὸν ἄγγελον ἐλευθερωτὴν, τὴν ἐξ ὕψους ἀντίληψιν καὶ σωτηρίαν.

Ὁ Μητροπολίτης ὀρθινὸς ἐμπρός εἰς τὸ ὄρθιον ἀκροατήριον, ἦλθεν ἀμέσως εἰς τὸ θέμα χωρὶς περιστροφάς, μὲ βαρεῖαν καὶ σοβαρὰν φωνήν, ἡ ὁποία ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐκέρδιζεν εἰς τόνους καὶ ἔκφρασιν.

Μόλις ἔμαθε κατὰ τύχην τὴν δίκην ἐκεῖ ἐπάνω, ἐπῆρε τὸ πρῶτον ἀτμόπλοιο ποῦ ἤρρε εἰς τὴν Πρέβεζαν καὶ εὐτυχῶς ἔβλεπεν ὅτι ἔφθασεν ἐν καιρῷ. . .

Δὲν εἴξευρε τί ἦτο ἄλλοτε ὁ κατηγορούμενος οὔτε ἤθελε κἂν νὰ μάθῃ. . .

Ἐκεῖνος εἶχε καθῆκον καὶ ἤθελε νὰ εἰπῇ τί τὸν ἐγνώρισε δεκαπέντε ἔτη τώρα, ἐκεῖ ἐπάνω, μέσα εἰς τὸν ἀγῶνα, μέσα εἰς τὴν καθημερινὴν πάλην, εἰς τὸν κίνδυνον τῆς πρώτης γραμμῆς. . .

Καὶ ἤρχισε τότε μία μακρὰ καὶ παθητικὴ ἱστορία χρόνων ὀλοκλήρων. Ἐν τμημα τῆς ἱστορίας ποῦ ἐγράφη μὲ αἷμα καὶ θυσίαν εἰς τὰς σελίδας τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, διὰ τὴν διαφύλαξιν τῆς Ἑλληνικῆς Ἡπείρου, τοῦ ἱεροῦ Παλλαδίου, τὸ ὁποῖον παρέλαβαν σῶον καὶ ἀμόλυντον ἀπὸ τοὺς πατέρας των καὶ ὤφειλαν καὶ αὐτοὶ νὰ παραδώσουν εἰς τὰς ἐλευσομένας γενεάς. Ἐπιβουλὰς, κινδύνους, θύματα, ἕνα ἀδιάκοπον καὶ καθημερινὸν ἀγῶνα μὲ τοὺς ἐχθρούς τοῦ γένους, τὰς προφυλάξεις διὰ τὰ σώματα ποῦ ἤρχοντο νὰ τοὺς βοηθήσουν, τὴν μυστικὴν ἀλληλογραφίαν ποῦ ἔπρεπε κάποιος νὰ μεταφέρει τὰ φορτία τῶν ὅπλων καὶ τῶν πολεμοφοδίων ποῦ ἔπρεπε νὰ ξεφεύγουν τὰ δίκτυα τῶν ζαπτιέδων νὰ κρύπτονται ἀσφαλῶς.

Ὅλα αὐτὰ δὲν ἤμποροῦσαν νὰ γίνουν χωρὶς ἀνθρώπους ἀφωσιμένους, μὴ γνωρίζοντας

φόβον καὶ ἀποφασισμένους ἐκ τῶν προτέρων, οἱ ὁποῖοι χωρὶς νὰ εἶνε οἱ ἥρωες, οἱ ὁποῖοι θὰ ἠκούοντο κατόπιν καὶ θὰ ἐλάμβανον τὴν δάφνην, θὰ ἦσαν ἀσφαλῶς οἱ μάρτυρες, οἱ ἄξονες, πέραν τῶν ὁποίων θὰ ἐστρέφετο ὅλος ὁ ἀγῶν.

Καὶ ἤρχετο νὰ εἰπῇ δι' αὐτὸν τὸν ἀνθρώπον ποῦ ἦτο εἰς τὸ ἐδῶλιον τοῦ κατηγορουμένου. Δὲν ἤξευρε, ἐπανελάμβανε, δὲν ἤθελε νὰ μάθῃ τί ἔκαμε, ἤθελε νὰ εἰπῇ μόνον, τί ὑπῆρξε, δέκαπέντε τώρα χρόνια διὰ τὴν πατρίδα καὶ δι' αὐτόν.

Ἦσαν ὅπλα διὰ νὰ μεταφέρουν; . . ἦσαν θύματα διὰ νὰ φρυγαδεύσουν; . . ἦτο ἐπικίδυνος ἀλληλογραφία νὰ στείλουν; . . πληγωμένοι ἀπὸ συγκρούσεις νὰ φέρουν εἰς μέρος ἀσφαλές; . . ἦτο ἀνάγκη ὁδηγοῦ διὰ ἐπαναστατικὰ σώματα; . . Αὐτὸς ἦτο πάντοτε ἐκεῖ, ταχύς, πρόθυμος, ἀκαταπόνητος, πάντοτε ἑτοιμὸς νὰ κινδυνεύσῃ καὶ νὰ θυσιασθῇ.

Κα αὐτὸ δεκαπέντε ὀλοκλήρα ἔτη, μίαν ὀλοκληρὸν ζωὴν, ἕνα ὀλοκληρὸν ἀγῶνα μυστικὸν σιωπηλόν, ἐπίμονον, χωρὶς διακοπὴν καὶ χωρὶς ἀνάπαυσιν.

Καὶ ἦτο ἀκόμη ὁ ἀνθρώπος ποῦ ὄχι μόνον δὲν ἐξήγησε ποῖε τὸ παραμικρὸν δι' ἑαυτόν, ἀλλ' ἀπεναντίας ὁ θυσιάζων καὶ ἐκ τῶν ἰδικῶν του, ὁ ἀφωσιμένος ὑπηρετὴς τῆς Ἰδέας, ὁ πρόθυμος στρατιώτης, ὁ ἑτοιμὸς νὰ ὀρμήσῃ πρῶτος εἰς τὸν κίνδυνον διὰ νὰ ἐπανέλθῃ ἀμέσως μετὰ τοῦτον, ταπεινός, σιωπηλός, ἀθόρυβος εἰς τὴν ἀφάνειαν καὶ τὴν σκιάν.

Δι' αὐτὸν τὸν ἀνθρώπον ἦλθε τώρα νὰ ὁμιλήσῃ εἰς τὸ δικαστήριον, εἰς τοὺς Ἕλληνας δικαστάς, οἱ ὁποῖοι θὰ ἔβαζαν τὸ χέρι εἰς τὴν καρδιά των πρὶν ἐκφέρουν τὴν ἀπόφασιν. Αὐτὸν τὸν ἀνθρώπον ἦλθε νὰ ζητήσῃ ἀκόμη ἀπὸ τοὺς ἐνόχους, διότι τὸν χρειάζεται ἀκόμα, διότι ὁ ἀγῶν δὲν ἐτελείωσε, ἀρχίζει πάλιν τώρα μὲ μεγαλειότεραν ὀρμὴν, καὶ τὸν ζητεῖ ἐν ὀνόματι τοῦ ἐλέους, ἐν ὀνόματι τῆς πατρίδος, συγχωρῶν αὐτός, ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Χριστοῦ του, κάθε ῥύπον καὶ κάθε ἀμάρτημα.

Τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ ἱεράρχου ἔπessan σὰν μεγαλοπνεύστον κήρυγμα κάποιας βουλήσεως ἀνωτέρας μέσα εἰς βαθεῖαν σιωπὴν ἀπὸ ἀνθρώπων συγκεκινημένους, θαμβωμένους, φρίσσοντας, οἱ ὁποῖοι δὲν ἤμποροῦσαν νὰ ἐξωτερικεύσουν τὴν συγκίνησιν των παρὰ μόνον μὲ τὴν ἴδιαν νεκρικὴν σιγὴν.

Ἀλλὰ ἀμέσως ἡ σιγὴ αὐτὴ, ἐξέσπασεν σὰν θάλασσα ἀνταραγμένη ἀπὸ τὴν ὀρμὴν τοῦ μελτεμιῶ.

Χάριν! . . ὅλοι ἐξήτουν χάριν!

— Ἀθῶς! . . ἠλάλαζε τὸ ἀκροατήριον.

Οἱ ἔνοργοι ἀμέσως τότε ἀπεσύροντο καὶ μετ' ὀλίγον ἐξέδιδον ὁμοφώνως τὴν ἐτυμιογραφίαν των, διὰ τῆς ὁποίας ὁ κατηγορούμενος ἐκηρύσσεται ἀθῶος παμψηφεί.

Τὸ πλῆθος τότε φρικιάζον, τρέμον, οἰστρολατούμενον ἀπὸ τὸν κραδασμὸν τῶν νευρῶν του, ἐσήκωσε τὸν θόλον τοῦ δικαστηρίου μὲ μίαν βαθυδόνητον συντονισμένην ζητωκραυγὴν...

Καὶ ἐνῶ ὁ ταπεινὸς ἥρως ἔπερτε μὲ πνιγμένα ἀναφυλλητὰ εἰς τὰ πόδια τοῦ δεσπότη του ἀγκαλιάζων μὲ δακρυσμένα φιλιὰ τὸ μαῦρον ράσον, ὅλον τὸ πλῆθος ὠρμοῦσε, ὡς ἓνας ἄν-

θρωπος, ἀσυγκράτητον νὰ φιλήσῃ καὶ αὐτό, νὰ εὐχαριστήσῃ, νὰ λατρεύσῃ τὸ ρυτιδωμένον ἐκεῖνο χέρι, τὸ ὁποῖον ἤξευρε τόσον καλὰ νὰ προτάσσεται διὰ τὸ ποίμνιόν του, ὅπως διὰ τὴν πίστιν καὶ τὴν πατρίδα του.

Καὶ ὅταν ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγον ὁ ἱεράρχης, ἔχων εἰς τὸ πλάγι του τὸν προστατευόμενόν του, διέσχισε τὸ πλῆθος, εἰς τὴν ἔξοδον τοῦ δικαστηρίου, ἓνας χείμαρρος φρενητιῶντος κόσμου, ὁλόκληρος σχεδὸν ἡ πόλις, τὸν συνώδευεν ἐν ἀποθεώσει μέχρι τοῦ ἀεροπλοίου, μὲ τὸ ὁποῖον θὰ ἔφενε πάλιν χωρὶς ἀργοπορίαν, διὰ τὸν τόπον τῆς πάλης, ὅπου τοὺς ἐκάλει ἡ συνέχεια τοῦ ἀγώνος των.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΑΝΑΓΡΑΣ

ΤΑ ΒΙΟΛΙΑ

— Νῦν ἀρθοῦν βιολιά! . .

— Ἀς πάη νὰ τοὺς ζητήσῃ

ἡ στής διπλανῆς ταβέρνας τὴν ἀγλή . . .

— Γὰρ νὰ ἴμωρῃ κανένας νὰ μεθύσῃ
κάθε ποτήρι, θέλει καὶ βιολί.

✱

Ἀπὸ τὴ μιὰ παρέα πᾶν στήν ἄλλη,
παληοὶ σκοποὶ, παλῆς φωνῆς — ὅλα παλῆ
καὶ σκύβουν κουρασμένο τὸ κεφάλι
πάνω στὰ δύο τοὺς γέριχα βιολιά.

Παληοὶ σκοποὶ. Ποιὸς ἔξερει τὴ μιλοῦντε

ποιὸς ἔξερει πόσα κρύβουν μυστικά.

Ὅνειράτα ποῦ φύγαν καὶ κυλοῦντε

ἀγάπες ποῦ περᾶσαν βιαστικά . . .

✱

Ποιὸς ἔξερει πόσα κρύβουντε μυστήρια

οἱ γέροι ποῦ ἐσυρθήκανε λευκοὶ

μέσ' στὸ μεθύσι, μέσα στὰ ποτήρια

καὶ σιγοκλαῖν' τὰ ριῶτα τοὺς ἐκεῖ . . .

Π. ΑΤΥΧΟΣ

ΩΙ Δ Η

1

Ἐπρόβαινες στὸ δρόμο σὰν Ἀνάστασι,
μεσ' τῇ βοῇ τοῦ πλῆθους καὶ τῇ ζάλῃ,
ἀγέρωγῃ κι' ὠραία σὰν ἀποκάλυψι
μὲ ἀνυψωμένο τὸ γλυπτὸ κεφάλι.

Κι' ἓνας ῥυθμὸς ὑβέρνηγε τὸ σῶμά σου,
τὸ ἀναγλυπτὸ, ἀλαβάστρινό σου σῶμα,
καὶ ἀπὸ νότες ἔλεγα πῶς ξύπναγαν
καθὼς πατοῦσες ἀπαλὰ τὸ γῶμα.

Καὶ σὰν νὰ σ' ἤξερα πολὺ πρωτίτερα
καὶ σ' εἶχα χάσει καὶ σὲ καρτεροῦσα,
σταμάτησα στὸ δρόμο καὶ σοῦ μίλησα
ἐκστατικός, σὰ νᾶσουν κάποια Μοῦσα.

Καὶ τώρα, ὅταν ἀκούω τὸ τραγοῦδί σου,
θυμᾶμαι ἓνα σκοπὸ λησιμονημένο,
ποῦ πέθανεν ἐντός μου καὶ ποῦ μάταια
θαρρῶ πῶς σὰν σ' ἀκούω τὸν ἀνασταίνω.

2

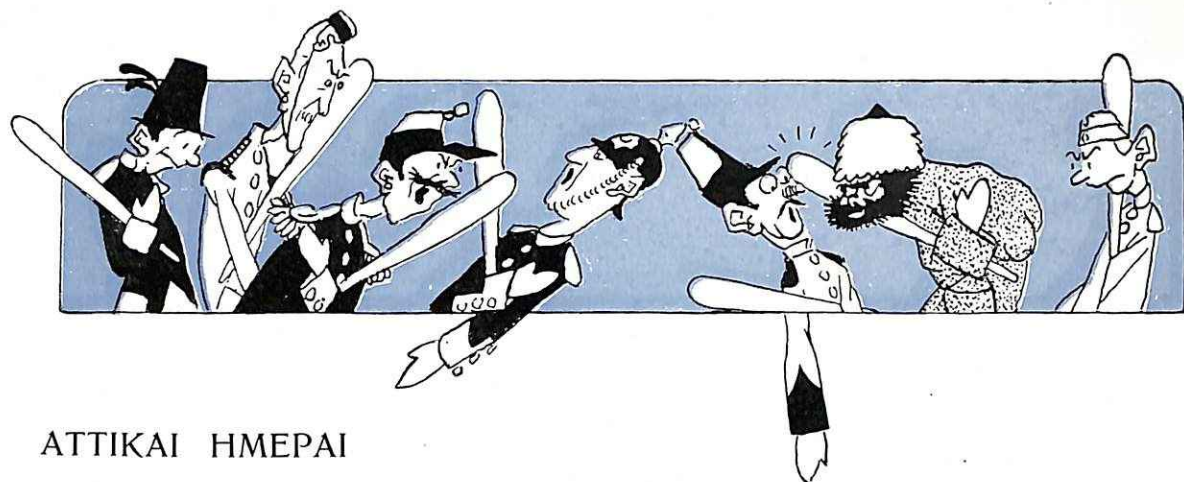
Ἀτσιγγανὸς ἐγὼ καὶ ἐσὺ Ἀτσιγγάνα,
τὸ τσαντήρι νὰ στήναμε στὸ φῶς . . .
μακρυνὰ ἀπ' τὴ χλαοὴ κι' ἀπὸ τὴν πόλι
ὁ πόθος πλάσμα, τ' ὄνειρο ῥυθμός.

Νὰ ῥοδίξῃ τὸ μελαψό σου χρῶμα
στῆς ἐξοχῆς τ' ἀγέρι, στήν αὐγή,
νὰ φιλῶ τὸ τραγοῦδί σου στὸ στόμα,
καρτερῶντας τὸν ἥλιο γιὰ νὰ βγῇ.

.
Ἀτσιγγανὸς ἐγὼ καὶ ἐσὺ Ἀτσιγγάνα —
ὄνειρα! μέσ' στὸ πλῆθος, στὴ ζωή,
μεσ' τὸ σπίτι, στὸ δρόμο, στὸ σαλόνι,
μεσ' τὴν πάλῃ καὶ μεσ' τὴν ἡδονή.

Σ' ἓνα πιάνο κοντὰ καὶ σὲ μιὰ σόμπα,
στὰ πούπουλα καὶ στὰ μεταξωτά,
ἓνα ῥωλόϊ ποῦ κουρντισμένο τρέχει,
ἓνα ῥωλόϊ ποῦ ξάφνου σταματᾷ . . .

ΡΩΜΟΣ ΦΙΛΥΡΑΣ

ΑΤΤΙΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΜΕΤΑ τὰς πρώτας του νίκας ὁ γερμανικὸς στρατὸς ἤρχισε νὰ ὑποχωρῇ διαρκῶς. Καὶ τόσον εἶνε φαίνεται ἰσχυρὰ ἡ δρμὴ τῶν συμμάχων, ὥστε συχνὰ ὁ χθὲς νικηφόρος στρατὸς ὑποχωρεῖ ἐν ἀταξίᾳ καὶ πανικῶ. Κατόπιν τῶν γεγονότων τούτων πιστεύεται ὅτι τὸ Γερμανικὸν Κράτος θὰ ἀλλάξῃ ὄνομα: θὰ λέγεται Γερ-πανικόν.

ΜΕΘ' ὅλα αὐτὰ καὶ παρ' ὅλην τὴν ἐπικρατοῦσαν ἀπελπισίαν ἐλπίζεται ὅτι ὅταν ὁ Γερμανικὸς στρατὸς φθάσῃ εἰς τὴν μεθόριον γραμμὴν θὰ εὕρῃ τρόπον νὰ συνταχθῇ καὶ νὰ πολεμήσῃ. Ἄν τὸ κατορθώσῃ, παρακαλοῦμεν θερμῶς νὰ στείλῃ τὴν συνταγὴν τῆς συντάξεως καὶ εἰς τὰ ἄρθρα τοῦ «Ἐθνους». Διεύθυνσις:

Ἄρθρον Ἐθνους
Ὀνομαστικὴν Ἀπόλυτον
Ἀθήνας.

ΠΟΛΕΜΙΚΑΙ ὁμιλίαι:
— Οἱ Γάλλοι προχωροῦν διαρκῶς. Δὲν τὸ βρῖσκεῖς ἀντεθνικόν;
— Γιατί;
— Διότι ἐνῶ εἶνε Γάλλοι, κάμνουν... Π ρ ὁ σ ω.

ΤΟ φλέγον ζήτημα τῶν ἡμερῶν εἶνε ἡ ἐνδεχομένη ἀνάμιξις τῆς Τουρκίας εἰς τὸν Εὐρωπαϊκὸν πόλεμον. Εἰς πρώτην ἐνδειξὴν φιλοπολέμων τάσεων οἱ Νεό-τουρκοὶ ἐκλείσαν τὰ Δαρδανέλια καὶ ἀπηγόρευσαν τὸν εἰσπλύν εἰς πᾶσαν ξένην σημαίαν. Ἡ «Σημαία» τοῦ κ. Φωτιάδου θεωρήσασα τὸ μέτρον προσβλητικὸν ἐξεδόθη δύο φορές ὀκτασέλιδος καὶ ηὔτοκτόνησεν.

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ

Τὰ δύο σου χεῖλη ἐφίλησα—ἤψηλὰ ἔχω τὸ κεφάλι
καὶ περπατῶ περήφανος καὶ τόσο σ' ἀγαπῶ
ποῦ ἔτσι τὴν ἀγάπην μου γιὰ νὰ τὴν μάθουν καὶ ἄλλοι
σ' ὅλον τὸν κόσμον μουρχεται, κυρά μου, νὰ τὸ εἰπῶ.

Τὰ δύο σου χεῖλη ἐφίλησα. Μὲ τρέλλα καὶ μὲ πόθο
τούς πῆρα κατακόκκινον τὸ πρῶτον μυστικόν
μ' οὐπὲς νὰ τῶχομε κρυφόν· μὰ ἔτσι, κυρά μου, νοιώθω
πῶς μοῦ ζητᾷς τ' ἀδύνατα καὶ... κάπου θὰ τὸ πῶ.

ΠΕΡΑΣΤΙΚΟΣ

ΜΑΖΙ μὲ τοὺς πρώτους νεκροὺς τοῦ πολέμου ἔπεσε καὶ ὁ Ῥοτσιλδεῖος. Ὁ ἀγωνοθέτης τοῦ κ. Ῥοτσιλδ ἐπίστευσε πρὸς στιγμήν ὅτι εἰμπορεῖ νὰ γίνῃ Προμηθεὺς καὶ νὰ φέρῃ τὸ ἱερὸν πῦρ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν τέχνην ἐπειδὴ ἐπλούτισεν ἀπὸ προμηθείας. Ἐνωρὶς ὁμῶς ἠννόησεν τὴν παρεξήγησιν καὶ ἀπεσύρθη. Τὸ πρᾶγμα συνεκίνησε βαθέως τοὺς Ἕλληνας συγγραφεῖς, οἱ ὅποιοι ἐν ὀλομελείᾳ ἀπεφάσισαν ν' ἀναθέσουν εἰς τὸν κ. Βουτιερίδην νὰ τὸν κάμῃ δράμα καὶ νὰ τὸν φονεύσῃ εἰς τὴν τρίτην πράξιν.

ΚΑΤΑ τίνος ὁμῶς σκέπτονται νὰ πολεμήσουν οἱ Νεό-τουρκοὶ; Βέβαιον μόνον εἶνε ὅτι εἰς τὸν πόλεμον αὐτὸν τὴν ὥθει ἡ Γερμανία ἡ ὁποία τῆς ἔδωσε τὰ δύο θωρηκτὰ καὶ τὰ ἀνάλογα... πληρώματα. Καὶ ὁ Μπαρμπάρσας ὁμῶς ἀναφαίνεται πάλιν εἰς τὸν ὀρίζοντα μπαλωμένος κατὰ δύναμιν καὶ ἐτοιμος νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τοῦ Ῥωσσικοῦ στόλου. Λέγεται ὅτι θὰ δράσῃ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Μ π α λ - μ π α λ ὡ σ α ς.

ΟἷΤΩ τὰ πράγματα τῆς Ἀνατολῆς ἀρχίζουν πάλιν νὰ λαμβάνουν δυσάρεστον τροπὴν. Ἡ Τουρκία ἐτοιμάζεται νὰ πολεμήσῃ, ἡ Βουλγαρία ἐξοπλίζεται, ἡ Ῥουμανία ἐπιστρατεύεται, καὶ μόνον ἡμεῖς φιλονεικοῦμεν ἀκόμη ἀπὸ τὰς ἀρχάς τοῦ Ἰουλίου καὶ ἔχομεν μοιρασθῇ ἄλλοι μὲ τὴν Συνεννόησιν καὶ ἄλλοι μὲ τὴν Συμμαχίαν. Εὐτυχῶς ἐπῆλθεν ὁ χειμὼν πρόϊμος καὶ ἐταχθήμεν ὅλοι μὲ τὴν... συνναχίαν διὰ τὸ σύμφωνον.

ΣΧΕΤΙΚΟΣ διάλογος:
— Τὶ θὰ γίνῃ τώρα ὁ πρίγκηψ τοῦ Βῆδ ποῦ ἀρχίζει ὁ χειμῶνας, χωρὶς στέγην;
— Θὰ γίνῃ... πρίγκηψ τοῦ Β ἤ χ.

Ἡ ΦΥΓΗ ΤΟΥ ΧΟΡΗΓΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΡΩΣΤΙΛΔΕΙΟΥ

Δράμα χωρὶς... εἰσπράξεις.

Η ΑΓΩΝΙΖΟΜΕΝΗ ΓΑΛΛΙΑ

ΑΙ ΠΑΤΡΙΔΕΣ

ΑΙ πατρίδες! "Ας διαφυλάξωμεν, ἄς εὐλαβηθώμεν, ἄς ὑποστηρίξωμεν τὰς ἐθνικὰς αὐτὰς ὁργανώσεις, αἱ ὁποῖαι εἶνε δι' ἡμᾶς, ἐν τῇ τωρινῇ καθεστῶτι τῆς ἀνθρωπότητος, αἱ ἀπαραίτητοι μορφαὶ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. "Ας ἀναλογισθώμεν ὅτι ἡ ἀποσύνθεσις τῶν λαῶν τῆς ἐλευθερίας, ἡ κατάκτησις καὶ ἡ παρακμὴ τῶν λαῶν τοῦ πνεύματος, θὰ συνεπήγοντο μετ' οὐ πολὺ καθεστῶς βαρβάρου αὐταρχικότητος ἐπὶ τῆς λατινικῆς Εὐρώπης, μακρὰν τοῦ νὰ παρασκευάσουν τὴν ἔνωσιν τῶν ἀπολυτρωθέντων λαῶν.

Αἱ πατρίδες δέον νὰ εἰσέλθουν ὄχι νεκραί, ἀλλὰ ζῶσαι εἰς τὴν παγκόσμιον ὁμοσπονδίαν. Διὰ τῆς ἀρετῆς τῶν λαῶν, οἵτινες παραμένονσι πιστοὶ εἰς τὸ δαιμόνιον αὐτῶν, οἵτινες σέβονται τοὺς ἄλλους, σέβονται τὸν ἑαυτὸν τῶν, θὰ πραγματοποιηθῇ κάποτε τὸ ὄνειρον τοῦ γηραιοῦ προφήτου τοῦ Ἰσραήλ.

«Ὁ οἶκος τοῦ Ἰεχωβά θὰ ἐγκαταστῇ εἰς τὴν κορυφὴν τῶν ὄρεων καὶ θὰ ὑψοῦται ὑπεράνω τῶν βουνῶν».

Τότε, ὅλα τὰ ἔθνη θὰ συρρεύσουν ἐκεῖ· οἱ λαοὶ ἀναριθμητοὶ θὰ ἐπισκεφθοῦν τὸν οἶκον αὐτὸν λέγοντες.

— "Ας ἀνέλθωμεν εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ἰεχωβά, ἵνα διδάξῃ ἡμᾶς τὰς βουλάς του καὶ ἵνα ἀκολουθήσωμεν τὰς τριβύδας του.

Ὁ Ἰεχωβά θὰ κρίνῃ μεταξὺ τῶν ἐθνῶν. Θὰ κρίνῃ μεταξὺ τῶν ἀναριθμητῶν λαῶν. Ἀπὸ τὰ ὅπλα τῶν θὰ κατασκευάσουν οὗτοι λίθους καὶ ἀπὸ τὰς λόγχας τῶν δρέπανα.

Ἡ ἡμέρα αὕτη, ὅταν ἀνατείλῃ, ἄς εὕρῃ τὴν Γαλλίαν μὴ ἀπολέσασαν οὔτε τ' ὄνομά της οὔτε τὴν μνήμην ἑαυτῆς οὔτε τὴν ἰσχύν της οὔτε τὸ δαιμόνιόν της. "Ας τὴν εὕρῃ ὀρθίαν, μὲ τὸ μέτωπον στεφανωμένον ἀπὸ κλώνων ἐλαίας, πάνοπλον καὶ ἀναβαλλομένην χιτῶνα δικαιοσύνης καὶ πνευματικότητος, ὑπερήφανον διότι εἶνε χρηστὴ ἐργάτις καὶ ἀμυλλωμένην ζηλοτύπως μόνον καὶ μόνον ἵνα μὴ τὴν ὑπερτερήσῃ καμμία ἀπὸ τὰς ἀδελφὰς της ἐπὶ τῶν ἀκτινοβόλων κορυφῶν τῆς ὁμονοίας καὶ τῆς εἰρήνης.

ΑΝΑΤΟΛΑ ΦΡΑΝΣ

ΧΑΙΡΕΤΕ!

Χαίρετε, ὦ πρῶτοι νεκροὶ τῶν πρώτων μας μαχῶν, ὦ σεῖς οἱ πεσόντες σ' τὸ κατώφλιον τῆς μεγάλης ἐλπίδος ἀπ' τὴν ὁποία σπάρταρᾷ ἡ καρδιά τῆς Γαλλίας, ἥρωες, σὰς προσαγορεύω καὶ δὲν σὰς θρηνῶ!

Ἡ δόξα σὰς παρέλαβεν εὐλαβῆς σ' τὴν ἀγκαλιά της καὶ μὲ ἀσπασμὸ ἀγάπης καθιερώνει τὴν ἀνδρεία σας, καὶ ἡ νίκη προτοῦ πετάξῃ ὀρμητικῇ, θὰ θέσῃ τὰ γυμνά της πόδια ὅπου ἐπέερασεν τὰ βήματά σας.

Ὅταν ὁ γαλιτικός Ἀλέκτωρ μὲ τὸ ἥρωϊκὸν του ῥάμφος τυφλώσῃ τὸν γερμανικὸν Ἀετόν, θ' ἀκούσωμε τὸ λάλημά του ὑπὸ τὸν αἶθριον ἥλιον.

Χαίρετε σεῖς, ἥρωες, ποῦ μὲ τολμηρὸ χέρι δρέπετε τὴν θριαμβευτικὴν καὶ ὀλόχρυσον δάφνην καὶ τὴν προσφέρετε σ' τῆς Πατρίδος τὸν αἵματοβαμένο βωμό!

ΕΡΡΙΚΟΣ ΔΕ ΡΕΝΙΕ

ΓΑΛΛΙΑΣ ΧΑΡΙΣΜΑΤΑ

Παρατηρήσατε ὅτι δὲν ὑπάρχει σχεδὸν ποσὼς ἔργον καθαρῶς πατριωτικόν, τὸ ὁποῖον νὰ εἶνε ὠρισμένως ἀριστοῦργημα; Πρέπει, διὰ νὰ συγκινηθῇ, νὰ συνδυάζεται ὁ ἥρωες τῆς πατρίδος μὲ ἄλλα αἰσθήματα καὶ αὐτὴ αὕτη ἡ πατρίς νὰ καθίσταται κατὰ ζωντανὸν καὶ συγκεκριμένον. Ὅταν ἀκούω νὰ ῥητορεύουν περὶ φιλοπατρίας, παραμένω ψυχρὸς, χῶνον βαθεῖα πάλιν μέσα μου καὶ ζηλοτύπως τὴν φιλοπατρίαν μου διὰ νὰ τὴν σώσω ἀπὸ τὰς κοινοτοπίας τῆς ῥητορικῆς αἱ ὁποῖαι θὰ τὴν μεταβάλλουν εἰς κατὰ ψευδές, κενὸν καὶ κατὰ συνθήκην ὑπάρχον.

Ἄλλ' ὅταν, εἰς οἰκίαν αἰθουσάν, αἰσθάνομαι καὶ ἀναγνωρίζω τὴν Γαλλίαν ἀπὸ τὴν τέρψιν τῆς συνομιλίας, ἀπὸ τὴν εὐμένειαν τῶν ἡθῶν, ἀπὸ ἀδελφὸν καὶ ἐλαφρὸν γενναίουφυξίαν, ἀπὸ τὴν χάριν τῶν γυναικείων μορφῶν· ὅταν διασχίζω, κατὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, τὸ ἁρμονικὸν καὶ εὐγενὲς τόπιον τῶν Ἑλυσίων Πεδίων· ὅταν ἀναγινώσκω κανὲν λεπτὸν βιβλίον τινὸς τῶν συμπατριωτῶν μου ἐν τῇ ὁποίᾳ τρυφῇ εἰς τὰς πλέον προσφάτους συζητήσεις τῆς εὐαισθησίας μας ἡ τοῦ πνεύματός μας· ὅταν ἐπιστρέφω εἰς τὴν ἐπαρχίαν μου, εἰς τὴν οἰκογενειακὴν ἐστίαν, καὶ ἐπειτα ἀπὸ τὰς κομπόχας καὶ τὴν εἰρωνείαν τῶν Παρισίων, αἰσθάνομαι γύρω μου τὰς ἀρετὰς τὰς ὁποίας ἐκληρονόμησα, τὴν καρδίαν καὶ τὴν ἀγαθότητα τῆς φυλῆς αὐτῆς εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκω· ὅταν περιβάλλω διὰ τοῦ βλέμματός ἀπὸ κάποιαν καμπὴν τῆς ὄχθης τὸν Λήγειρα, τὸν ἀπλωμένον καὶ γαλανὸν ὡς λίμνην, μὲ τοὺς λειμῶνας του, τὰς λευκάς του, τὰς ξανθὰς νησίδας του, τὰς ὑποκτανίζουσας συστάδας τῶν λυγαριῶν του, τὸν ἐλαφρὸν οὐρανὸν του, τὴν ὠραιότητα ποῦ εἶνε διακεχυμένη εἰς τὸν ἀέρα καὶ, ὅχι μακρὰν, εἰς τὸν ἀγαπημένον αὐτὸν τόπον τῶν παλαιῶν μας βασιλείων, κάποιον πύργον τορνευτόν, ὡς σκαλιστὸν κόσμημα, ποῦ μοῦ ἐνθυμίζει τὴν παλαιὰν Γαλλίαν, τί ἔκαμε καὶ τί ὑπῆρξεν εἰς τὸν κόσμον, τότε καταλαμβάνομαι ἀπὸ ἀπειρὸν τρυφερότητα διὰ τὴν μητρικὴν αὐτὴν γῆν ὅπου παντοῦ ἔχω ῥίξας τόσῳ λεπτὰς καὶ τόσῳ ἰσχυράς· σκέπτομαι ὅτι ἡ πατρίς εἶνε πᾶν ὅ,τι μ' ἔκαμεν ὁποῖος εἴμαι· εἶνε οἱ γονεῖς μου, οἱ φίλοι μου οἱ τωρινοὶ καὶ ὅλοι οἱ ἐνδεχόμενοι φίλοι μου· εἶνε ἡ ἐξοχὴ ὅπου ὄνειροπολῶ, τὸ βουλευτάρτον ὅπου συνομιλῶ· εἶνε οἱ καλλιτέχναι ποῦ ἀγαπῶ, τὰ ὥραϊα βιβλία ποῦ ἐδιάβασα.

Ἡ πατρίς μου, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ νοήσω τὸν ἑαυτόν μου χωρὶς αὐτήν, ἡ πατρίς, εἶμαι ἐγὼ αὐτός, ἀλλὰ πλήρης. Καὶ εἶμαι τότε πατριώτης καθὼς ὁ Ἀθηναῖος ὁ ὁποῖος δὲν ἡγάπα εἰμὴ τὴν πολιτείαν του καὶ ὁ ὁποῖος δὲν ἐνόει νὰ τὴν θίξῃ κανεὶς, διότι ἡ ζωὴ τῆς πολιτείας συνεχεῖτο δι' αὐτὸν διὰ τὴν ζωὴν τὴν ἰδικήν του. "Ε! ναί, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον πρέπει νὰ αἰσθάνηται κανεὶς· εἶνε τόσῳ φυσικόν! Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ τὸ λέγῃ. Εἶνε παραπολὺ δύσκολον, καὶ δὲν ἔχει κανεὶς τὸ δικαίωμα νὰ ἐκφέρῃ κοινοτοπίας ἐκφράζων τὴν προσφιλεστέραν του σκέψιν.

ΙΟΥΛΙΟΣ ΛΕΜΑΙΤΡ

(Μετάφρασις Χ. Θ. ΔΑΡΑΛΕΞΗ)

ΑΝΟΙΚΤΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Πρὸς τὴν Δεσποινίδα Νεγρεπόντη.

Δεσποινίς,

Εἶδα τὸ ἔργον σας τὸ βράδυ, ὅπου ἐδόθη διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὸ θέατρον Κυβέλης, τὸ βράδυ ἐκεῖνο, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐμαζεύθημεν ὅλοι καὶ ἐγεμίσαμεν ἀσφυκτικῶς καὶ τὴν τελευταίαν τῆς πλατείας γωνίαν, σύροντες καθένας· μαζί μὲ τὴν ὑπαρξίν του, ἓνα εἰρωνικὸν μειδίαμα, ὀλίγην περιφρόνησιν, καὶ μίαν ἄκραν μαξιλαριοῦ.

Εἰς τὰ ἑλληνικὰ θέατρα, βλέπετε, ὁ Ἑλληναὶ ἀκροατὴς, ὅταν εἶνε Ἑλληναὶ οἱ συγγραφεῖς, αἰσθάνεται ἀκράτητον ἐπιθυμίαν νὰ μαξιλαρώσῃ ἂν τὴν εὐχαρίστησιν αὐτὴν δὲν τοῦ τὴν δώσῃ τὸ ἔργον, εἶναι ἀμείλικτος πρὸς τὸν συγγραφέα, καὶ—ἀμείλικτος διότι δὲν μοῦ ἐδώσατε τὴν εὐχαρίστησιν αὐτὴν, σὰς γράφω.

* *

Δεσποινίς, εἶνε ἀνάγκη νὰ συναντηθῶμεν μίαν αὐγὴν τοῦ Μαΐου. Θὰ σὰς πάρω τότε ἀπὸ τὸ χέρι, τὸ βαρὺ αὐτὸ χέρι ποῦ γράφει τόσον σοβαρὰ πράγματα καὶ θὰ σὰς βοηθήσω νὰ φύγετε εὐθυμὸς ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν· θὰ σὰς σταματήσω τότε εἰς κάποιον λόφον τῆς Ἀττικῆς, ὅταν ὁ ἥλιος φιλεῖ τὴν γῆν του, καὶ τὸ χῶμα ἀναδίδει ἀρώματα καὶ τ' ἄνθη ἁρμονίζονται μυριόχρωμα μὲ τὸ φῶς τ' οὐρανοῦ καὶ ἔρχεται μόνον μακρυνὴ ἡ βοή τοῦ κόσμου ποῦ ἐξυπνᾷ εἰς τὴν πόλιν, καὶ θὰ σὰς εἰπῶ. Κυττάξτε πόσον εἶνε φαιδρὰ ἡ ἑλληνικὴ ζωὴ. Γύρω εἰς τὰ δεκαεπτὰ ἢ δεκαοκτὼ σας χρόνια ὅλα γελοῦν. Αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἀττικού ἡλίου παίζουν μὲ τὰ καταπράσινα φύλλα τοῦ δένδρου, τὰ ἔντομα ψιθυρίζουν χίλια μυστικά εἰς τὴν γῆν, ἡ σάυρα ἔχει κολλήσῃ εὐτυχὴς ἐπάνω εἰς μίαν πέτραν καί, κυττάξτε μὲ πόσῃ εὐδαιμονίαν ἀνυπαρξτεῖ ἐπάνω εἰς ἓνα φύλλον ἢ κάμπια μὲ τῆς τουρκουάζας ποῦ σύρει εἰς τὴν ῥάχιν της. Γύρω εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον τῶν φωτεινῶν πραγμάτων, κόσμον ὁ ὁποῖος χαρίζει ἀκτῖνας καὶ εἰς τὰ ὑπόγεια καὶ εἰς τὴν φυλακὴν, πῶς κατωρθώσατε σεῖς καὶ τὰ νεανικά σας χρόνια νὰ εὐρῇτε μίαν γωνίαν τόσῳ μαύρην, τόσῳ σκοτεινὴν, τόσῳ παραξενήν

διὰ νὰ κλεισθῇτε μέσα ἐκεῖ καὶ νὰ γράφετε τὸν «Χορὸν τοῦ Βορηᾶ»; Ἀπὸ ποῖον ὀμιχλώδη οὐρανὸν ἐδανείσθητε τὴν ἀτμόσφαιραν εἰς τὴν ὁποίαν ὑπερεώσατε τοὺς ἥρωάς σας νὰ ζήσουν μίαν καταπληκτικῶς στενόχωρον ὥραν, καὶ τοὺς ἀσθενεῖς αὐτοὺς ἀνθρώπους ποῦ τοὺς ἐγνωρίσατε; Ποῦ ἐγνωρίσατε τὸ παιδί αὐτὸ καὶ τοὺς γονεῖς οἱ ὁποῖοι ζοῦν μέσα εἰς ἓνα τρομακτικὸν σκότος, καὶ ἀφίνουν νὰ φεύγουν ἀπὸ τὰ χεῖλη τοὺς αἱ πλέον ὑπερκόσμιον θεωρίαι; Πουθενὰ βέβαια. Διότι ἂν γυρίσετε τὰ παιδικὰ σας μάτια εἰς τὴν ζωὴν ποῦ ἀπλώνεται γύρω τους, καὶ ἐπιμένετε μέσα εἰς τὴν εὐτυχίαν καὶ τὸ φῶς αὐτὸ νὰ εὐρῇτε δράματα, θὰ τὰ εὐρῇτε· ἀλλὰ πόσον θὰ εἶνε οἱ ἥρωές των ὑγίεις, καὶ πόσον ἄλλη θὰ εἶνε ἡ ἀτμόσφαιρα ἡ ὁποία τοὺς κυκλώνει! Πόσον θὰ μιλοῦν ὅλοι θετικά, ἀληθινὰ, πόσον φῶς θὰ ὑπάρχῃ εἰς τὴν τρικυμίαν τῆς ζωῆς των, καὶ πόσον τὰ αἰσθήματά των θὰ εἶνε ζωηρά, πραγματικά, σύμφωνα μὲ τὸν γύρω κόσμον! Σεῖς ὅμως ὅταν ἐζητήσατε τὸ δράμα αὐτὸ ποῦ ἐνοστάλγει ἡ σκέψις σας, ἀντὶ νὰ ἀνοίξετε τὸ παράθυρον, ἐκλείσατε ἐρμητικὰ τὴν πόρταν καὶ ἀνοίξατε τὴν βιβλιοθήκην βιαστικῇ, τὴν βιβλιοθήκην ἡ ὁποία ὀμιλεῖ μὲ σοφίαν, καὶ κλείνει μέσα εἰς τὰ φύλλα της ὅλους τοὺς σκοτεινοὺς κόσμους τῶν ἀρρώστων ἀνθρώπων, τῶν μελαγχολικῶν γυναικῶν, τῶν ἀλκοολικῶν ἡρώων καὶ τῶν κληρονομικῶν ἁμαρτιῶν. Ἡ αὐγὴ τοῦ ταλάντου σας ἐπνίγη μέσα εἰς τὸ πέλαιος αὐτὸ τῆς δυσθυμίας, καὶ τὸ ἔργον σας μολίς ἐπέτρεψεν εἰς τὸν πλέον καλὰ διατεθειμένον ἀκροατὴν νὰ ἀνεύρῃ τὸ ἀληθινὰ πλούσιον αὐτὸ τάλαντον καὶ νὰ τοῦ συγχωρήσῃ τὸ σφάλμα.

* *

Σὰς γράφω τὰς δλίγας αὐτὰς γραμμάς, Δεσποινίς, διότι ἐνόμισα εὐκαιρέστερον νὰ χρησιμοποίησω ἔτσι τὰ χέρια μου, ἀντὶ νὰ τὰ ὑποχρεώσω νὰ χειροκροτήσουν τὴν ἐσπέραν ἐκείνην· διότι αἱ γραμμαὶ αὗται, ἂν δὲν ὠφελοῦν, δὲν βλάπτουν· ἐνῷ βλάπτουν τὰ χειροκροτήματα.

Μὲ πολλὴν ἐκτίμησιν

Γ. Α. Β.

Ο ενεστὼς πόλεμος ἀποδεικνύει ἅπασι ἔτι ἀληθὲς τὸ πεζότατον ἀπόφθεγμα, ὅτι ἡ ἀνθρωπότης διέρχεται τὸν καιρὸν τῆς ἀντιγράφουσα τὰς ἀρχαιοτέρας μωρίας τῆς. Ἡ Γερμανία ἐπανάλαβεν ὅλα τὰ σφάλματα τῆς Γαλλίας τοῦ 1870, πλὴν ἑνός: τῆς ἐλλείψεως πάσης στρατιωτικῆς παρασκευῆς. Ἄλλ' ἡ κολοσσαία πολεμικὴ δύναμις, ἣν ἀπεταμίευσε, δὲν θὰ τὴν σῶσῃ τῆς τελικῆς καταστροφῆς, διότι ὅταν ἡ ἀφαιτηρία τοῦ ἀγῶνος εἶναι ἡ πλάνη, ἡ δύναμις δὲν χρησιμεύει ἢ διὰ νὰ καταστήσῃ τὰ ἀποτελέσματα τῆς μοιραίας ἥττης τραγικώτερα. Ἡ Γερμανικὴ «ὑπεροργάνωσις» θὰ ἔχῃ οὐσιαστικῶς τὰς αὐτὰς συνεπείας, ὡς εἶχε κατὰ τὸ 70 ἡ Γαλλικὴ ἔλλειψις ὁργανώσεως.

* *

Ἡ Γαλλία κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ «φοβεροῦ» ἔτους δὲν ἦτο τόσο μεμονωμένη, ὅσον κοινῶς ὑποτίθεται. Ἡ Δανία, μηνίους διὰ τὴν «πειρατείαν» τοῦ Σλέβιγ-Όλσταίν, ἐπόθει διακαῶς συμμαχικὴν μετ' αὐτῆς συνεννόησιν ἀποστείλασα πρὸς τοῦτο καὶ τὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωκῶν ὑπουργόν τῆς εἰς τὴν Γαλλικὴν πρωτεύουσας. Τὸ Ἰταλικὸν ὑπουργεῖον τῆς «consorteria» διέκειτο ἐπίσης εὐμενέστατα πρὸς συμμαχίαν μετὰ τοῦ Ναπολέοντος. Προθυμότερα ἔτι διὰ παρομοίαν συνεννόησιν ἦτο ἡ Αὐστρία καὶ ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Beust. Ἡ Κυβέρνησις τῆς Βιέννης ἀγανακτοῦσα, διότι ὁ Βίσμαρκ προέτεινεν εἰς τὸ Ράϊσταγ τὴν ἀποδοχὴν τοῦ Μ. Δουκάτου τῆς Βάδης εἰς τὴν ὁμοσπονδίαν τοῦ Βορρᾶ, προέτεινεν εἰς τὴν Γαλλίαν τὴν συμμαχίαν τῆς καὶ ἀπέστειλεν εἰς Παρισίους τὸν Ἀρχιδούκα Ἀλβέρτον, ὅπως ἐκπονήσῃ σχέδιον κοινῆς κατὰ τῆς Πρωσσίας ἐπιθέσεως μετὰ τοῦ Αὐτοκράτορος. Ὁ ἡγεμονικὸς ἀπεσταλμένος προέτεινεν ὅπως ὁ Γαλλικὸς στρατὸς εἰσβάλῃ εἰς τὴν νότιον Γερμανίαν, ἐνῶ ἡ Αὐστρία καὶ ἡ Ἰταλία θὰ ἐβάδιζον κατὰ τῆς Πρωσσίας διὰ τῆς Βαναρικῆς ὁδοῦ. Διὰ αἱ διαπραγματεύσεις αὗται παρέμειναν ἄκαρποι; Ἡ ἀπάντησις δὲν θὰ εἶχε θέσιν εἰς τὴν στήλην ταύτην σήμερον. Ἀποτελοῦσα μέρος τῶν ὀλιγώτερον ἐρευνηθεισῶν σελίδων τῆς τελευταίας πεντηκονταετίας, θὰ μᾶς ἀπασχολήσῃ ἴσως ἄλλοτε. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὁ Ναπολεὼν εὐρέθη μόνος ἀπέναντι τοῦ Μόλτικε καὶ ἡ Δευτέρα Αὐτοκρατορία κατέρρευσε τραγικῶς εἰς τὸ Σεδάν...

Ὁ σημερινὸς πόλεμος εὔρε τὴν Γερμανίαν εἰς τὴν αὐτὴν ἀπομόνωσιν. Τὸ κύριον ἔργον τῆς διπλωματίας τῆς, ἀφοῦ ἐπεδίωκε τὴν σύγκρουσιν, ὥφειλε νὰ εἶναι ἡ ἐξασφάλισις τῆς Ἀγγλικῆς οὐδετερότητος. Ἡ οὐδετερότης αὕτη θὰ τῇ ἐπέτρεπε νὰ χρησιμοποίησιν τὸν στόλον τῆς, ὅστις θὰ παρείχεν ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας περιφρουρῶν τὰς μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ συγκοινωνίας καὶ ἐξασφαλίζων τὴν ἀκώλυτον τροφοδότησιν τῆς Αὐτοκρατορίας καὶ τὴν προμήθειαν τῶν βιομηχανικῶν πρώτων ὑλῶν. Θὰ τῇ ἐξησφάλιζε ταυτοχρόνως τὴν Ἰταλικὴν σύμπραξιν, ἣτις ἐξηρτάτο ἀπολύτως ἐκ τῆς στάσεως τῆς Ἀγγλίας, διότι ἦτο γνωστὸν ὅτι ἡ Ἰταλία, εἰς τὴν συμμαχικὴν πίστιν τῆς ὁποίας οὐδέποτε εἶχεν ἐμπιστοσύνην τὸ Βερολῖνον, ἦτο ἀδύνατον καὶ ἂν τὸ ἐπεθύμει νὰ ταχθῇ εἰς τὸ πλευρὸν τῶν συμμάχων τῆς ἐκθέτουσα τοὺς λιμένας καὶ τοὺς ναυστάθμους τῆς εἰς Ἀγγλικὴν ἐπίθεσιν. Ἡ Γερμανικὴ διπλωματία οὐχὶ μόνον εἰς οὐδὲν προσέβη ὅπως ἐξασφάλισιν διὰ τῆς αὐτῆς ἐνεργείας τὴν Ἀγγλικὴν ἀποχὴν μετὰ τῆς Ἰταλικῆς πίστεως, ἀλλ' ἐπραξε τὸ πᾶν ὅπως καταβιάσῃ εἰς τὴν κονίστραν τὴν φοβερὰν ὑπονομεύτριαν τοῦ Ναπολέοντος, εἰς τὸ πλευρὸν τῶν δύο ἄλλων Δυνάμεων τῆς Τριπλῆς Συνεννόησεως. Ἐξ ὅλων τῶν μέσων, ἅτινα ἠδύναντο νὰ προκαλέσωσιν τὴν Ἀγγλικὴν ἐπέμβασιν εἰς τὸν ἀγῶνα, τὸ ἀσφαλέστερον ἦτο ἡ παραβίασις Βελγικῆς οὐδετερότητος. Ὅσακις ἐθίγη τὸ ζήτημα τοῦτο ὑπὸ τοῦ Βερνάρδε καὶ τῶν ἄλλων στρατιωτικῶν τῆς Γερμανίας συγγραφέων, ἡ κοινὴ γνώμη τοῦ Ἡνωμένου βασιλείου ἐξηγέρθη κατὰ τοῦ ἐνδεχομένου ἀνένδοτος. Οἱ Ἀγγλοὶ ἦσαν βέβαιοι, ὅτι αἱ στρατιαὶ τοῦ Γουλιέλμου Β' καταλαμβάνουσαι τὴν Βελγικὴν γῆν δὲν θὰ ἐξήρχοντο πλέον ἐξ αὐτῆς. Τὴν ὑπόνοιαν καθίστα βάσιμον ἡ συστηματικὴ ἐργασία, ἣτις διεξήγετο ἐν Ἀμβέρσῃ ἀπὸ πολλοῦ. Ἀπὸ ἐτῶν ἡ Γερμανικὴ ἐν αὐτῇ διείσδυσις ἦτο ἀκάθεκτος. Τὸ μέγα ἐμπόριον περιήρχετο βραδέως εἰς χεῖρας τῆς. Αἱ μεγάλαι βιομηχαναίαι ὠλίσθαινον ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἐπίσης εἰς χεῖρας Γερμανικάς. Αἱ διεθνεῖς Βελγικαὶ ἀτμοπλοικαὶ γραμμαὶ ἐξεγερμανίζοντο. Ἡ Ἀμβούργειος «Aegea», ἥς ἐπρόκειτο νὰ ἐμφανισθῇ ἐσχάτως ἡ σημαία καὶ εἰς τοὺς λιμένας μας μετὰ τὸν 60 ὅλων σκαφῶν, οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ ἐκγερμάνισις ἰσχυροῦ Βελγικοῦ ἐφοπλιστικοῦ οἴκου, ὃν ἐξηγόρασε τὸ Γερμανικὸν Αὐτοκρατο-

ρικὸν «Consortium». Τεράστια κτίρια ἀνηγειροῦντο ὑπὸ Γερμανῶν εἰς τὰς ἐπικαιροτέρας θέσεις τοῦ μεγάλου Βελγικοῦ λιμένος, ἅτινα ἐν δεδομένῃ στιγμῇ ἠδύναντο νὰ χρησιμοποιηθῶσι κάλλιστα καὶ ὡς φρούρια. Ἡ γερμανικὴ ἐλαλεῖτο παντοῦ. Ἡ γερμανικὴ «εἰσβολή» ἐπέτεινέτο τόσο θριαμβευτικῇ, ὥστε ἐλέχθη ὅτι ὅπως ἡ Ἀμβέρσα ἀποκτήσῃ Γερμανικὴν Δημορχίαν, ἥρκει νὰ ἐκλέξῃ Γερμανὸν Δήμαρχον. Οἱ πλείστοι τῶν δημοτικῶν συμβούλων, ἦσαν ἡ Γερμανοὶ ἢ Γερμανίζοντες.

Ἡ βραδεῖα αὕτη καὶ εἰρηνικὴ, ἀλλ' ὑποπτος ἐπικράτησις, προεκάλει βαθείας ἀνησυχίας ἐκείθεν τῆς Μάγχης, ἃς ὑπέτρεφεν ἡ ἀχαλίνωτος καὶ δυσανάλογος πρὸς τὰ οἰκονομικὰ τῆς Γερμανίας αὖξισις τῶν ναυτικῶν τῆς δυνάμεων. Ὁ Ναπολεὼν εἶχε χαρακτηρίσῃ τὴν Ἀμβέρσαν ὡς «πιστόλιον ἐστραμμένον κατὰ τῆς καρδίας τῆς Ἀγγλίας» καὶ οἱ Ἀγγλοὶ ἀποδέχοντο τὸν ὀρισμὸν ὡς ἀληθῆ. Καὶ μετὰ τὸ τοῦ λαοῦ τούτου, ὅστις θεωρεῖ ὡς τὸ ἱερώτερον δόγμα τοῦ κοινωνικοῦ καὶ τοῦ ἐθνικοῦ Δεκαλόγου του, τὸ ἀπαρβίαστον τοῦ «home» του καὶ τὸ ἀπαρβίαστον τοῦ ἐδάφους του, ὁ ἐφιάλτης τῆς Γερμανικῆς εἰσβολῆς, μετεβλήθη εἰς ἀληθῆ «Suggestion» καταδιώξεως. Γάλλος δημοσιογράφος ἐπισκεφθεὶς τὴν Ἀγγλίαν πέρυσιν, ἀφηγεῖται ὅτι ὁσάκις ὑπὲρ τὰς Ἀγγλικὰς πόλεις ἐπεφάνετο ἀερόπλανον ἢ ἀερόπλοιο, πάντες ἠρώτων μετ' ἀγωνίας μὴ ἦτο Γερμανικόν. Ἡ ψυχολογικὴ αὕτη κατάστασις τῆς Ἀγγλικῆς κοινῆς γνώμης δὲν ἦτο ἄγνωστος εἰς τὴν Γερμανικὴν πρωτεύουσιν. Ἀλλ' ὑπῆρχεν ἐν αὐτῇ τόσο τυφλὴ πεποίθησις ὅτι ἡ Ἀγγλία ἦτο ἀνίκανος νὰ κινηθῇ ἔνεκα τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς σπαραγμοῦ, αἱ ἐκθέσεις τοῦ Γερμανοῦ πρεσβευτοῦ πρίγκηπος Λιχνόβσκη παρίστων τόσο βέβαιον τὸν ἐμφύλιον πόλεμον, ὥστε ὁ Κάιζερ ἐνόμισεν ὅτι ἠδύνατο νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τῆς Βρετανικῆς οὐδετερότητος, καὶ μετ' οἰονδήποτε πραξικόπημα μὴ θίγον ἂν εὐθείας τὸ Ἡνωμένον Βασίλειον.

Τὴν ἐπικίνδυνον ταύτην αὐταπάτην ὑπέθαλψαν καὶ ἄλλα αἷτια. Ὁ Γουλιέλμος ὁ Β', ὅστις ἐπεδίωκεν ἀπὸ πολλοῦ στενὴν προσέγγισιν πρὸς τὴν Ἀγγλίαν, ἐγνώριζεν ὅτι ὑπῆρχεν ἐν αὐτῇ ἰσχυρὰ μερὶς ὑπὲρ τῆς συνεννόησεως, ἀντιπροσωπευομένη καὶ ἐν αὐτῇ τῷ ὑπουργεῖῳ ὑπὸ τοῦ σερ Τσέρλ Τρεβέλναν καὶ ἄλλων ὑπουργῶν. Ἐγνώριζεν ἐκ τῶν εἰλικρινῶν ἐξηγήσεων, εἰς ἃς ὁ Ἀγγλος ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς προσέβη ἐπανειλημένως πρὸς τὸν πρίγκηπα Λιχνόβσκη, ὅτι οὐδεμία θετικὴ ὑποχρέωσις συνδέει τὴν Ἀγγλίαν πρὸς τὴν Γαλλίαν καὶ ὅτι ἡ

ἀλληλεγγύη των δὲν ἐχώρει πέραν ἀπλῆς διπλωματικῆς ὑποστηρίξεως.

Τὰ πολλαπλὰ ταῦτα αἷτια ἐπεισαν τὴν Γερμανίαν ὅτι ἡ Ἀγγλία θὰ παρίστατο ἀπαθὴς μάρτυς τῆς συγκρούσεως. Εἰσέβαλεν εἰς τὸ Βέλγιον. Ἀλλὰ τὸ πραξικόπημα ἐξήγειρε τὸ Ἡνωμένον Βασίλειον, ὥσει ἡ εἰσβολὴ νὰ διεξήγετο εἰς Βρετανικὸν ἔδαφος. Μήπως ὁ λόρδος Ρόμπερ δὲν διεκήρυσε πρὸ τινων ἐτῶν, ὅτι κατὰ τὴν ψὶς τοῦ Βελγίου θὰ ἦτο ὁ πρόλογος ἐχθρικῆς εἰς Ἀγγλίαν ἀποβάσεως; Καὶ εἶδομεν τότε τὸ φαινόμενον λαοῦ, ὅστις ἐν μιᾷ στιγμῇ ἐλησμόνησε τὰς ἐσωτερικὰς διαιρέσεις, τὰ πάθη, τὰς προκαταλήψεις του, ὅπως ἀποκρούσῃ τὸν ἐξωτερικὸν κίνδυνον. Ὡς εἶπεν ὁ λόρδος Μιθ ἐν Δουβλίνῳ, ἡ «Ἀγγλία ὥφειλεν ἀνδριάντα εἰς τὸν Κάιζερ, ἀποκαταστήσαντα διὰ τῆς κυνικῆς προκλήσεώς του ἀδιάσπαστον τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ Βασιλείου ἐνότητα.» Καὶ ἡ Ἀλβιὼν κατέλθεν ἀποφασιστικὴ καὶ πάνοπλος εἰς τὸν πόλεμον ὑπὸ τὴν πρόφασιν τῆς τιμωρίας τῆς Γερμανικῆς πρὸς τὸ Βέλγιον παρασπονδήσεως, ἐνῶ οὐσιαστικῶς τὸ ἔπραττε χάριν τῆς ἰδίας αὐτοσυντηρήσεως. Οἱ Ἀγγλοσάξωνες αἰσθάνονται τοσοῦτον τὴν ἀνάγκην τῆς ἀρετῆς, ὥστε ἐν ἐλείψει τῆς οὐσίας τῆς δὲν διστάζουσι νὰ ἀρκεσθῶσιν εἰς τὰ ἐξωτερικὰ τῆς προσχήματα.

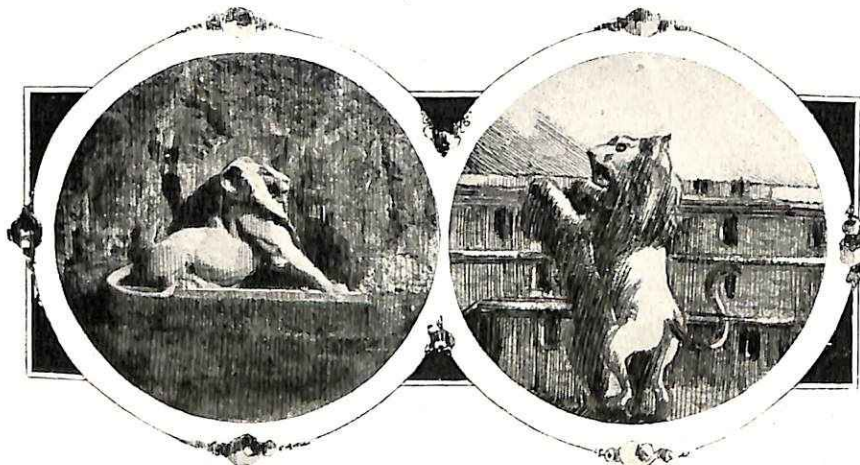
* *

Ἀπὸ τῆς ἐπεμβάσεως ταύτης ἡ θέσις τῆς Γερμανίας ἀπέβη δυσχερής. Ἡ ἥττα τῆς ἦτο ἀναπόφευκτος ἔνεκα τῆς καταπληκτικῆς εἰς ὕλικας καὶ ἠθικὰς δυνάμεις ὑπεροχῆς τῶν ἀντιπάλων τῆς. Κατὰ τὸ 1870 εἶχεν ἀπέναντί τῆς Γαλλίαν ἀπαράσκευον, ἥς ὁ στρατὸς καὶ οἱ στρατηγοὶ δὲν ἐγνώριζον ἢ μόνον τὸν ἀποικιακὸν πόλεμον μαχόμενοι ἄνευ προδιαγεγραμμένου σχεδίου, ἄνευ συστήματος, ἄνευ συνδέσμων, ἄνευ ἀνιχνευτῶν, ἄνευ ὑπηρεσίας πληροφοριῶν, ἄνευ πολλὰκις σκοπῶν, ἄνευ τοπογραφικῆς γνώσεως τοῦ ἐδάφους, ἄνευ νοσοκομειακῆς ὁργανώσεως, ἄνευ χαρτῶν. Ὁ πόλεμος ἐκεῖνος ἦτο ἡ σύγκρουσις τοῦ πρώτου μεγάλου στρατοῦ, κατὰ τὴν νεωτέραν, τὴν ἐπιστημονικὴν ἐννοίαν τῆς λέξεως, πρὸς δύναμιν ἐμπειροπόλεμον μὲν, ἀλλ' ἄτακτον, ἥτις εἶχε καθ' ἑαυτῆς καὶ τὸν ἀριθμὸν. Ἀλλ' ἡ Γαλλία εἰργάσθη ἔκτοτε πυρετωδῶς. Διὰ διηγενοὺς προσπαθείας ἀνασυνεκρότησε στρατὸν, ὑστεροῦντα μὲν τοῦ Γερμανικοῦ ὑπὸ τινὰς ἐπὶ οὐσίαις, ἀλλ' ὑπερετεροῦντα εἰς ὀρισμένας ἠθικὰς ιδιότητας. Πρὸς τὴν ὀχυρὰν ταύτην στρατιωτικὴν Δύναμιν, τὴν δευτέραν τῆς Εὐρώπης, ἦσαν συνησπισμένοι παράγοντες, οἵτινες ἐπιτρέποντες τὴν ἄμεσον νίκην καὶ κυ-

ριαρχίαν κατά θάλασσαν εξησφάλιζον και διὰ τὴν παράβασιν τῆς χειρσαίας πάλης ἀνεξάντλητα ἀποθέματα ἀνδρῶν. Καὶ μετὰ δέμιον πάλιν ἡ ὑπόκυψις τοῦ Γερμανισμοῦ εἶναι πρόδηλος. Ἡ Αὐστρία συνετρίβη καὶ ἡ Γερμανία ἀντέχει ἔτι μόνον διὰ τοῦ θαύματος τῆς σιδηρᾶς τῆς ὀργανώσεως. Καὶ ἡ φοβερὰ σύρραξις τόσον παραδόξος διὰ τῆς ἐκκολάψεως τῆς τείνει πρὸς ἀποτελέσματα τελείως ἀντίθετα πρὸς τὰς ἀνάγκας, αἵτινες τὴν ὑπηγόρευσαν. Ἡ πρώτη ἀφετηρία τῆς ὑπῆρξεν ἐν Σλαβικὸν πολιτικὸν ἔγκλημα, ὅπερ ἐστοίχισε τὴν ζωὴν εἰς τὸν μόνον φιλόσοφον ἡγεμόνα τοῦ Γερμανισμοῦ. Διότι ὁ ἐν Σεραγέβω δολοφονηθεὶς Αὐστριακὸς Διάδοχος ἦτο εἰλικρινὴς φίλος τῶν Σλαβικῶν τῆς Μοναρχίας μειονοψηφίων. Σύνυγος Σλάβας, ἐν τῷ προσώπῳ τῆς ὁποίας ἐπλήγη σκληρότητα ἡ ἀλαζονικὴ εὐαισθησία του, αἰσθανόμενος φλογερὸν μῖσος κατὰ τῶν Οὐγγρων ἔνεκα τῶν χωριστικῶν τῶν τάσεων καὶ τῶν πρὸς αὐτὸν περιφρονησέων, μισῶν τοὺς Γερμανοὺς, οἵτινες ἐπεβουλεύοντο τὴν ὑπαρξὶν τῆς Αὐστρίας, καὶ τοὺς Ἰσραηλίτας, οἵτινες, κύριοι τοῦ τύπου, οὐδενὸς ἐφείσθησαν προπηλακισμοῦ κατ' αὐτοῦ, διέβλεπε τὴν σωτηρίαν τῆς Αὐτοκρατορίας μόνον εἰς τὴν στοργὴν τῶν Σλαβικῶν τῆς πληθυσμῶν. «Ἡ εὐτυχεστέρα ἡμέρα τοῦ βίου μου, ἔλεγεν εἰς τὸν ἐπιφανῆ Γάλλον κληρικὸν Λεμπλὰν ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου του, θὰ εἶναι ἐκεῖνη, καθ' ἣν θ' ἀποκαταστήσω εἰς τὴν Μοναρχίαν τὴν ἀπόλυτον φυλετικὴν καὶ

πολιτικὴν ἰσότητα.» Τὸ ἄμεσον πρόσχημα τῆς ῥήξεως ὑπῆρξεν ὁ θάνατος τοῦ φιλοσλάβου τούτου ἡγεμονίδου, ὑποκύπτοντος εἰς χεῖρα Σλαβικήν. Ἀλλ' ἐνῶ τὸ πρόσχημα τοῦτο ἐκρησσοποιήθη ὑπὸ τῶν δύο Γερμανικῶν Δυνάμεων πρὸς κατασύντριψιν τοῦ Σλαβισμοῦ, διὰ σειρᾶς πολιτικῶν σφαλμάτων, καταλήγει εἰς ἀποθεωτικὸν δι' αὐτὸν θρίαμβον. Ἀποδεικνύεται οὕτω καὶ πάλιν, ὅτι ἡ νίκη δὲν εἶναι μόνον τὸ μονομερὲς ἔργον τελείου στρατοῦ, ἀλλὰ τῆς ἐναρμονίου ἐντάσεως ὅλων τῶν πνευματικῶν καὶ ψυχικῶν παραγόντων τῶν μαχομένων λαῶν. Οἱ Γερμανοὶ ἐκ πάντων τούτων δὲν εἶχον ἢ μόνον τὸν στρατόν. Ὁ ἀγὼν τῶν δυνάμεων νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀπολεσθεὶς. Ποῖαι θὰ εἶναι αἱ συνέπειαι τῆς ἥττης τῶν; Δὲν θὰ ἐξετάσω τὰς πολιτικὰς συνεπείας τῆς, ὧν ἡ προδικασίς εἶναι πρόωρος. Ἀλλ' ἀπὸ γενικωτέρας ἀπόψεως ἡ περίοδος, ἥτις ἤρξατο διὰ τῆς Γερμανικῆς νίκης τοῦ 1870 καὶ ἦν ἡ ἱστορία ἀποκαλεῖ «περίοδον τῆς Γερμανικῆς ἐπικρατήσεως καὶ τῆς ἐνόπλου εἰρήνης», κλείει διὰ προφανοῦς ἀντιστρατιωτικῆς ἀντιδράσεως. Τὴν ἐπαύριον τοῦ 1870 πάντα τὰ Εὐρωπαϊκὰ κράτη ἀπεδέχθησαν τὴν καθολικὴν στρατιωτικὴν θητείαν καὶ τὴν στρατιωτικὴν ὀργάνωσιν. Ἡ γλῶσσα τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ἀγγλικοῦ τύπου προαγγέλλει, ὅτι τὸ 1914 θὰ καταστῇ ὁ τάφος τοῦ σκαίου μιλιταρισμοῦ, ὅστις ὑπῆρξε τὸ ἄμεσον ἀποτέλεσμα τοῦ 1870 καὶ τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τῆς τεσσαρακονταετίας, ἥτις ἐπιηκολούθησεν.

POLITICUS

Ὁ λέων τοῦ Μπελφόρ, μνημεῖον τὸ ὁποῖον ἔστησε μετὰ τὸ 1870 ἡ Γαλλικὴ εὐγνωμοσύνη εἰς τοὺς ὑπερασπιστάς του. Τώρα κυκλοφοροῦν εἰς τὴν Γαλλίαν μυριάδες εἰκόνων καὶ δελταρίων, τὰ ὁποῖα παριστοῦν τὸν κολοσσὸν λέοντα ὄρθιον καὶ ἀπειλητικόν. Ἐνῶ αὐτὰ ἐφθασεν εἰς τὰ γραφεῖα ἀθηναϊκῆς ἐφημερίδος ἡ ὁποία ἔσπευσε νὰ βεβαιώσῃ τοὺς ἀναγνώστας τῆς ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Δημοκρατίας ἔστησεν ἤδη... ὄρθιον τὸν λέοντα τοῦ Μπελφόρ, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἔχει 22 μέτρα μῆκος καὶ 11 ὕψος.

ΜΕΤΑ ΕΝΑ ΕΤΟΣ

Ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Παπαδοπούλου ἔχουν συζευχθῇ πρὸ ἐνὸς ἔτους. Αὐτὸς νέος ἀπὸ καλὴν οἰκογένειαν, μεσίτης ἄλλοτε εἰς τὸ χρηματιστήριον, σπαταλῶν τὰ κέρδη τῆς ἡμέρας εἰς διασκέδασιν τῆς νυκτός, αὐτὴ κόρη πλουσίου ἐμπόρου καπνῶν ἀπὸ τὴν Ἀνω Αἴγυπτον, ἀνατραφεῖσα εἰς τὸ σχολεῖον τῆς Χιλῆ. Ἠγαπήθησαν εἰς ἓνα εὐεργετικὸν χορόν: ἦτο ἡ πρώτη νεανική τῆς ἐμφάνισις, καὶ ἦτο τὸ πρῶτον διάλειμμα τῆς τρικυμώδους του ζωῆς. Ἀμα πλημμυρίσῃ ἡ καρδιά ἀπὸ κούρασιν, ἅμα αἱ αἰσθησεις ἀηδιάσουν τὴν ἀγοροπωλησίαν τοῦ ἔρωτος, ἅμα ὁ στόμαχος δηλητηριασθῇ ἀπὸ τὸ ἀλκόλ καὶ αἱ πρῶται λευκαὶ τρίχες ἐμφανισθοῦν—τραγικὸς πρόλογος γήρατος—εἰς τὸν ὀρίζοντα, ὁ νέος ξεπέφτει εἰς ἓνα Εὐεργετικὸν χορόν. Εἶναι πρόθυμος τότε νὰ γονυπετήσῃ αὐτὸς καὶ αἱ πρῶται του λευκαὶ τρίχες ἐμπρὸς εἰς τὴν πλέον ἀθῶαν φουστῖσαν καὶ τὰ χεῖλη του, ἀπὸ τὰ ὁποῖα δὲν ἐφυγεν ἀκόμη τὸ κοινάδι τῶν χειλέων τῆς χθελίνης τελευταίας γνωριμίας, ψελλίζον ὅτι ἀπέμεινε θερμὸν ἀπὸ τόσῃ θερμῇ νεότητι.

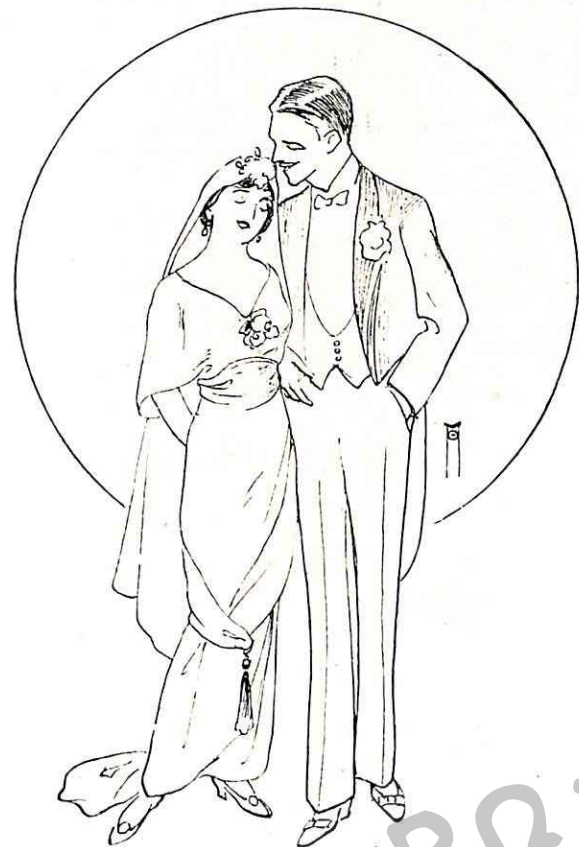
Οἱ ἀρραβῶνες ἔδωσαν εὐκαιρίαν εἰς τοὺς Ἀθηναίους νὰ μιλήσουν πολὺ.

- Παντρεύεται; .. ὁ Νίκος; ἂς τὸ καλό!
- Καὶ ἡ Μπέρτα;
- Τὴν ἀφίνει; ἐβαρέθηκε. Παίρνει καὶ προῖκα.
- Πόσα;
- Τόσα.

Καὶ ἡ προῖκα τῆς μελλονύμφου ἐφθανε μυθολογικὰ ποσά. Αὐτὸς ἓνα βράδυ πρὸ τοῦ γάμου του συνεκάλεσε τοὺς φίλους του εἰς πένθμιον τελετὴν. Ἐτύπωσε μικρά, κομψότατα νεκρώσιμα καὶ τοὺς τὰ ἔστειλεν:

†
Τὴν ἀγαπημένην μου
ΝΕΟΤΗΤΑ
ἀποθνήσκουσιν σήμερον κηδεύω
αὐθιμῶν, ὥραν 12 μ.μ. εἰς τὸ
Μπαρ τοῦ Παλαιῦ Φαλήρου.

Μὲ μαύρους λαϊμοδέτες, ὁ ἓνας κατόπιν τοῦ ἄλλου ἐνεφανίσθησαν τὴν νύκτα οἱ φίλοι—καὶ κοντὰ εἰς τὰς τελευταίας μποτίλλιες τῆς σαμπάνιας ἔταφον ἓνα ὁλό-

κληρον παρελθὼν γλεντιοῦ, νεότητος, ἐφημέρων ἐρώτων μέσα εἰς τοὺς ὁποίους ἐστροβιλιζόντο, ὡς σκιαὶ τώρα λησμονημένοι, γερμανίδες κατάλευκοι καὶ μελαχροναὶ ἰταλίδες καὶ Βιεννέζες καὶ Κοντσετίνες καὶ Σουζάνες καὶ Κρέτχεν.

Βράδνα ποῦ ἀρχίζαν καὶ [τελειώσαν με φίλιὰ φίλιὰ ποῦ σβύνουν τώρα] ἓνα ἓνα μάτια γλνκά, ὁλόξανθα [μαλλιά, περνατε 'μπρός μου πεθαμένα] μένα...

Ἐσιγοτραγουδοῦσεν ὁ Νίκος.

Τὸ πρῶτ', ἐνῶ ἡ φαληρικὴ ἀκρογιαλιά ἐξυπνοῦσεν θαμπή, καὶ τὸ κύμα τῆς αὐγῆς ἔλεγε χίλια μυστικά μετὰ πετράδια τῆς, ὁ Κωστής, τὸ γκαρσόνι τοῦ ζυθοπωλείου, ἐμάζεψε σπασμένα ποτήρια, κομματιασμένα πιάτα καὶ μποτίλλιες ἀδειανές.

Ἡ Νίνα τώρα εἶναι εἴκοσι δύο ἐτῶν· ὁ Νίκος τριάντα πέντε. Αὐτὴ μία εὐμορφή, ψηλὴ, καλοπεριποιημένα με ἐξαιρετικὴν ἀγάπην, με κάπως κουρασμένα μάτια, με περισσότερα τώρα ἄσπρα μαλλιά. — Ὁ Νίκος ἄσπρισε ἀπὸ παιδί, ἔλεγε ἡ Νίνα εἰς τῆς φίλες τῆς. Δὲν εἶναι ἀλήθεια Νίκο;

Καλοκαίρι.

Ἀπὸ τ' ἀνοικτὰ παράθυρα τοῦ σπητιοῦ, μπαίνει ὅλη ἡ βοή τοῦ κόσμου τὸν ὁποῖον καταδιώκει ἡ ζέστη· τὰ τραμ κυκλοφοροῦν με θόρυβον, τὰ πέταλα τῶν ἀλόγων κτυποῦν ρυθμικά τὴν ἀσφαλτον, καὶ φαίνονται ἀπὸ τὸ μπαλκόνι εὐθυμὰ τὰ κοπάδια τοῦ λαοῦ τοῦ περνοῦν.

Ἡ ΝΙΝΑ.—Ποῦ θὰ πάμε ἀπόψε;

Ὁ ΝΙΚΟΣ.—Θέλεις νὰ βγῆς;

Ἡ ΝΙΝΑ.—Ἔρω κ' ἐγώ, ὅπως θέλεις...

Ὁ ΝΙΚΟΣ.—Ἐγώ; τί νὰ θέλω... ὅπως θέλεις ἐσύ. Ἄν θέλῃς νὰ σὲ πάω ἐξω σὲ πηγαῖνω, ἂν δὲν θέλῃς δὲν σὲ πηγαῖνω. Αὐτὴ ἡ καθημερινὴ ἀνάγκη με κουράζει. Καταντὰ γκρίνα ἀνυπόφορη.

Ἡ ΝΙΝΑ (με δάκρυα σχεδὸν εἰς τὰ μάτια) Μὰ καὶ μένε Νίκο, ποῖός σὲ ἐπείραξε... κάθε βράδυ τὰ ἴδια; Σὲ ῥωτῶ ἂν θέλῃς νὰ πάμε σὲ κανένα θέατρο,—ὅπου νάιναι νὰ περάσῃ ἡ βραδυά. Στενοχωροῦμαι μέσα εἰς

τὸ σπῆτι καλοκαίρι καιρό. Δὲν πᾶμε νὰ πάρουμε καὶ τὸν Ἀντώνη μὲ τὴ Τζούλια; . . τί λές πᾶμε;

(Ἡ Νίνα πλησιάζει τὸ καναπέ ὅπου ὁ Νίκος ἔαπλωμένος καπνίζει τὸ σιγάρον του — ψιλὰ κοντὰ μὲ ἐπιστόμιον, — ἔρχεται σὰν μικρὴ δειλιασμένη γάτα· θέλει νὰ τοῦ δώσῃ τὰ χεῖλη της· μέσα εἰς τὸ μικρὸν σύμφρον τοῦ καπνοῦ πλησιάζει ἀκόμη καὶ κάθεται εἰς τὰ γόνατά του).

Ὁ ΝΙΚΟΣ.—Μοῦ καταστρέφεις τὸ παντελόνι!

(Εἰς μίαν στιγμὴν ἀδεξιάς κινήσεως — αὐτὴ παίζει, αὐτὸς θέλει νὰ τὴν ἀπωθήσῃ, — τὸ μικρὸ φλυτζάνι ἀναποδογυρίζεται καὶ ὁ καφὲς πέφτει βραστὸς καὶ γλυκὺς ἐπάνω εἰς τὰ λευκά του παπούτσια. Ἡ Νίνα γίνεται ὠχρὴ ὥσάν νεκρά.

Ἡ ΝΙΝΑ.—Μὲ συγχωρεῖς . . δὲν τὸ ἤθελα.

Ὁ ΝΙΚΟΣ.—Σαχλαμάρες! Μοῦ κατέστρεψες τὰ παπούτσια! Δὲν εἶναι ποιά ζωὴ αὐτὴ μαζί σου... καταντᾷ κουραστική, βασανιστική, ἐνοχλητική, ἀνυπόφορη! Ὁ ἐγωῖσμός σου δὲν ἔχει ὅρια. Οὔτε ἓναν καφέ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ μέσα στὸ σπῆτι του. Θέλεις νὰ πῇς τὸν καφέ σου, ὠρίστε ἡ κυρία σώνει καὶ καλὰ θέλει νὰ καθίσῃ στὰ γόνατά σου, σὰν νὰ πανδρευθῇ.

καμε χθές. Καὶ ὅλα αὐτὰ γιατί; . . Γιὰ νὰ βγῇ ἔξω... (αὐτὴ ἡ ἰδέα τὸν ἐξαγριώνει). Νὰ μοῦ κάνεις τὴ χάρι νὰ μὲ ξεφορτώσεις . . .

Ἡ ΝΙΝΑ.—(ἀπὸ τὰ μάτια της ἀργοκυλοῦν δύο μεγάλα, ἥσυχα, δάκρυα). Δὲν θέλω νὰ βγοῦμε, ὄχι . . . νὰ μὴ βγοῦμε! Θέλω νὰ μὴ θυμώνεις . . .

Ὁ Νίκος ὅμως ἔχει βγῇ ἀπὸ τὸ δωμάτιον, ἔχει περάσῃ τὸ κορινθῶ καὶ μέσα ἀπὸ τὴν κάμαρά του ἀκούεται ὁ θόρυβος τῶν παπουτσιῶν του τὰ ὁποῖα βγάζει μὲ νεῦρα καὶ πετᾷ εἰς τὸ πάτωμα. Σὲ λίγο τὰ πάντα πίπτουν εἰς μίαν θλιβεράν ἡσυχίαν. Μόνον ἡ Νίνα τὴν διακόπτει μὲ κρυφοὺς λυγμούς.

Ἡ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.—Κυρία ὁ ὑπηρετὴς ἐρωτᾷ τί θὰ φωνίσῃ γι' αὐριον.

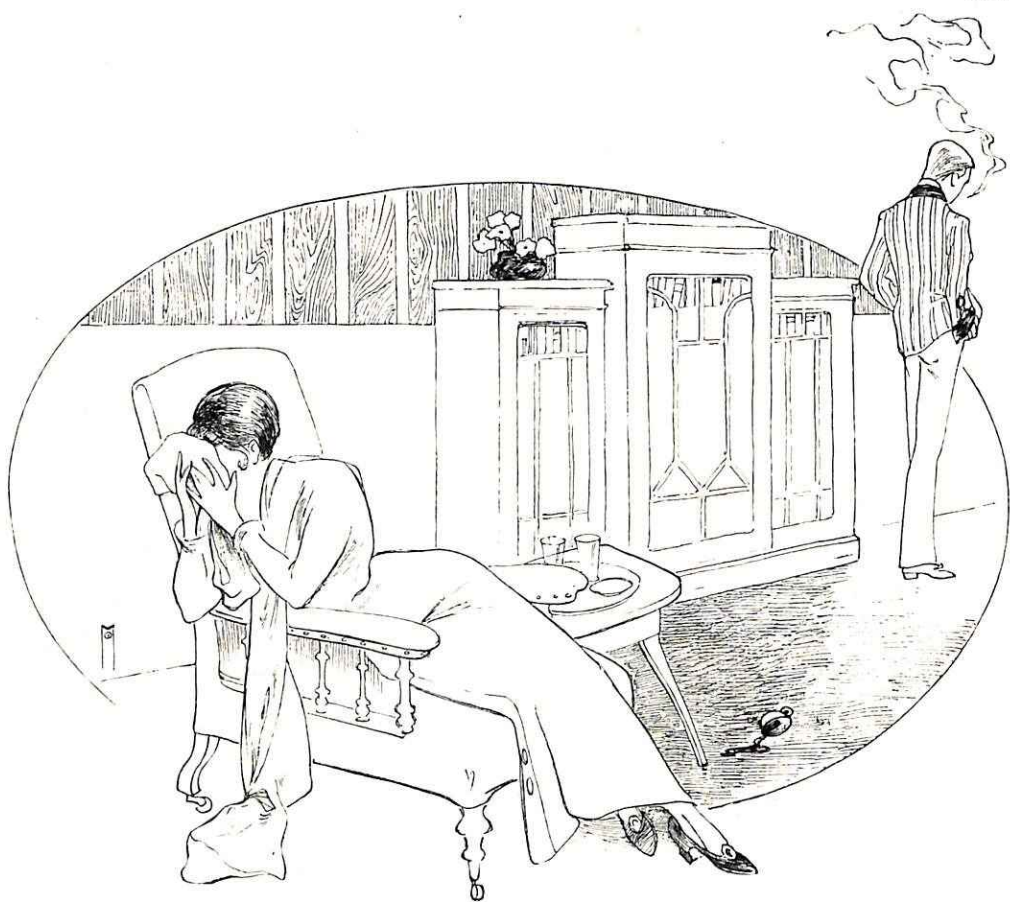
Ἡ ΝΙΝΑ.—Γι' αὐριον; . . Νὰ πάρουμε ἓνα ψάρι, συναγορίδα . . . Ἄ, ὄχι, δὲν τὴν θέλει ὁ Κύριος. Πάρε ἓνα φιλέτο . . . (σκεπτομένη) Θαρρῶ πὼς τὸν πειράζει. Ἐρῶ κ' ἐγώ; . . Στάσου νὰ συλλογισθῶ. Ἄς πάρῃ ἓναν ἀστακὸ—ἐγὼ δὲν τὸν τρώω—ἀλλὰ δὲν πειράζει.

Ἡ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.—Κλαῖτε, Κυρία;

Ἡ ΝΙΝΑ.—Μοῦ μπῆκε ἓνα καρβουνάκι στὰ μάτια...

Ὡρα ἑνδεκα παρὰ τέταρτον βράδυ. Ζέστη. Ἰούλιος. Ὁ Νίκος ῥοχαλίζει.

ΙΩΑΝΝΑ

Σκίτσα Π. Μαθιοπούλου.

ΤΟ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΣΑΛΟΝΙ ΤΟΥ ΣΟΥΡΗ

Οσοι συχνάζουν σήμερον εἰς τὸν φιλόξενον οἶκον τοῦ Σουρῆ, δὲν δύνανται νὰ φαντασθῶσι τί ἦτο τὸ φιλολογικὸν σαλόνι τοῦ μεγάλου μας ποιητοῦ πρὸ εἴκοσι καὶ ἐπτὰ ἐτῶν, ὅτε συνηθροίζετο ὁ κόσμος τῶν νεαρῶν φιλολόγων, οἵτινες τότε μόλις ἤρχίζον νὰ καθίστανται γνωστοὶ καὶ οἱ ὁποῖοι σήμερον ἀποτελοῦν τὴν φιλολογικὴν δόξαν τῆς Ἑλλάδος. Αἱ ἐσπερίδες τοῦ Σουρῆ συνήθως παρετείνοντο μέχρι βαθείας νυκτός, δὲν ἀπητείτο δὲ ἰδιαίτερα διατύψεις, ὅπως κληθῇ τις εἰς αὐτάς. Ὑπῆρχε τοιαύτη ἐλευθερία, ὥστε ἄνευ προηγουμένης ἀδείας ἠδύναντο οἱ φίλοι τῆς οἰκογενείας νὰ παρουσιάζουν τοὺς φίλους των εἰς τὴν κυρίαν Σουρῆ, τοῦτο δὲ ἤρκει, ὅπως κατασταθῇ ὁ οὕτω παρουσιαζόμενος οἰκεῖος καὶ τακτικὸς ἐπισκέπτης τοῦ οἴκου, ἔνθα κατὰ τὰς μακρὰς χειμερινὰς νύκτας διηρχόμεθα λογοκοποῦντες καὶ παίζοντες μάους, ὅπερ τότε κατὰ πρῶτον διεδίδετο εἰς τὰς Ἀθήνας.

*

Ὁ Σουρῆς κατὰ ἀρχὰς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πινακωτῶν, ἥτις μετωνομάσθη κατόπιν ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη, ἡ οἰκία δέ, εἰς ἣν διέμενεν, ἂν δὲν ἀπατώμαι, ἀνῆκεν εἰς τὸν πρόφην Ἀήμαρχον κ. Μερκούρη. Ἐτη τινὰ μετὰ ταῦτα κατῴκησεν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ εἰς εὐρυχωρότερον οἶκον, ἐν ᾧ παρέμεινεν ἐπὶ δεκαπενταετίαν περίπου, ἡ οἰκία δὲ αὕτη ἔγινε κυρίως τὸ κέντρον τῶν συγχρόνων λογογράφων καὶ εἶδεν ἡμέρας δόξης μετὰ τοῦ ποιητοῦ.

Ἡ οἰκία δὲν ἦτο πλουσίως διεσκευασμένη οὔτε εἶχεν ὑπερβολικὸν φῶρον ἐπίπλων καὶ παραπετασμάτων. Τὸ γραφεῖον τοῦ Σουρῆ ἦτο μικρὸς ἀπέριττος θάλαμος, ἐν ᾧ εὗρίσκετο μικρὰ βιβλιοθήκη μὲ τοὺς κυριωτέρους τῶν ἀρχαίων συγγραφέων καὶ μὲ ὅλους τοὺς νεωτέρους ποιητὰς τῆς Ἑλλάδος, τῶν ὁποίων τοὺς στίχους ἐγνώριζεν ὁ Σουρῆς ἀπὸ μνήμης. Ἄλλ' ὁ Σουρῆς οὐδέποτε ἐδέχετο εἰς τὸ μικρὸν του γραφεῖον, διότι καὶ σπανίως μετεχειρίζετο αὐτό. Ὁ Σουρῆς εἶχεν ὅλους διόλου ἴδιον τρόπον ἐργασίας. Ἡ σιγουργία του ἐδημιουργεῖτο εἰς τὸν ἐγκέφαλον

του, ἀφ' οὗ δὲ ἐσηματίζοντο πλήρεις αἱ σελίδες τοῦ «Ρωμιοῦ» καὶ δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη οὐδὲ τῆς παραμικρᾶς διορθώσεως στίχων τινός, τότε κατέστρωνεν αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ χάρτου.

Τοιουτοτρόπως ἐγράφησαν ὅλα τὰ ποιήματα τοῦ Σουρῆ. Καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ μακρὸν ποίημά του «ὁ Δὸν Ζουὰν» ἐγράφη κατὰ παρόμοιον τρόπον. Ἡ κυρία Σουρῆ εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ περισυλλέγῃ τὰ χειρόγραφα τοῦ συζύγου της καὶ νὰ τὰ φυλάτῃ ἐντὸς σάκκων, ἴσως δὲ νὰ διατηρῇ τὴν συνήθειαν ταύτην ἀκόμη. Εἰς τὰ χειρόγραφα ταῦτα, εἰς ἃ περιλαμβάνονται μυριάδες στίχων, οὐδεμίαν θὰ εὔρη παραλλαγὴν ὁ μέλλων νὰ ἐρευνήσῃ αὐτὰ κριτικός.

Τὸ σπῆτι τοῦ κ. Σουρῆ ὑπῆρχεν ἀληθὲς καταφύγιον δι' ὅλους ἡμᾶς, οἵτινες ἀφήνοντες ἀργὰ τὴν νύκτα τὰ γραφεῖά μας εὗρίσκομεν ἓνα κύκλον εὐφρεσιμάτων ἀνθρώπων, ὅστις κατὰ περιόδους ἐδέχθη σχεδὸν πάντας τοὺς ὅπως δῆποτε διακριθέντας εἰς τὰ γράμματα, ἀλλὰ καὶ ὅλους ἐκείνους, οἵτινες δὲν ἀφήκαν τίποτε τὸ ἀξιοσημείωτον ὀπισθὲν των.

*

Οἱ συναστροφαὶ αὗται ἤρξαντο κυρίως ἀπὸ τοῦ 1887. Τρία ἢ τέσσαρα ἔτη προηγουμένως ὁ Σουρῆς παρουσιάσθεις ἐνώπιον τῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς, ὅπως δώσῃ διδακτορικὰς ἐξετάσεις, ἀπερρίφθη εὐτυχῶς πανηγυρικῶς. Οὕτως ἐκινδυνεύσαμεν νὰ χάσωμεν τὸν χαριέστερον τῶν ποιητῶν μας πνιγόμενον μέσα εἰς τὰς ξηρὰς ἀσχολίας καθηγητοῦ ἐπαρχιακοῦ τινος γυμνασίου. Οἱ μακαρίται ἐκεῖνοι καθηγηταί, ὁ Πολυγώνης Φιντικλῆς καὶ ὁ σεπτὸς Γεμπέλλος, οἵτινες ἀπέρριψαν αὐτόν, κατὰ ἐγνώρισαν. Ὁ Σουρῆς ἀποτυχὼν ἤρχισεν ἐκδίδων τὸν «Ρωμιοῦ» τῇ συνεργασίᾳ τοῦ μακαρίτου Δημ. Κόκκινου καὶ τοῦ Ἰωάννου Πολέμη. Ἡ συνεργασία ὅμως αὕτη διήρκεσεν ἐπὶ μικρόν, μεθ' ἧς ἀνέλαβε μόνος τὴν ἐκδοσὴν αὐτοῦ.

Ὁ Σουρῆς ἦτο ἤδη πασίγνωστος· εἰς ἑκάστην φύλλον τοῦ «Μὴ Χάνεσαι» ἐδημοσιεύετο ἐπὶ καίρον ποίημά του, ὅπερ καθίστατο τὸ ἐντρούφημα δλοκλήρου τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Οὕτως ἡ ἐκδοσις τοῦ

«Ρωμιοῦ» ἀπετέλεσε γεγονός ὃχι μόνον δημοσιογραφικόν, ἀλλὰ καὶ κοινωνικόν. Ὀλίγοι ἐν τούτοις ἐπὶ ἤρχον ἐλπίδες ὅτι θὰ ἐξηκολούθει ἡ ἐκδοσις αὐτοῦ οὐδὲ ἠδύνατο νὰ φαντασθῇ τις ὅτι ἀστείρευτος θὰ ἦτο ἡ πηγὴ τῆς σιγουργίας καὶ ἀκούραστος ἡ ἔμπνευσις τοῦ ποιητοῦ. Ἐν τούτοις ἄνευ καμάτου ἐξακολουθεῖ μέχρι τῆς σήμερον ἐκιδόμενος «ὁ Ρωμιός», ἀληθῶς δὲ ἀποτελεῖ μοναδικὸν φαινόμενον εἰς τὴν δημοσιογραφίαν ὅλον τοῦ κόσμου ἢ τριακονταετῆς ἐκδοσις ἐφημερίδος γραφομένης εἰς στίχους ὑπὸ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ ἀρχὴ τῶν φιλολογικῶν συγκεντρώσεων εἰς τὸν οἶκον τοῦ Σουρή ἦτο τὸ χαρτοπαίγνιον, ὅπερ ἐμάστιζε τότε τὰς Ἀθήνας. Δὲν ἐπύρρε κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην γωνία κεντρικοῦ δρόμου, εἰς ἣν νὰ μὴ εἶχεν ἐγκατασταθῇ χαρτοπαίγνιον, εἰς αὐτὸ δὲ ἐθυσιάζομεν ὅλοι οἱ τότε γράφοιτες καὶ τὸ τελευταῖον πεντάδραχμόν μας. Ἡ κυρία Σουρή, ὅπως ἀποσπᾷ τὸν σύζυγόν της ἀπὸ τὸ χαρτοπαίγνιον ἐκέφθη νὰ δημιουργήσῃ τὰς καθημερινὰς συναναστροφάς της, αἱ ὁποῖαι βραδύτερον ἐπλήρωσαν ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα διὰ τῆς φήμης των καὶ αἱ ὁποῖαι ἐξακολουθοῦν μέχρι τῆς σήμερον, μὲ μίαν διαφορὰν, ὅτι αἱ χαριέσταται θυγατέρες τοῦ ποιητοῦ προσέθεσαν νέον θέλημα εἰς αὐτάς.

*

Οἱ συνερχόμενοι κατὰ πρῶτον εἰς τὰς ἐσπερίδας τοῦ Σουρή, ἡμεθα ἐλάχιστοι, κυρίως ὅσοι ἔτυχε νὰ συναντηθῶμεν εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ «Μὴ Χάνεσαι», δηλαδὴ ὁ μακαρίτης Κόκκος, ὁ Προβελέγγιος, ὁ Παλαμᾶς, ὁ Γ. Δροσίνης, ὁ Μπάμπης Ἀννίος, ὁ Κουσιδής, ὁ Κουσουλάκος, ὁ Ἰω. Σβορώνος, ὁ Ἰω. Πολέμης, ὁ Δημ. Κακλαμάνος, ὁ Θεμ. Σοφούλης, ὁ Ἰω. Δαμβέργης, ὁ Γεώργ. Στρατήγης, ὁ Γρ. Ξερόπουλος, ὁ Κονδύλακης κ' ἐγώ, ἀλλ' ἐκτὸς τῶν δημοσιογραφούντων ἤρχοντο καὶ ἄλλοι τινές, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀνῆκον μὲν εἰς τοὺς δημοσιογραφικοὺς κύκλους, ἀλλ' οἵτινες ἐδρίσκοντο εἰς αἰωνίαν μετὰ τοῦ τύπου συνάφειαν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο ὁ Σπυρ. Μερκούρης, ὅστις δὲν ἔγραφε μὲν αὐτός, ἀλλὰ τὸν διέκρινεν ἐν εὐθυμον καὶ δροσερὸν πνεῦμα καὶ ἰδιαίτερα τις παραστατικότης εἰς τὴν ἀφήγησιν καὶ τῶν ἀπλουστερῶν ἀκόμη γεγονότων, ὥστε καθίστατο πολλάκις αὐτὸς ἡ πηγὴ τῆς διαχυνομένης μεταξὺ μας εὐθυμίας.

Συνήθως καὶ πρὸ τῆς ἐσπερινῆς συγκεντρώσεως, ἐδρίσκομεν τρόπον νὰ βλεπώμεθα, καὶ νὰ μεταβαίνωμεν πρὸς τὸ Ζάππειον, ὅπερ δὲν εἶχε τὴν σημερινὴν τὸν μορφήν, ἀλλ' ἦτο ἀπλούστατος χέρος ἀγρὸς διασχίζομενος ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἐκεί-

νον μονοπατίου, ὅπερ ἀπηθανάτισεν ὁ Ἀχιλλεὺς Παράσχος εἰς τὰς «Ἀναμνήσεις» του. Εἰς τοὺς περιπάτους τούτους δὲν ὁρμώμεθα ἐκ ρωμαντικῶν τάσεων, ὅπως ὁ Παράσχος, ἀλλ' ἐφέρομεν καὶ ἐκεῖ τὴν νεανικὴν μας εὐθυμίαν καὶ πολλάκις εἰς αὐτοὺς ἐσχεδιάζομεν τὰς φάρας, αἱ ὁποῖαι διασκέδαζον τοὺς δμίλους μας. Ὁ Σουρὴς κατὰ τὸ πλεῖστον ἦτο τὸ θέμα ὅσοι ἐγνώρισαν εἰς τὰ ἡρωϊκά του χρόνια τὸν ποιητὴν ἀνομολογοῦσιν ὅτι ἦτο τὸ πρότυπον τοῦ πιστοῦ καὶ τοῦ ἀφωτισμένου συζύγου, εἶχεν ὅμως καὶ τοὺς θανμασμούς του, ὅπως βεβαίως φανταστικούς, ὅπως καὶ τὰς προτιμήσεις του, εἰς τινες κυρίας, διὰ τὰς ὁποίας ἐν τούτοις οὐδέποτε ἔγραψεν οὔτε ἓνα στίχον.

Ὁ Δροσίνης, τὸν ὁποῖον ἐξαορακτίζομεν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην φιλοπαίμονες τάσεις, ἐξεμεταλλεύετο τὴν μεγάλην μυωπίαν τοῦ ποιητοῦ, ὅπως παρασκευάσῃ εἰς αὐτὸν καμμίαν μπαρτιζολέταν, ὅπως ἀποκαλοῦσιν οἱ Ἑπτανήσιοι τὰ φαιδρὰ αὐτὰ παίγνια. Οὕτως ἡμέραν τινὰ ὁ Δροσίνης μετὰ τοῦ Πολέμη ἐπεισαν αὐτὸν ὅτι ὁ πορνεύμενος αὐτῶν σιτθαρός ἱερεὺς ἦτο ἡ θυμαζομένη Κυρία, καὶ ἐπὶ τῇ πεποιθήσει ταύτῃ παρηκολούθησεν ὁ Σουρὴς τὸν σεβάσμιον κληρικὸν μέχρι τῶν λόφων τοῦ Βατραχονησίου. Ἀλλοτε πάλιν τὸν ἐπεισαν ὅτι αἱ κνῆμαι γηραιῶν φουστανελλοφόρου βουλευτοῦ ἦσαν αἱ κνῆμαι ἄλλης κυρίας ἀναιδῶς ἐπιδεικνόμεναι εἰς τοὺς θαμῶνας ἀγροτικοῦ τινὸς καφενείου παρὰ τοὺς Στύλους τοῦ Ὀλυμπίου Διός, πρᾶγμα ὅπερ ἐφῆρον εἰς ἐπανάστασιν τὸν Σουρήν.

Τὰ παίγνια ταῦτα ἀπετέλουν τὸ θέμα τῶν συνδιαλέξεών μας κατὰ τὰς νυκτερινὰς συναναστροφάς, ὅτε τελειόνοντες τὴν δημοσιογραφικὴν μας ἐργασίαν ἐτρεπόμεθα πρὸς τὴν οἰκίαν τοῦ Σουρή, ὅπως στρωθῶμεν εἰς τὸ μᾶν, τοῦ ὁποῖου εἶχε παρασκευασθῇ καὶ ποιητικὸς τις κανονισμὸς διὰ τοὺς παίζοντας, ἐκ τῶν ὁποίων δὲν ἐνθυμούμαι εἰμὴ τοὺς ἀκολουθοῦντες στίχους:

«Ὅταν ἔχῃς μόνον Ῥήγα
Νὰ βοηθῇς σὰν εἶνε λίγα.
Ὅταν ἔχῃς μόνον ἄσο
Νὰ μὴ λέγῃς ποτὲ πάσσο».

Ἀλλοτε, ὅτε ὁ κύκλος ἐγίνετο εὐρύτερος, τὸ μᾶν κατήργετο καὶ ἀφιεροῦτο ἡ ἐσπερίς εἰς τὴν φιλολογίαν, ὅτε κατ' ἀπαίτησιν τῶν κυριῶν ἀπηγγέλλομεν ποιήματα. Εἰς τὴν αἴθουσαν ἐκείνην ὁ Προβελέγγιος μᾶς ἀπήγγειλε κατὰ πρῶτον τὴν «Βουλιαγμένη Πόλην», ἐν ἀπὸ τὰ ὠραιότερα ποιήματά του. Ἀκόμη ἐνθυμούμαι τὴν ἐμπνευσμένην καὶ, οὕτως εἰπεῖν, προφητικὴν μορφήν τοῦ Προβελέγγιου, τὴν ὁποίαν δὲν εἶχε λευκάνει

ἡ ῥοὴ τῶν χρόνων ἀκόμη, καὶ μοῦ φαίνεται πῶς ἀντηχοῦν οἱ βαθεῖς τόνοι τῆς φωνῆς του εἰς τὰς ἀκοάς μου, ὅπως ὅταν ἀπήγγελλε τοὺς στίχους, οἵτινες μᾶς ἐγοήτευον τότε:

Μέσα στῆς θάλασσας τὰ βάθη
εἶνε θαμμένη πολιτεία,
γεροῇ, σὰν τὴν σιγμὴ ποῦ ἐχάθη
ἀπὸ μιὰν ἀγνωστὴ αἰτία.

Ναοὶ καὶ πύργοι καὶ παλάτια,
ὅλ' ἀπὸ μάρμαρο κτισμένα,
φαίνονται ἐκεῖ κρυσταλλωμένα
κι' ὁ ροῦς θαμπώνει καὶ τὰ μάτια.

Καὶ σὰν ὄνειρον φαντασία
ἀκούει ὁ ραῦτης ν' ἀναβαίνει
ἀπὸ τὴν πόλιν τὴν θαμμένην
οὐράνια κωδωνοκρουσία.

καὶ καταλήγει μὲ τοὺς ἐξῆς παθητικοὺς τόνους:

Ἔτσι ἡ ἀγάπη μου ἐχάθη
ἀπὸ μιὰ γνωστὴν αἰτία,
μέσα στοῦ στήθους μου τὰ βάθη
σὰν τὴν πνιγμένη πολιτεία.

Εἰς τοιαύτας ἐσπέρας ἠκούσαμεν ὁλόκληρον τὸν Δὸν-Ζονὰν καὶ Φασουλὴν φιλόσοφον τοῦ Σουρή, «Τὸ τραγοῦδι τῶν βουνῶν» τοῦ Παλαμᾶ, τὰ «Εἰδυλλία» τοῦ Δροσίνη, τὰ ὠραιότερα ποιήματα τοῦ Πολέμη, τὸν «Ἥλιο» τοῦ μακαρίτου Μάνου, τὸν «Κατοχήμαδον» τοῦ Στρατήγῃ, ἐκεῖ δὲ κ' ἐγὼ ἀπήγγειλα κατὰ πρῶτον στίχους μου, τοὺς ὁποῖους ἐφρόντιζα νὰ τοὺς φορτώσω εἰς τὴν ῥάχιν μεγάλων Ρώσων ποιητῶν, ὅπως δεσμεύσω τὴν κρίσιν τοῦ ἀκροατηρίου μου.

Ὁ στενὸς κύκλος μας ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἠδύνετο, ὅχι δὲ σπανίως προσήρχοντο ἄνδρες ἐπιφανέστατοι τῶν γραμμάτων, τοὺς ὁποῖους ἡ μακρὰ ἐργασία εἶχε θέσει ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ φιλολογοῦντος κόσμου. Μεταξὺ τούτων ἐνθυμούμαι τὸν βραχύσωμον Ἀλέξανδρον Παγκαθῆν, ὅστις μέχρις ὅτου ἐξέπεμπε τὴν τελευταίαν αὐτοῦ προήν, κατεγίνετο γράφων τὰ ἀπομνημονεύματά του μίαν δὲ ἐσπέραν ἠκούσαμεν δακρύοντες σχεδὸν ἐκ συγκινήσεως νὰ μᾶς ἀπαγγέλλῃ ἐν παλαιόν του ποιήμα, ὅπερ ἀνέβλυσεν ἀπὸ τὴν ποιητικὴν του ψυχὴν, ὅταν συνετάρασσον ἀκόμη αὐτὴν τὰ αἰσθήματα καὶ τὰ πάθη τῶν ζωηρῶν τῆς ζωῆς ἐντυπώσεων.

Τοῦ ποιήματος τούτου διατηροῦνται εἰς τὴν μνήμην μου οἱ ἀκόλουθοι στίχοι, δὲν γνωρίζω δὲ ποῦ ἐδημοσιεύθησαν οὔτοι καὶ ἂν ἐδημοσιεύθησαν ποτέ:

«Τῆς ζωῆς ἀπανδῶν καὶ ψυχρὸς παροδίτης
Ἐφερόμην ἀσκόπως ἀνάπαινον θέλων,
Ὅταν εἶδον ἐμπρὸς μου νὰ λάμπῃ ἡ μορφή της,
Ἦτον ὅλη μειδίαμα, ὅλη γλυκύτης,
Ἡ ὠραία ἀδελφὴ τῶν Ἀγγέλων».

Ποτὲ δὲν εἶδον τὸν Παγκαθῆν τόσον συγκεκριμένον, ὅσον κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς ἐσπέρας ἐκείνης. Ὅταν δ' ἐξήλθομεν τῆς οἰκίας τοῦ Σουρή καὶ ἐσυνόδευον αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν του, τὸν ἠρώτησα ποία ἦτο ἐκείνη, διὰ τὴν ὁποίαν ἔγραψεν τὸ ποίημα τοῦτο.

— Ἀ, μοῦ εἶπεν, αὐτὸ ἔγραψεν διὰ μίαν ποῦ κατοικοῦσεν εἰς τὸ Ροδακί. Ἀπέναντι εἰς τὸ σπῖτι τοῦ Παράσχου. Ἦτο μία ὠραιότατη γυναικα τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ λεπτοτάτων αἰσθημάτων. Τὸ ὄνομά της δὲν σ' ἐνδιαφέρει οὔτε σὲ οὔτε κανένα ἄλλον.

Σπανίως μὲν, ἤρχετο ὅμως εἰς τὰς ἐσπερίδας μας ἐκεῖνας ὁ κ. Ἀγγελος Βλάχος, ὅστις μᾶς ἀνέγνωνε, καθ' ὃν τρόπον αὐτὸς μόνον ἠδύνατο νὰ ἀναγνώσῃ, ποιήματα τοῦ Ἑρρίκου Χάινε, ὅτε δὲ διὰ πρῶτην καὶ τελευταίαν φορὰν ἦλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας ὁ Γεράσιμος Μαρκοράς, «προτοῦ ἀναχωρήσῃ διὰ τὸ αἰώνιον ταξίδι», ὅπως ἐσυνήθιζε νὰ λέγῃ, ὁ Σουρὴς ἔδωκε μίαν ἐσπερίδα, κατὰ τὴν ὁποίαν οὐδεὶς ἐκ τῶν φίλων του ἀπουσίας. Τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ὁ ποιητὴς τοῦ «Ὀρχου» ἐγνωρίσθη μεθ' ὅλων τῶν ποιητῶν καὶ λογογράφων τῶν Ἀθηνῶν, οἵτινες ἔτρεφον εἰλικρινῆ θυμασμόν πρὸς τὸν Κεραυραῖον ποιητὴν, ὅστις παρακινούμενος ὑπ' ἐμοῦ εἶχεν ἐκδώσει τότε τὰ «Ποιητικά του Ἑργα».

*

Πόσα ἀλήθεια πρόσωπα δὲν ἐπέρασαν ἀπὸ τὰς φιλοξενίας ἐκεῖνας αἰθούσας. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον προσήλθον πάντες σχεδὸν οἱ γράφοιτες καὶ μὲ τὴν πάροδον τῶν χρόνων προσετίθετο καὶ οἱ νεώτεροι, ἐν οἷς ἐνθυμούμαι τὸν Λάμπρον Πορφύραν, τὸν Πώπ, τὸν Γεράσιμον Βῶρον, τὸν Ἐπισκοπόπουλον καὶ ἄλλους νέους ἐπίσης, οἵτινες πλήρης πνεύματος καὶ χάριτος, μόλις τότε εἰσήρχοντο εἰς τὸν δρόμον, ἐφ' ὃν ἐβαδίζομεν ἡμεῖς. Καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἐνθυμούμαι ἓνα Ἀρμένιον νεανίαν, νεωρόδιον δημοσιογράφον, Τηρόαν καλούμενον, ὅστις φεύγων τὴν ἐκδίκησιν τῶν Τούρκων περιέτρεχεν ἀπάτοις τὸν κόσμον, ἕως ὅτου καταβλήθῃς ἀπέθανεν εἰς μίαν γωνίαν τῶν Παρισίων πάντοτε ἀγαπῶν τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐνθυμούμενος τὰς φαιδρὰς ἐσπέρας, ἃς διήλθε μαζί μας εἰς τὸν οἶκον τοῦ Σουρή.

Εἰς τὰς συναναστροφάς ταύτας, αἱ ὁποῖαι δῆγοντο μεταξὺ ποιητῶν καὶ μᾶν καὶ ὅπου διεξήγετο διαρκὴς ἀκροβολισμὸς λογοπαγνίων καὶ

κυρίως διὰ τὸ δροσερὸν πνεῦμα τοῦ Εὐαγγέλου Κασουλάκου, ὅστις τόσον ταχέως παρήλθεν ἀφ' ἡμῶν καὶ ὅστις κατατρυγόμενος ὑπὸ τῶν ἀλλη-
δόγων, αἰτνες τὸν ὁδήγησαν εἰς τὸν τάφον, εὖ-
ρισκεν ἀκόμη ἐν φαιδρολόγημα ἢ μίαν εὐφρολο-
γίαν, ὅπως προκαλέσῃ τὸ μειδίαμα τῶν φίλων
του, οἵτινες κατατεθλιμμένοι παρηκολούθουν τὴν
τραγικὴν αὐτοῦ ἀγωνίαν. Μίαν ἡμέραν ἡ κυρία
Σουρῇ ἰδοῦσα ὅτι ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρον, εἰς ὃ ἦτο
ἐκεῖνος ἐξηπλωμένος, ἐκρέματο τὸ πόδι του καὶ
δὲν εἶχε τὴν δύναμιν ὁ γιγαντώδης Εὐάγγελος νὰ
ἐγείρῃ αὐτό, ἐζήτησε νὰ τὸν βοηθήσῃ λέγουσα:

— Θὰ πέσῃ τὸ πόδι σας.

— Δὲν πειράζει ἀφήτετο, κυρία Μαρή. Δὲν θὰ
πέσῃ ἐπὶ τέλους ὁ Παρθενών.

Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς ζωῆς του μετέβη-
σαν καὶ πάλιν ὁ κ. καὶ ἡ κυρία Σουρῇ εἰς τὰ
Πατήσια, ὅπως τὸν ἴδουν. Ὁ ἰατρὸς μᾶς εἶχεν
εἰπεῖ ὅτι εἶχε σημάνει ἡ τελευταία ἡμέρα αὐτοῦ.
Ἡ Κυρία Σουρῇ ἠθέλησε νὰ τοῦ δώσῃ θάρρος.

— Ὁχι, Κυρία Μαρή, τῆς εἶπεν. Ἀποθνήσκω
καὶ σὰς συγχωρῶ.

— Ἐμέ, διατί;

— Γιὰ κεῖνες τῆς πῆτταις ποῦ μᾶς ἐδίδατε
κάθε πρωτοχρονιά!

Μετ' ὀλίγας ὥρας δὲν ὑπῆρχε πλέον ἐν τῶν
δροσερωτέρων καὶ ἀβροτέρων πνευμάτων τῆς
ἐποχῆς μας.

Κατ' ἄλλην τινὰ ἐποχὴν τῶν συναναστροφῶν
εἶχε κυριαρχήσει εἰς νέος ἰατρὸς Μανιάτης ἐκ
Κωνσταντινουπόλεως, ὅστις δὲν ἐπηγγέλλετο μὲν
τὸν ἰατρόν, ἀλλ' ἦτο θαυμασὶος κλειδοκυμβαλι-
στής. Καθήμενος πρὸ τοῦ κλειδοκυμβάλου ἐξε-
τέλει ἐπὶ ὥρας μετὰ θαυμαστῆς τέχνης καὶ πά-
θους τὰς Βαρκαρόλας τοῦ Μένδελσον καὶ
τὰ πολωνικὰ ἄσματα τοῦ Σοπέν. Τότε ἐν κατα-
νυκτικῇ σιγῇ ἠκολουθοῦμεν ὅλοι τὴν θαυμασίαν
ἐκτέλεσιν, ἥτις προσέδιδεν ἐν ἴδιον ὕψος εἰς τὰ πα-
θητικὰ ἐκεῖνα συναισθήματα, τὸ δὲ πάθος ἐφθάνεν
εἰς τὸ κατακόρυφον, ὅταν ἀπὸ τοῦ ὄργάνου ἐκεί-
νου ἀντήχησε τὸ Πένθιμον ἐμβατήριον, ὃπερ
ὁσάκις τὸ ἠκούομεν, ἰδιαίτεραν ἡσθανόμεθα συγ-
κίνησιν. Τί ἔγινεν ὁ μουσικὸς οὗτος, ὅστις ἐποί-
κιλλε τὰς συναθροίσεις μας ἐκεῖνας μὲ τὰ μέλη
τῆς θεσπεσίας μουσικῆς; Οὐδεὶς γνωρίζει. Μίαν
ἐσπέραν δὲν ἐφάνη μεταξὺ μας, ἔπειτα ἐμάθομεν
ὅτι ἀπῆλθεν εἰς τὴν Κων/πολιν καὶ ἔκτοτε δὲν
ἐπληροφορήθημεν τίποτε πλέον περὶ αὐτοῦ.

Ἀλλὰ τὸ σημαντικώτερον γεγονός τῆς ἐποχῆς
ἐκείνης ἦτο ὁ πνευματισμὸς ὁ ἐγκαθιδρυθεὶς αἰ-
φνης εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σουρῇ. Ἐγὼ εἶχον ἀπου-
σιάσει τότε ἐπὶ τινὰ χρόνον εἰς τὴν Πετρούπολιν.
Ὅταν ἐπέστρεψα ἔμαθον ἐμπιστευτικῶς παρὰ τοῦ
Προβελεγγίου ὅτι ἀξιοσημεῖωτα πράγματα συνέ-

βαινον εἰς τοῦ Σουρῇ. Τὰ ἀξιοσημεῖωτα δὲ αὐτὰ
πράγματα ἦσαν ὅτι ὁ Πολέμης ἀνθυπνωτισζόμενος
ἐξωγράφιζε θαυμασίας κεφαλὰς. Ταῦτα ἐγίνοντο
ἐνώπιον τῶν στενωτέρων φίλων. Τὴν ἐσπέραν
ἐκείνην μετέβην μετὰ τοῦ Προβελεγγίου, ὅπως
παρυστῶ εἰς τὸ θέαμα. Παρετήρησα ὅτι φαιδρό-
της εἶχεν ἐκλείψει ἀπὸ τὴν συντροφιά μας. Ἡ
Κυρία Σουρῇ καὶ ἡ μήτηρ τῆς μοὶ ἐφάνησαν
περιφρόντιδες καὶ μόνον ὁ Σουρῇ διετήρει τὴν
φιλοσοφικὴν του ἀδιαφορίαν πρὸς τὰ τοιαῦτα.

*

Πράγματι ὁ Πολέμης τὴν ἐσπέραν ἐκείνην,
ὅπως πεισθῶ περὶ τοῦ περιέργου φαινομένου,
ἔλαβε φύλλον χάριτος, προσήλωσε τὰ ὄμματά του
ἐπ' αὐτοῦ καὶ μετ' ὀλίγον ὑπνωτισθεὶς ἤρχισε
νὰ ζωγραφίζῃ μετὰ νευρικῆς ταχύτητος. Ὁ Πο-
λέμης ἦτο ξένος πρὸς τὰ περίεξ του. Οὐδὲν ἡσθά-
νετο καὶ οὐδὲν ἤκουεν. Ἐξωγράφιζε μόνον
κεφαλὴν τινὰ ἀγίου μὲ μικρὰν γενειάδα καὶ μὲ
κόμην ἱερατικὴν. Τὸ σχεδιάσμα δὲν ἦτο κακόν,
ὁ Προβελέγγιος ὅμως εὕρισκεν αὐτὸ θαυμάσιον.

— Λεονάρδος Δά-Βίντσι, φίλτατε, Λεονάρδος
Δά-Βίντσι, μοὶ ἔλεγεν, ἐφ' ὅσον ἐπροχώρει
ἡ εἰκὼν.

— Μὰ τί Λεονάρδος Δά-Βίντσι, ἀδελφέ, τῷ
ἔλεγον. Δὲν βλέπεις ποῦ δὲν ἔχει αὐτιά ὁ ἄγιος!

Παρ' ὅλα αὐτὰ τὸ πρᾶγμα ἦτο περίεργον,
γνωσθὲν δὲ προεκάλεσε μακρὰς συζητήσεις μεταξὺ
τῶν ἐπιστημόνων, εἰς οὓς προσεξήρχεν ὁ συγγρα-
φεὺς τῶν «Ψυχώσεων» Σίμος Ἀποστολίδης.

Ἐκ τῶν ὑπνωτιστικῶν τούτων πειραμάτων
περιεπέσαμεν εἰς τὸν πνευματισμὸν, καθ' ὅλον
δ' ἐκεῖνον τὸν χειμῶνα ἐπεκράτησαν τὰ τραπε-
ζάκια, τὰ ὁποῖα ἐφθέγγοντο χρησιμοῦς ἀρχαῖκούς,
ἐξεφώνουν ποιήματα εἰς ἑλληνικὴν γλῶσσαν τοῦ
Βύρωνος, τοῦ Οδγῶ, τοῦ Σεγιέ, καὶ τὸ σπου-
δαιότερον, μᾶς εἶχον θέσει εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ
προσφιλῶν μας τεθνεώτων. Μὴ ἀρκοῦμενοι εἰς
τὰ μικρὰ τραπέζια ἀπεπειράθημεν νὰ μαγνητί-
σωμεν καὶ τὴν μεγάλην τραπέζαν τοῦ ἐστιατο-
ρίου, ὅντως δὲ μετ' ὀλίγον οἱ βαρεῖς αὐτῆς πόδες
ἤρχισαν κρούοντες τὸ δάπεδον κατὰ τοιοῦτον
τρόπον, ὥστε προεκάλουν τὴν προσοχὴν τῶν δια-
βατῶν, οἵτινες ἐξελάμβανον ὡς οἶκον φαντασμά-
των τὸ σπῆν τοῦ Σουρῇ.

Ὅλων μας οἱ πρόγονοι ἐνεφανίσθησαν ὑπὸ
τὴν τραπέζαν ἐκείνην καὶ εἰς ὅλους μας εἶπον
κάτι διὰ τὴν τύχην μας. Ἐπειδὴ ὅμως ἡμεῖς
πολλοί, πολλὰκις ἡσχαλλον οἱ ἀναμένοντες ὅπως
ἐρωτήσωσι καὶ αὐτοὶ τὰ πνεύματα τῶν συγγε-
νῶν των, ὁ δὲ μᾶλλον ἀσχάλλων ἦτο ὁ Γεώργιος
Στρατήγης. Ἐσπέραν δὲ τινὰ μικροῦ δεῖν ἐκ τού-
του νὰ ἔχωμεν σκηρὴν δυσάρεστον. Ὁ μακαρί-

της Κων. Μᾶνος ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἐκάλει τὰ
πνεύματα Φαναριωτῶν συγγενῶν του, νευρικὸς
δὲ, ὡς ἦτο, ἐπίστευεν εἰς τὰ συμβαίνοντα καὶ
κατηνάλισκεν ἐκ τούτου πολλὴν ὥραν. Ὁ Στρα-
τήγης βιαζόμενος καὶ αὐτός, ὅπως πληροφορηθῇ
περὶ τινος πνιγέντος εἰς τὸν λιμένα Πειραιῶς
θείου του Σωτηρίου, ἀπετάθη πρὸς τὸν Μᾶνον
καὶ τοῦ εἶπε μὲ τόνον ὀλίγον τραχύν.

— Κύριε Μᾶνε, ἐξηντλήσατε τὸ γενεαλογικόν
σας δένδρον, διὰ νὰ ἐρωτήσωμεν καὶ ἡμεῖς διὰ
τοὺς συγγενεῖς μας;

Τοῦτο ὁ Μᾶνος τὸ θεώρησεν αὐθάδειαν, ἴσως
δὲ θὰ προεκαλεῖτο ὀήξιν, ἂν ὁ Λαμβέγγης
δι' ἐνὸς λογοπαιγνίου δὲν ἐπέφερε τὴν γαλήνην
καὶ τὸν ἄκακον γέλωτα.

Ἄλλοτε πάλιν ἡ ποτηρὰ τραπέζα τοῦ Σουρῇ
μᾶς ἐπαίξε κυριολεκτικῶς τὸν παππᾶν. Μᾶς
ἀνήγγειλεν ὅτι εἰς τὴν ὁδὸν Καποδιστριαίου καὶ
εἰς ὠρισμένον ἀριθμὸν οἰκίας ἀπέβηκε τὴν
στιγμὴν ἐκείνην ὁ ὁσος ἱερεὺς καὶ ἐζήτει βοή-
θειαν. Διὰ νὰ πιστοποιηθῇ δὲ, ἂν λέγῃ ὅντως

ἀλήθειαν τὸ πνεῦμα τῆς Τραπεζῆς, ἀπεστάλησαν
τινὲς εἰς τὴν ὀριζομένην οἰκίαν, ὅπως ἐξακριβώ-
σωσι τὸ πρᾶγμα. Καὶ ὁ μὲν ὁ ὁσος ἱερεὺς πράγ-
ματι κατόκει εἰς τὴν ὑποδειχθεῖσαν οἰκίαν, ἀλλ'
ἀφυπνισθεὶς ὑπὸ τῶν ἀποσταλέτων ἐξεμίνην
κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε δευρὰ θὰ ἐπάθαιναν
οἱ τοῖ, ἂν μὴ ἐτρέποντο εἰς φυγὴν ἀφήσαντες τὸν
ἀλλόγλωσσον ἱερέα νὰ κενώνῃ κατὰ τῆς κεφαλῆς
των χύτραν ὕδρων καὶ δνειδισμῶν.

Ἀπὸ τῆς ἐσπέρας ἐκείνης αἱ πνευματιστικαὶ
συνεδριάσεις μας, αἰτνες προεκάλεσαν τόσον
θόρυβον, ὥστε πλείστα εὐρωπαϊκὰ φύλλα νὰ γρά-
ψουν περὶ αὐτῶν, πνευματισταὶ δὲ νὰ κατέλθουν
ἐκ Ρουμανίας, ὅπως παρακολουθήσουν τὰ πειρά-
ματά μας, ἐμαρῶνθησαν. Οἱ πλείστοι ἐξ ἡμῶν
τραπέντες εἰς ἄλλας ἀσχολίας καὶ εἰς ἄλλα στά-
δια ἐνεργείας ἀπεμακρύνθημεν τοῦ φαιδροῦ φι-
λολογικοῦ κέντρον, ἐνθα διῆλθον τὰ ἔτη μας
ἐκεῖνα, ὅτε αἱ χιόνες τῶν χρόνων δὲν εἶχον λευ-
κάνει τὴν κεφαλὴν μας καὶ εἰς τοὺς κροτάφους
μας δὲν εἶχον φυῖ τὰ πρῶτα νεκρῶνθημα.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΒΕΛΛΙΑΝΙΤΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΣΩΜΑΤΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥ ΕΝ ΠΟΡΕΙΑΙ

Φωτογρ. κ. Χρ. Χ. — Παρίσιον.

ΟΙ ΑΙΩΝΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

ΔΙΑΤΗΡΩ ζωηράν τὴν ἀνάμνησιν ἑνὸς παλαιοῦ δράματος. Ἦμουν τότε παιδί, φοιτητὴς νεόφερτος εἰς τὰς Ἀθήνας, κ' ἐν ἀνοιξιάτικον πρωΐ, — πιθανὸν νὰ ἦτο καὶ φθινοπωρινὸν ἀπόγευμα, — ἐτριγύριζα μ' ἕνα φίλον εἰς τὰς σκιάς τοῦ Βασιλικοῦ Κήπου. Ἐξαφνα παρουσιάσθη ἔμπρός μου μία μεγάλη στρογγυλὴ ἀναδενδράς, ἐν εἵδει σπηλαίου, μέσα εἰς τὸ ὅποιον διὰ τῶν κενῶν τῶν φυλλωμάτων διέκρινα ἀμυδρῶς τὸν ὄγκον ἑνὸς σώματος. Ποῖος νὰ ἦτο ἐκεῖ μέσα; Ἐπρωχώρησα περιέργως πρὸς τὴν εἰσοδὸν τοῦ πρᾶσινου αὐτοῦ κρησφυγέτου, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ ἔβλεπα καμμίαν ὥραιαν Ἀμαδρυάδα, ὅταν εἰς τὸ ἀκανόνιστον πλάσιον, ποῦ ἐσχημάτιζον οἱ καταπίπτοντες κισσοί, εἶδα τὴν εἰκόνα ἑνὸς ἀσχήμου γέροντος. Ἦτο ἰσχυρὸς ὑψηλὸς καὶ κάπως κυρτός. Ἐφοροῦσε μαύρην ρεδιγκόταν, ψηλὸ καπέλλο καὶ εἰς τοὺς ὤμους του στακτερόν σάλι μὲ κρόσια. Ὁρθίος, εἰς τὸ μέσον τοῦ σπηλαίου, ἐστηρίζετο εἰς τὸ μπαστούνι του κ' ἐρέμβανε, μὲ τὰ μάτια ἀπλανῆ, προσηλωμένα εἰς τὸ κενόν. Μερικὰ κλωνία κισσοῦ ἐξέφευγαν ἀπὸ ἄνω καὶ ἤγγιζαν τὸ καπέλλο του. Ἐσταμάτησα καὶ τὸν ἐκύτταξα ὀλίγας στιγμὰς χωρὶς νὰ κινήσω διόλου τὴν προσοχήν του. Ὁ ρεμβασμὸς τοῦ ἦτο τὸσον βαθύς!

— Ζεῦρεῖς ποῖος ἦταν αὐτός; μοῦ εἶπε ὁ φίλος μου ἅμα ἐπεράσαμεν. Ὁ Ἀντωνιάδης, ὁ γυμνασιάρχης.

— Μπα; ὁ ἐστεμμένος;
Ἦξευρα καλὰ τὸ ὄνομα τοῦ ποιητοῦ τῆς «Κατάρας τῆς Μάνας» καὶ τῆς «Κρητιδίας», ὁ ὁποῖος ἤρπαζεν ὅλα τὰ βραβεῖα τοῦ φιλολογικοῦ διαγωνισμοῦ τῆς ἐποχῆς, τὸν ἐθαύμαζα ὅπως θαυμάζει τὸ παιδί ὅτι λάμπει καὶ ὅ,τι... βραβεύεται, κ' ἐπέμεινα νὰ περάσωμεν καὶ πάλιν ἀπὸ τὸ σπῆλαιόν του διὰ νὰ τὸν περιεργασθῶ καλλιτέρα. Μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας, τὸν ἤρραμεν εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν, εἰς τὴν ἰδίαν στάσιν, εἰς τὸν ἰδιὸν βαθὺν ρεμβασμόν. Τί δρᾶμα ἦ τί ἴσως ἐσχεδιάζε πάλιν;... Ὅλη ἐκεῖνη ἡ πρᾶσινα ἀπὸ τὸν περιέβαλλε, μοῦ ἐφάνη ὡς καμωμένη ἀπὸ τοὺς στεφάνους ποῦ εἶχε πάρῃ. Εἰς τὰ κλωνία ἀκόμη ποῦ ἔψαυαν τὸ καπέλο του, ἔβλεπα τὸν νέον στέφανον, ποῦ θὰ τῷ ἔφεραν ἀσφαλῶς ὁ ρεμβασμὸς τοῦ ἐκείνος... Καὶ τὸ ὄραμα μοῦ ἔκαμε τόσῃ ἐντύπωσιν, ὥστε ἀπεφάσισα νὰ ζητήσω καὶ νὰ διαβάσω ὅλα τὰ ἔργα τοῦ δαφνοστεφούς ποιητοῦ. Διότι, ὅπως συμβαίνει συχνά—καὶ ὄχι μόνον εἰς τὰ παιδιὰ,—ἤξευρα κ' ἐγὼ κ' ἐθαύμαζα τότε τὸν Ἀντωνιάδην μόνον ἐξ ἀκοῆς καὶ φήμης...

Τὴν ἐπομένην ἔπῃγα πράγματι εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Βουλῆς. (Ἡ Ἐθνικὴ, ὅπως καὶ σήμερον ἀκόμη, δὲν ἐδάνειζεν εἰς τοὺς φοιτητὰς βιβλία τῆς «συγχρόνου» φιλολογίας). Ἐπῃγα καὶ ἄλλας ἀκόμη ἡμέρας, πολλὰς. Ἀλλ' εἰς τὸ τέλος ἔφυγα μὲ μίαν μεγάλην ἀπογοήτευσιν. Δὲν ἤρξα τὴν ἀπόλαυσίν μου διόλου ἀνταξίαν τοῦ κόπου τῆς καταβροχθήσεως τόσον βραβευμένων βιβλίων! Καὶ ὄχι μόνον ὁ ἐπαρχιώτικος θαυμασμός μου πρὸς τὸν δαφνοστεφὴ ποιητὴν, ὑπέστη σημαντικὴν ἀβαρίαν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς μικράς μου φοιτητικὰς συναναστροφάς, — πότε εἰς τὸ «δωμάτιον» τοῦ Μάτεσι, πότε εἰς τὸ «δωμάτιον» τοῦ Βερροῖδι, — ὅταν οἱ συνάδελφοι, Ἐπτανήσιοι προπάντων, σολωμογραφεῖς καὶ βαλκωνιογραφεῖς, διεσκέδαζαν ἀπαγγέλλοντες μὲ στόμφον γελοῖους στίχους ποιητῶν τῆς παλαιότερας «ἀθηναϊκῆς σχολῆς», ἐγὼ εὗρισκα τὸ

θάρος νὰ προσθέτω εἰς τὴν πανδαισίαν στίχους τοῦ Ἀντωνιάδου, τοῦ ὡς προχθὲς εἰδώλου μου!

Εἶνε πολὺ περιέργον! Ἄλλ' ἔκτοτε μοῦ συνέβαινε τὸ ἴδιον, ἀπαρεγκλίτως, ἀνεξαίρετως, μὲ κάθε τι ποῦ ἐβραβεύετο εἰς φιλολογικὸν διαγωνισμόν τῆς ἐποχῆς μου, ἢ ἦτο βραβευμένον εἰς παλαιότεραν ἐποχὴν κ' ἐπιπτε τυχαίως ὑπὸ τὰ ὄμματά μου. Ἐκ τῆς ἀναγνώσεώς του ἀπεκόμιζα πάντοτε τὴν μεγαλειτέραν ἀπογοήτευσιν, μετὰ τὰς ἐλπίδας ποῦ μοῦ ἐνέπνεε τὸ βραβεῖον, μετὰ τὰ «μεγάλαια πράγματα» ποῦ μοῦ ὑπέσχετο ἡ δάφνη. Ἐλεγα πάντοτε: «μ' αὐτὸ βρῆκαν νὰ βραβεύουν; φαντάσου τί θὰ ἦταν τὸ βραβεῖμα!» Καὶ τὸ ὄραμα τοῦ Ἀντωνιάδου, μὲ τὸ κροσσώτον σάλι καὶ μὲ τὸ ψηλὸ καπέλο, ρεμβάζοντος ὑπὸ τὴν ἀναδενδράδα τοῦ Βασιλικοῦ Κήπου, μοῦ ἐπανήρχετο ἐπιμόνως. Κάθε βραβευμένος ποιητὴς, λυρικός ἢ δραματικός, μοῦ φαινότο ὡς ἕνας μικρὸς Ἀντωνιάδης, — μικρὸς ἀπέναντι τοῦ γίγαντος τῶν τριάντα βραβείων, — καὶ τὸν ἔβλεπα διὰ τῆς φαντασίας μου, σχεδὸν μὲ τὴν ἰδίαν μορφὴν, νὰ ρεμβάζῃ εἰς κάποιον ἀθηναϊκὸν κῆπον... διὰ νὰ γράψῃ ἀνοησίας. Ἀκόμη καὶ σήμερον, ὅτε ἀπὸ τόσα χρόνια, ὁσάκις ἀκούω ὅτι ἐβραβεύθη κάποιος συνάδελφος, λέγω ἀπὸ μέσα μου: «Κι' ἄλλος Ἀντωνιάδης!» Καὶ τὸ ὄραμα μοῦ ἐπανερχεται.

✱

Ἡ «διατύπωσις» διὰ τὸν καθένα μας εἰμπορεῖ νὰ εἶνε διαφορετικὴ ἢ «ἐντύπωσις» ὅμως, ὑποθέτω, εἶνε δι' ὅλους μας ἡ ἰδία. Οἰονδήποτε ἔργον, βραβευμένον εἰς οἰονδήποτε διαγωνισμόν, μᾶς φαίνεται ἐστερημένον πάσης ἀξίας. Ἡ δὲ προκατάληψίς μας, ἐκ τῆς μακροχρονίου πικρᾶς πείρας, ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων ἀπογοητεύσεων, εἶνε τὸσον βαθύη, ὥστε καὶ καλὰ κάποτε ἔργα δὲν μᾶς πολυαρέσουν, μόνον καὶ μόνον διότι ἐβραβεύθησαν! Εἶμαι βέβαιος ἔξαφνα, ὅτι οἱ «Ἐλευθερωταί», τὸ κατ' ἐμὲ ὡραιότατον δρᾶμα τοῦ κ. Βουτιερῖδη, δὲν ἤρρεσε τόσον εἰς τὸ κοινὸν καὶ εἰς τοὺς κριτικούς, ἐξ αἰτίας τοῦ πρώτου βραβείου του. Ἀπεναντίας ἡ «Φωτιά» τοῦ κ. Δημητράκου τοῦ ἑφάνη καλλιτέρα καὶ ἀπ' ὅτι εἶνε, διότι ἔτυχε νὰ μὴ βραβεύθῃ διόλου. Διὰ τὸ δεύτερον μάλιστα εἶμαι ὑπερβέβαιος, ὅτι ἂν ἐβραβεύετο, οἱ ἴδιοι ποῦ ἐνθουσιάζοντο τὸσον προχθὲς μὲ αὐτό, θὰ ἔλεγαν: «ὦχ ἀδελφέ! τέτοια ἀκόμη βραβεύουν;» Ἀλλ' ἰδοὺ μία προκατάληψις πολὺ—πολὺ δικαιολογημένη. Ὡς τώρα, τάποτελέσματα τῶν παντοίων φιλολογικῶν διαγωνισμῶν, καὶ μάλιστα τῶν δραματικῶν, εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὑπῆρξαν μηδαμινά. Ἐκτὸς τοῦ μακαρίτου Ἀντωνιάδου, καὶ ὁ κ. Δημητράκου—πολλός, καὶ ὁ κ. Προβελέγγιος, καὶ ὁ κ. Ραγκαβῆς, καὶ ἄλλοι πολλοὶ εἶχον τὴν εὐτυχίαν νὰ ἰδοῦν ἐπανειλημμένος ἔργα τῶν ἀποκομίζοντα τὸ «γέρας». Κανὲν ἐξ αὐτῶν τῶν δαφνοστεφῶν δραμάτων δὲν ἠμύρεσε νὰ σταθῇ εἰς τὸ θέατρον, ἐλάχιστα δὲ, μετρημένα, καὶ εἰς τὴν βιβλιοθήκην. Περιέργον δὲ εἶνε, ὅτι καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Ἀβερῶφειον, τὸν μόνον δραματικὸν διαγωνισμόν, ὁ ὁποῖος ὑπεσχέθη νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει τοῦ τῆς θεατρικῆς ἐπιτυχίας, — διὰ τοῦτο δὲν ἐδέχετο παρὰ ἔργα παρασταθέντα, — ἐβραβεύθησαν ἕως τώρα θεατρικὰ ἀποτυχία, ἀνεξαρτήτως τῆς φιλολογικῆς ἀξίας μερικῶν!

Καὶ ὅμως ἀκόμη «δὲν ἐβαλαν μυαλό» οἱ Ἕλληνες, κ' ἐξακολουθοῦν νὰ πετοῦν χιλιάρικα, διὰ νὰ πληθῇ

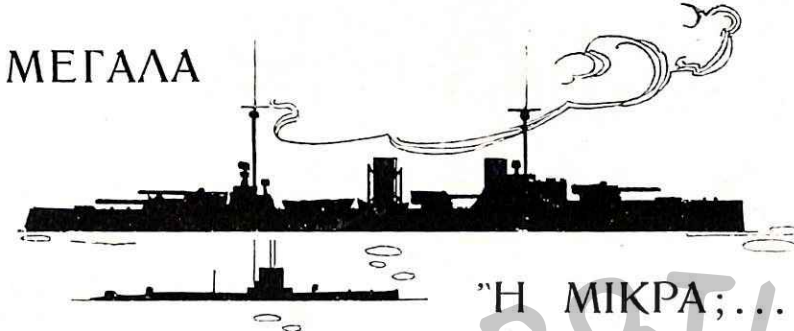
νεται τὸ γένος τῶν Ἀντωνιάδων. Ἐγὼ τὴν ὑποψίαν, ὅτι δραματικός καὶ ἐν γένει ποιητικὸς διαγωνισμός, εἰς τὴν σημερινὴν Ἑλλάδα, εἶνε φύσει ἀδύνατον νὰ δώσῃ ἀξίους λόγους καρπούς, ἢ ὅπωςδήποτε νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν προορισμόν του. Κ' ἐκ τῶν πολυπληθῶν αἰτίων τοῦ ναυαγίου πάσης σχεδὸν ἀποπείρας, τὸ κυριώτερον εἶνε ἡ ἀναρμοδιότης τῶν συνήθως διοριζομένων κριτῶν. Πέντε-ἕξ ἄνθρωποι, κατορθώσαντες νὰ φρυμίζωνται ὡς σοφοὶ πανδαήμονες, ἀλλὰ πράγματι μὴ γνωρίζοντες νὰ μοιράσουν «δυὸ γαῖδουριῶν ἄχυρο» — ἡ δάφνην, ὅπως θέλετε, — ἀποτελοῦν πάντοτε ἀνά τρεῖς τὰς περιφίμους «ἐπιτροπὰς». Εἰς τοὺς ἡλικιωμένους αὐτοὺς στενοκεφάλους καὶ σχολαστικούς κριτικούς ἤρχισαν τώρα νὰ προστίθενται καὶ οἱ ἀναρμοδιώτεροι ἀπὸ τοὺς νεότερους. Δὲν λέγω, ὅτι αὐτοὶ δὲν ἐκλέγουν πρὸς βράβειον τὰ «ῥοῖστα» τῶν ὑποβαλλομένων. Συμβαίνει ὅμως, δυστυχῶς τὰ ὑποβαλλόμενα αὐτὰ νὰ εἶνε ἀνάλογα πάντοτε πρὸς τὴν ποιότητα τῶν κριτῶν. Οἱ διαγωνιζόμενοι, γνωρίζοντες ἢ μαντεύοντες ἐπάγω-κάτω, ποιοὶ θὰ εἶνε οἱ κριταὶ τῶν, δὲν ἀφίνονται εἰς τὴν ἐμπνευσιν καὶ εἰς τὴν τέχνην του, ἀλλὰ κατασκευάζουν κατὰ τι ἐπίτηδες διὰ νὰ ῥέσῃ εἰς αὐτοὺς

τοὺς κυρίους, ὥστε νὰ τοὺς πάρουν, ὄχι τὴν δόξαν, τὴν ὁποίαν πολλοὶ περιφρονοῦν, ἀλλὰ τὸν πλοῦτον τοῦ βραβείου, τὸν ὅποιον δὲν ἐμίσησε κανεὶς. Ὑπὸ τιδιούτους «δρους», φυσικώτατα, δὲν εἶνε δυνατόν νὰ γραφῇ ἔργον οὔτε ἀπὸ τὸν μεγαλοφυέστατον. Ὅταν δὲ οἱ ἀπλῶς καλοὶ ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς, τοὺς ὁποίους ἔχομεν, βάζουν διαγωνιζόμενοι τὰ δυνατὰ τῶν νὰ φαίνωνται κατώτεροι διὰ νὰ ἱκανοποιήσουν τὰ γούστα τῶν κριτῶν, εἶνε ἐπόμενον νὰ μὴ γίνεταί τίποτε. Ἐννοεῖται ὅτι οἱ σεβόμενοι ἑαυτοὺς δυσκόλως καταφεύγουν εἰς τοιαῦτα τοπικὰ τεχνάσματα, καὶ διὰ τοῦτο σπανίως, πολὺ σπανίως, βλέπομεν τοὺς καλλιτέρους νὰ συμμετέχουν.

Υπάρχει ἐλπίς νὰ ἐπέλθῃ καμμία θεραπεία, ὥστε νὰ γίνωνται καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα διαγωνισμοὶ τῆς προκοπῆς; Ὅπως πηγαίνουν τὰ πράγματα, ὄχι. Οἱ διαγωνισμοὶ, βλέπετε, ἀπὸ τὰ χεῖρα τῶν πρεσβυτέρων, περνοῦν ὀλονὲν εἰς τὰ πολὺ χειρότερα χεῖρα τῶν νεωτέρων ἐπιτηδείων. Πόσα χρόνια πρέπει νὰ περάσουν, ἕως νὰ ποστρατευθῶν καὶ αὐτοὶ;... Διὰ τοῦτο φοβοῦμαι, ὅτι εἰς ὅλην μου τὴν ζωὴν θὰ μοῦ ἐπανερχεται τὸ παλαιὸν ὄραμα τοῦ Βασιλικοῦ Κήπου.

ΓΡΗΓ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΕΓΑΛΑ

Ἡ ΜΙΚΡΑ;...

ΜΕΤΑ ΤΟ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ ΤΩΝ ΓΕΡΜΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΒΡΥΧΙΩΝ

Τὸ μεγαλειότερον ναυτικὸν ἀτύχημα τῶν δύο πολέμων, ὁ καταποντισμὸς τῶν τριῶν Ἀγγλικῶν εὐδρόμων ἀπὸ τὰ Γερμανικὰ ὑποβρύχια ἔδωκεν ἐνκοιρίαν εἰς τοὺς ἀζητητὰς νὰ ἀναμνησθῶσι προσφάτων ἡμερῶν κατὰ τὰς ὁποίας ἦτο ἐπὶ τάπητος τὸ μέγα θέμα: «Μικρὰ ἢ μεγάλα;...»

Ἦσαν αἱ ἡμέραι, κατὰ τὰς ὁποίας δὲν ὠκνηοὶν ὅλοι νὰ λέγουν τὴν γνώμην των: ὑπάλληλοι πατοπολεῖων συνεβούλευσαν νὰ ἀγοράσωμεν τορπιλλικά, κορυεῖς ἐβεβαίουν ὅτι πρέπει νὰ στηριχθῶμεν εἰς μεγάλας ναυτικές μονάδας, ἀγορὰ καὶ λαὸς ὁμίλουν ἀπὸ τρίτοδος διὰ τὰ ναυτικά ζητήματα. Ἰδοὺ ὅτι τὸ ζήτημα ἐπανήλθεν, ὄχι φλέγον πλέον, — διότι ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἔδωκεν εὐτυχῶς ἐμπραγμάτων τὸ κῆρος τῆς γνώμης τῆς ὑπὲρ τῶν μεγάλων σκαφῶν, — ἀλλ' ἐνδιαφέρον πλέον τὴν ναυτικὴν φιλολογίαν.

Διακεκριμένους μελετητὰς τῶν ναυτικῶν ζητημάτων, ὁ κ. Λυκοῦργος Τσουλκᾶς, — κατὰ τὴν μοῖραν ἑνὸς πλέον πρὸς τὸ ἐνεργὸν ναυτικόν μας — ἐξετάζει σήμερον ἀπὸ τῶν στηλῶν μας τὴν ἐπιρροὴν τοῦ τορπιλλικοῦ δυστυχήματος ἐπὶ τῶν μελλόντων ναυτικῶν ἐξοπλισμῶν.

Ο καταποντισμὸς τῶν τριῶν Ἀγγλικῶν εὐδρόμων ὑπὸ Γερμανικῶν ὑποβρυχίων ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ὑπερμάχους τοῦ συστήματος τῶν μικρῶν σκαφῶν, ἵνα ἰσχυρὰς ρήξωσι κραυγὰς χαρὰς καὶ ἀγαλλιᾶσεως, διότι τὰ πρᾶματα ἤλθον νὰ ἐκικυρῶσιν τὰς θεωρίας των. Ἐν τούτοις οἱ ἐγγύτερον πρὸς θεωρίας καὶ πράγματι εὐρισκόμενοι δὲν βλέπουν τὴν νίκην

αὐτήν. Διότι τὸ ἐγγεῖρημα τοῦτο, ὅσον δυσχερὲς καὶ ἐνδοξον ἂν ὑπῆρξεν, εἶνε ἐν τούτοις κατὰ πολὺ κατώτερον ἄλλων, ἅτινα οἱ πολλοὶ λησιμονοῦν.

Κατὰ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον τῆς Χιλῆς ἀντιτορπιλλικὸν ἐβύθισε διὰ τορπιλλῆς τὸ θαυρητὸν Μαλάνκο—Ἀνκαλάδα.

Κατὰ τὸν Σινοῖαπωνικὸν πόλεμον Ἰαπωνικὰ τορπιλλικὰ κατώρθωσαν νὰ εἰσελθῶσιν εἰς τὸν

όχυρον ναύσταθμον Βέι-Χάι-Βέι και έτορπίλισαν και έβύβισαν Σινικά θωρηκτά.

Κατά τόν Ρωσοϊαπωνικόν πόλεμον τοῦ 1904 Ἰαπωνικά τορπιλλοφόρα εἰσπλεύσαντα εἰς τόν όχυρώτατον Ρωσικόν ναύσταθμον τοῦ Πόρτ-Ἀρθούρ, έτορπίλισαν τὰ Ρωσικά θωρηκτά Τσετσάρεβιτς και Ρέτβιζαν και τὸ καταδρομικόν Παλλάς, ἅτινα ὅμως έπισκευασθέντα έλαβον μέρος πέντε μετέπειτα μῆνας εἰς τὴν ναυμαχίαν τῆς 10 Αὐγούστου.

Τὰ Ἰαπωνικά τορπιλλικά διὰ συνεχῶν επιθέσεων ἐπὶ πέντε συνεχεῖς ὥρας έτορπίλισαν και έβύβισαν τὰ Ρωσικά θωρηκτά, ἅτινα μετὰ τὴν παρὰ τὴν Τσουσίμαν ναυμαχίαν τῆς 27 Μαΐου τοῦ 1905, ἡττηθέντα και διαλαθόντα τὴν δώξιν τῶν Ἰαπωνικῶν θωρηκτῶν έπλεον πρὸς σωτηρίαν εἰς τὸ Βλαδιβοστόκ.

Μολονότι δὲ τοιαῦτα κατά καιροὺς έπετέλεσαν ἔργα τὰ τορπιλλικά, πολὺ σπουδαιότερα και δυσχερέτερα και ἀποτελεσματικώτερα τῶν νῦν ὑπὸ τῶν Γερμανικῶν ὑποβρυχίων τελεσθέντων, ἐν τούτοις οὐδὲν κράτος έσκέφη νὰ στηρίξη τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ ἐπὶ τῶν τορπιλλικῶν, ἐξ ἐναντίας δὲ πάντα τὰ κράτη έτράπησαν ἀνεπιφυλάκτως εἰς ναυπήγησιν Δρέντωτ, ἀρχῆς γενομένης ὑπὸ τῶν Ἰαπωνικῶν, οὔτινες ἡλάττωσαν τὰς ναυπηγήσεις μικρῶν σκαφῶν και διὰ θωρηκτῶν αὐτοῦ τοῦ τύπου ἀπαρτίζουσι τὴν ναυτικὴν τῶν δυνάμιν.

Ὁ λόγος δὲ τούτου εἶνε ὅτι τὰ μονομερῆ ταῦτα γεγονότα οὐδόλως συνετέλεσαν εἰς τὴν νίκην τῶν Ἰαπωνικῶν και τὴν κυριαρχίαν τῆς θαλάσσης, ἣν μόνος ὁ ἐκ τῶν θωρηκτῶν στόλος ἀπέδωκεν αὐτοῖς.

Οὕτω κατά τὸν Σινο-Ἰαπωνικόν πόλεμον, τὴν τύχην τοῦ ἀγῶνος ἔκρινεν ὀριστικῶς ἡ τῶν θωρηκτῶν στόλων ναυμαχία τοῦ Γιαλοῦ, κατά δὲ τὸν Ρωσο-Ἰαπωνικόν ἡ ναυμαχία τῆς 10 Αὐγούστου και ἡ παρὰ τὴν Τσουσίμαν τῶν μεγάλων θωρηκτῶν σκαφῶν τοιαύτη.

Ἐπὶ τῶν λόγων τούτων ἐρειδόμενα πάντα τὰ ναυτικά κράτη ναυπηγοῦσι Δρέντωτ, ὁ ἀριθμὸς τῶν ὁποίων μετὰ τῆς ὁμοιογενείας, τοῦ διαμετρήματος τοῦ πυροβολικοῦ, τῆς θωρακίσεως, τῆς ταχύτητος και τῆς ὁργανώσεως και εὐπορίας τοῦ προσωπικοῦ ἀποτελοῦσι τὴν ἰσχὺν τῆς ναυτικῆς δυνάμεως τῶν κρατῶν.

Ἀλλὰ και ἕτερον ζήτημα δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἐν προκειμένῳ.

Τὰ τρία Ἀγγλικά εὐδρομα, τὰ ὑπὸ τῶν Γερ-

μανικῶν ὑποβρυχίων βυθισθέντα, ἦσαν πλοῖα παλαιά, τύπου ἀπηρχαιωμένου, μικροῦ ἐκτοπίσματος μόλις 12 χιλ. τόννων και χωρὶς ἄμυναν κατά τῶν τορπιλλῶν, ὡς ἐναυπηγοῦντο τότε τὰ βοηθητικά πλοῖα, εἰς τὴν τάξιν τῶν ὁπίων και ἀνῆκον. Νῦν ὅμως τὰ νέα Δρέντωτ κατά πολὺ μεγαλείτερα ἐκείνων, ἐκτοπίσματος ἀνωτέρου τῶν 25 χιλ. τόννων, ἔχουσι πλεῖστα ὅσα μέσα δι' ὧν ἐκμηδενίζουσι τὰς τῶν τορπιλλῶν ἐκρήξεις. Οὕτως ἐκτὸς τριπλοῦ και τετραπλοῦ σκάφους, διαιροῦνται ὑπὸ μεγάλου ἀριθμοῦ διαφραγμάτων περιορίζοντων τὴν εἰσβολὴν τοῦ ὕδατος εἰς ὠρισμένα μόνον διαμερίσματα και τὸ πάντων σπουδαιότερον εἰσὶ τεθωρακισμένα καθ' ἅπασαν τὴν ὕψαλον ἐπιφάνειαν, διὰ θώρακος καθιστῶντος ἀνίσχυρον τὴν ἐνέργειαν τῆς τορπιλλῆς, τοιοῦτο δὲ τρόπον οὐ μόνον δὲν καταβυθίζονται ἐκ τορπιλλῆς αὐτομάτου τορπιλλοφόρου ἢ ὑποβρυχίου, ἀλλ' οὐδὲ τίθενται ἐκτὸς μάχης.

Διὰ τοὺς λόγους ἀκριβῶς αὐτοὺς τὸ ἐγγεῖρημα τῶν Γερμανικῶν ὑποβρυχίων δὲν δύναται νὰ μειώσῃ τὴν στρατηγικὴν ἀξίαν τῶν μεγάλων σκαφῶν ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν μικρῶν.

Τὸ πιθανώτερον μάλιστα εἶνε ὅτι μετὰ τὸ πέρας τοῦ πολέμου τούτου θὰ ἐλαττωθῇ ἡ ναυπήγησις τῶν μικρῶν σκαφῶν ἐπὶ αὐξήσει τῆς τῶν μεγάλων, διότι θὰ ἀποδειχθῇ ἴσως, ὅτι αἱ κολοσιαιαὶ δαπάναι, αἵτινες ἀπαιτοῦνται διὰ τὰς ναυπηγήσεις και τὴν συντήρησιν τῶν μικρῶν σκαφῶν δὲν ἀποδίδουσιν τόσῃν ὅσῃν τὰ μεγάλα σκάφη ὠφέλειαν. Πρὸς κατανόησιν αὐτῶν παρακαλῶ τοὺς ἀναγνώστας τῶν Παναθηναίων νὰ με παρακολουθήσουν εἰς τὴν ἐξῆς σκέψιν:

Πόσα ὑπῆρξαν τὰ ὑπὸ τῆς Γερμανίας δαπανηθέντα ἑκατομμύρια διὰ τὴν ναυπήγησιν πλουσιωτάτου ἐλαφροῦ στόλου;

Ποία ἡ ἐκ τοῦ ἐλαφροῦ αὐτοῦ στόλου τῆς Γερμανίας ζημία τῶν Ἀγγλῶν; Ποία ἀναλογία ὑπάρχει εἰς χρεῖμα μετὰ τῆς ζημίας τῶν Ἀγγλῶν και τῆς ζημίας τῶν Γερμανῶν;

Οἱ ζητοῦντες ν' ἀπαντήσωσιν εἰς τὰς ἐρωτήσεις αὐτάς, θὰ ὁμολογήσωσιν ὅτι ζήτημα ἐλαφροῦ στόλου και μεγάλων μονάδων δὲν ὑπάρχει, και τώρα μετὰ τὸ ἐνδοξόν τῶν Γερμανῶν κατόρθωμα, ὅπως και πρὶν. Ἄν οἱ τορπιλλικοὶ στόλοι ἔχουν ὑπὲρ αὐτῶν μίαν ἀκόμη ἐνδοξον σελίδα, ἡ σελὶς αὕτη δὲν πείθει οὐδένα περὶ τῆς παντοδυναμίας τῶν, διότι ἡ ἰσχὺς τῶν ἐχρησμεύσε μόνον ἐμπρὸς εἰς σκάφη ἀνίσχυρα.

Λ. Δ. ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ

ΠΑΝΔΘΗΝΑΙΑ

ΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΟΓΟΙ

Οἱ νεκροὶ τοῦ πολέμου.

(Διάλογοι τοῦ κ. Ἀσόφου μετὰ τὸν μαθητὴν του).

Ο ΜΑΘΗΤΗΣ. — Οἱ ποιηταὶ θρηνοῦν τὸν θάνατον τῆς Μητροπόλεως τῶν Ρήμων.

Ο κ. ΑΣΟΦΟΣ. — Ἀκούω τοὺς θρήνους τῶν και αὐτὸ ἀκριβῶς μοῦ φαίνεται περιέργον. Οἱ ποιηταὶ ἡλλαξαν ἐντελῶς τὰς συνήθειας τῶν εἰς τὴν ἐποχὴν μας. Παραμέρισαν τὸν διθύραμβον, ἐβαρέθησαν τὰ θούρια κ' ἐνηγκαλίσθησαν τὴν ἐλεγείαν. Ἄλλοτε περιωρίζοντο νὰ σκεπάζουν με δάφνας τὰ σώματα τῶν νεκρῶν και ἐσπευδαν νὰ ὑψώσουν κατά προτίμησιν τοὺς διθυράμβους πρὸς τὴν ἀνδρείαν και τὰ θαῦμά της, ὑπεράνω νεκρῶν και ἐρείπων.

Ο ΜΑΘ. — Καὶ πρὸς τὴν ἀγριότητα λοιπόν;

Ο κ. ΑΣΟΦ. — Διὰ τί ὅχι; Ὁ Πόλεμος δὲν ἐγεννήθη μέσα εἰς τὰ σαλόνια, οὐτε ἔκαμε τὴν ἀνατροφὴν του, μετὰ τὸ βιβλίον τῆς βαρωνίδος Στάφφ. Ἡ τροφὴ του, ὅπως γνωρίζεις, ἦτο μία λύκαινα και τὸ σχολεῖόν του ἡ ζούγκλα τῶν θηρίων, ἀπὸ τὸ ὁποῖα ἐδιδάχθη τοὺς ὠραίους και μεγαλοπρεπεῖς τρόπους τοῦ φέρεσθαι. Καί, ὅπως ἡμπορεῖ νὰ σὰς πληροφορήσῃ ἄλλως τε, και ὁ κ. Κίπλιγκ, μάρτυς Βρετανικῆς ἐντιμότητος και ἀξιόπιστος καθ' ὅλα, εἰς τὸ σχολεῖόν τῆς ζούγκλας, μετὰ τῶν ἀναγνωστικῶν βιβλίων δὲν ὑπάρχει δυστυχῶς ὁ Ράσκιν, οὐτε θὰ ὑπάρξῃ ποτε.

Ο ΜΑΘ. — Ὅμιλετε διὰ τὸν Πόλεμον ποῦ ἐγνώρισαν οἱ μαῦροι χρόνοι τῆς βαρβαρότητος και τοῦ σκότους...

Ο κ. ΑΣΟΦ. — Καὶ διὰ τὸν νεώτερον. Τὸ πρόγραμμα τῆς ζούγκλας, φαίνεται ὅτι δὲν μετεβλήθη καθόλου ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῶν Μηδικῶν Πολέμων, ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ἀκόμη τῶν Ναπολεοντείων Πολέμων. Οἱ ἄνθρωποι ἐξακολουθοῦν νὰ σπουδάζουν ἐκεῖ μέσα με ποῖον τρόπον φυτεύεται ἓνα αἱματόχρουν τριαντάφυλλον εἰς τὰ στήθη τῶν ὁμοίων τῶν, με ποῖον τρόπον ἡ λόγχη φθάνει καλύτερα ἔως τὰ μυστικά μιᾶς καρδίας, με ποῖον τρόπον συντρίβεται εὐκολώτερα, ὡς καρδίᾳ εἰς τὰ ἐπιδόρπια, τὸ κρανίον ἐνὸς σοφοῦ και.

Ο ΜΑΘ. — Καὶ με ποῖον τρόπον κρημνίζεται εἰς ἐρείπια ἓνας Παρθενών.

Ο κ. ΑΣΟΦ. — Ἡ εἰρωνεία σας δὲν ἀποδεικνύει τίποτε. Κάθε ὠραῖος ἔφηβος, ποῦ σωριάζεται εἰς τὸ χῶμα, εἶναι και ἓνας Παρθενών. Κάθε ὠραία ζῶη, ποῦ κρημνίζεται ἀπὸ τὴν λαίλαπα τοῦ πολέμου, εἶναι και μία Μητρόπολις τῶν Ρήμων. Διὰ νὰ παραξενεύμεθα; Ὅταν οἱ πολεμισταὶ ἀρχίσουν νὰ λιποθυμοῦν ἀπὸ τὸ θέαμα τῆς πληγῆς μιᾶς τοιχογραφίας και ἀπὸ τὸ κάταγμα μιᾶς μαρμαρένιας κολώνας, τότε νὰ εἰσαι βέβαιος, ὅτι ἀντὶ νὰ πολεμοῦν μετὰ τῶν με πυροβόλα και λόγχας, θὰ πολεμοῦν με ροδόφυλλα και θὰ πληγῶνται με εὐωδίας.

Εἰς τὸν πόλεμον ἡ ζῶη τῆς Τροζόντας δὲν λογαριάζεται περισσότερον ἀπὸ τὴν ζῶην ἐνὸς ταπεινοῦ ἐφένδρου. Τί θέλεις νὰ γίνῃ;

Ο ΜΑΘ. — Θὰ ἤθελα τὸν σημερινόν Πόλεμον, πλεον πολιτισμένον ἀπὸ τοὺς πολέμους, ποῦ ἐγνώρισαν οἱ πατέρες μας.

Ο κ. ΑΣΟΦ. — Ἀλλὰ τότε θὰ ἤθελες μίαν ἀντινομίαν. Τὴν στιγμὴν, ποῦ ὁ Πόλεμος θὰ ἐκπολιτισθῇ, ὅπως τὸν

ὄνειρεύεσαι, νὰ εἰσαι βέβαιος, ὅτι θ' ἀποθάνῃ ἀπὸ μαρασμόν. Ὅλη ἡ ἀξία τοῦ Πολέμου, ὅλη του ἡ μεγαλοπρέπεια, ὅλη του ἡ ὠραιότης ἀκόμη, ἐγκλείται εἰς τὰ στοιχεῖα τῆς βαρβαρότητος, τὰ ὁποῖα διαφυλάττει ζηλοτύπως μέσα του. Ἐάν οἱ ἄνθρωποι ἐξίστανται ἐμπρὸς του με θαυμαστὴν φρίκην και ἂν οἱ ποιηταὶ τὸν τραγουδοῦν, αὐτὸ συμβαίνει ἀκριβῶς, διότι ἐρχεται νὰ τοὺς ὑπενθυμίσῃ τὴν παλαιάν των φύσιν και ν' ἀναταράξῃ εἰς τὰ σπλάγχνα των τοὺς ἀταβιστικούς των θησαυρούς. Μὴν πλανᾶσαι, νέε μου φίλε, με ψεύτικα ὄνειρα! Ἐφ' ὅσον και ἓνας ἄνθρωπος θὰ ἐξακολουθῇ νὰ βυθίζῃ, ὑπὸ τοὺς ἤχους τῶν σαλπύγων και τ' ἀνεμίσματα τῶν σημαίων, τὴν ξιφολόγησιν του εἰς τὰ στήθη τοῦ ἄλλου ἀνθρώπου, αἱ Μητροπόλεις θὰ κρημνίζονται και ὁ Παρθενών θὰ κινδυνεύῃ. Ἐν τῷ μετὰ τὸ Οὐγκὼ θὰ ψάλλῃ τὸν Κανάρην, ὁ Μπαίρον θὰ καταρᾶται διὰ στόματος τῆς Ἀθηνᾶς τὸν Ἐλγίνον, ὁ κ. Σικελιανὸς και ὁ κ. Πολέμης θὰ ὀλοφύονται ἐπὶ τῶν ἐρείπειν τῆς Μητροπόλεως τῶν Ρήμων κ' ἐγὼ θὰ προτιμῶ τὸν Ὀμηρον ψάλλοντα τοὺς ἥρωας τῆς Τροίας και τὸν Τυρταίον ὀδηγόντα μετὰ τῶν θούριά του τοὺς ἥρωας ἐπὶ τὴν σφαγὴν...

Ο ΜΑΘ. — Δὲν σὰς συγκινεῖ λοιπόν ἡ Μοῖρα τῶν νεκρῶν τοῦ πολέμου, ἡ Μοῖρα τῶν ἀνθρώπων και τῶν μνημείων;

Ο κ. ΑΣΟΦ. — Με συγκινεῖ, κατά τρόπον ἡρωϊκόν. Δὲν τονίζω ἐλεγεία εἰς τὴν Μητρόπολιν τῶν Ρήμων. Κομίζω δάφνας, διὰ νὰ στεφανώσω τὸν ἡρωϊκόν της θάνατον, ὅπως κάμνω και διὰ τὸν νεκρὸν ἐνὸς στύλου τοῦ Παρθενῶνος ποῦ ἔπεσεν ὑπὲρ Πατρίδος. Ὅλοι οἱ ἐνδοξοὶ νεκροὶ τοῦ Πολέμου, ἄνθρωποι και μνημεῖα, ἀξίζουσιν τὸν ἴδιον ἀδάκρυτον θαυμασμόν ἐκ μέρους μας και τὰς ἰδίας ἐκφράσεις τῆς ἡρωϊκῆς λατρείας. Ἐπάνω εἰς τὰ πνεύματά των σκεπασμένα με δάφνας ὑψώνεται κ' ἐγγίζει με τὴν κορυφὴν της τὰ ἄστρα, ἡ ἐλευθερία.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΜΑΣ ἀναγγέλλεται ἐκ Κερκύρας ὅτι συνέστη καλλι-
χνική Ἐταιρία ὑπὸ τὸν τίτλον: «Συντροφία τῶν ἐννέα». Τοὺς ἐννέα ἀποτελοῦν ἐπὶ τοῦ παρόντος ὀκτὼ οἱ κ. κ. Σπ. Σαμάρας, Κων. Θεοτόκης, Λαμπρός Πορφύρας, Κωνστ. Χατζόπουλος, Δημ. Γαλανάκης, Μάρκος Ζαφειτσάνος, Κ. Παρθένης και ἡ κυρία Δενητρίου.

Εὐχόμεθα εἰς τὸν νεοσύστατον ὄμιλον, ὅλην τὴν δυνατὴν πρόοδον και εὐτυχίαν.

*

Ο Παῦλος Chabas, τοῦ ὁποίου δημοσιεύομεν νέον θαυμάσιον πίνακα εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς πλέον δυνατοὺς συγχρόνους ζωγράφους ἡρώσειεν ἐνωρὶς τὸ στίδιον του και σπουδαστὴς ἐξέδεσε τὰ πρῶτα του ἔργα,

φέροντα ἔκτοτε τὴν σφραγίδα τῆς μεγάλης τέχνης εἰς τὸ Σαλὸν τοῦ 1886. Τὰ πρῶτά του βήματα ἡκολούθησεν ἡ ἐπιτυχία και ἡ φήμη. Ποιητὴς εἰς τὰ ἔργον του, ἔδωκεν εἰς ὅλους τοὺς πίνακας κατὰ τὴν ψυχὴν του και τὴν φύσιν· και οἱ κριτικοὶ του τονίζουν ὅλοι τὴν ποιήσιν τοῦ χρωστήρος του. Ἐπισκέπτης ἄλλοτε τῶν Ἀθηνῶν, ἐνεπνεύσθη ἓνα πλήρῃ ἀττικῶν ἡλίου πίνακα: «Εἰς τὰ Προπύλαια»: μία ἑλληνὶς χωρὶς ἀνεβαίνει μετὰ τὸ ταγάρι της ἐπάνω

εἰς τὰ κατρινισμένα μαρμαρα τοῦ Παρ-
θενῶνος. Ἡ «Algue» — μεταφράζομεν
κατ' ἀνάγκην Φύκια — ἔχει ὅλην τὴν
δροσεράν χάριν τῆς παιδικῆς σαρκὸς
τὴν ὁποίαν φωτίζει ἀπλετον φῶς καὶ
λοῦει καλοκαιρινὴ θάλασσα. Νομίζει τις
ὅτι ὁ πίναξ ὅλος ἀποπνέει ἰώδιον.

*

Εἰς ἓνα κρεββάτι τοῦ Δημ. Νοσοκο-
μείου ἀπέθανε γέρον καὶ ἐρημος ὁ
Χατζῆς. Ὁ Χατζῆς! — ποτὲ ἴσως ἡ δυστυ-
χία δὲν ἐπέραςε τόσον σιωπηλὴ ἐμπρὸς
εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Τὰς πρωῒνας ὥρας τοῦ χειμῶνος,
ὅταν ὁ Ἀθηναῖος τρικιλῶν καὶ σύρων τὴν Ἰουλιέτταν
τοῦ ἀπὸ τὸ χέρι κατέφευγε εἰς τὸ γαλακτοπωλεῖον,
συνήντα μαζί με τὰς πρώτας ῥιπὰς τοῦ χειμερινοῦ
βορρᾶ, τὸν ψιθυρὸν τοῦ Χατζῆ. Ἦτον ἀπόκοσμος ψι-
θυρὸς ποῦ ἔλεγε, δνόματα ἐφημερίδων καὶ ἱστορίαν
ὀλόκληρον ἀθλιότητος, ποῦ ἐπωλοῦσεν ἐμπόρευμα καὶ
ἐξήτει ψωμί· καὶ ἐπέραςεν ἔτσι χρόνια ὀλόκληρα, τὰ
ὁποῖα ἐμέτρησεν ὡς νύκτας, τὴν δυστυχισμένην του
ζωὴν. Εἰς ἓνα κρεββάτι νοσοκομείου, ἐκεῖ ὅπου τελειώ-
νουν τὰ μεγαλεῖτερα δράματα, ἐτελειώσεν καὶ ὁ Χατζῆς.
Οἱ κ. κ. Ἀθηναῖοι παρακαλοῦνται νὰ εὗρουν ἄλλον
ἐφημεριδοπώλην διὰ νὰ τοῦ καίουν τὰς ἐφημερίδας.

*

ΟΝΕΙΡΟ ΣΤΟ ΚΥΜΑ...

Φωτολουμένη ἡ ἀτμόσφαιρα κι' ἀνέφελῃ ἡ δύσι
κι' ὀλόχρυσή ἡ θάλασσα ἀγὰ τὸ δειλινό,
ποῦ ὁ λογισμὸς δὲν ἵμμορεῖ στ' ἀλήθεια νὰ ἐξηγήσῃ
ἂν εἶνε ψεύτικο ὄνειρο ἢ ἂν εἶνε ἀληθινό.

Κι' ἐκεῖ στὴν ἄκρῃ τοῦ γυαλοῦ τῇ βοτσαλοπαρμένη,
ποῦ ξεφυγὰ ἀκίνητο τὸ κύμα ἀποσταμένο,
μιά κόρη νεραϊδόκορη γλυκὰ εἶν' ἀπορρημένη,
σὺν ὄνειρο ἀνοιξιάνικο, σὺν ὁδὸ μνησμένο.

B. ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ

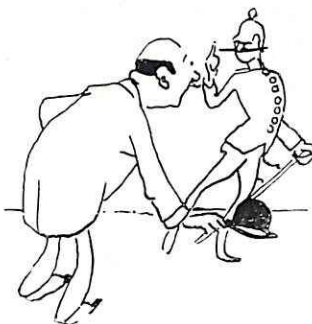
*

ΘΕΑΤΡΟΝ

Ἡ Ὀ. Ἐπιτήδειος. — Ὁ κ. Συνοδινός, ἓνας ἀπὸ τοὺς
πλέον λογικοὺς καὶ ὀρθοφρονοῦντας συγγραφεῖς μας
ἔδωκε τὸ τρίτον τοῦ ἔργου. Εἶναι σάτυρα τοῦ Ἀθηναῖ-
κοῦ βίου, πολὺ καλοβαλμένη, με πολλὰ κωμικὰ ἐπει-
σόδια, πολλὴν χάριν, καὶ, δυστυχῶς, ὀλίγον μελοδραμα.
Ἡ ὑπόθεσις τοῦ εἰς ὀλίγας λέξεις εἶναι ἡ ἑξῆς.

Μία κόρη ἀκούεται κληρονόμος λοχείου 300.000 ἔχει
μητέρα ματαιόδοξον καὶ πατέρα φρόνιμον. Τὴν ἀγαπᾷ
ἓνας τίμιος ἄνθρωπος, καὶ τὴν πολιορκεῖ ἓνας Ἐπιτή-
δειος. Ὁ δεύτερος κατορθώνει νὰ υποσκελίσῃ τὸν
πρῶτον εἰς τὴν καρδίαν τῆς κόρης καὶ τὴν ἐκτίμησιν
τῶν γονέων, ἐνῶ εἶναι κατὰ γράμμα ἓνας ἐλεεινὸς ἄν-
θρωπος. Ὀλίγον πρὸ τῆς ἀναγγελίας τῶν ἀγοραβίων,
ἡ θλιβερά εἰδησις ἀναγγέλλεται· ἡ κόρη δὲν ἔχει κερ-
δίσιον τὸ λαχεῖον· ὁ ἀριθμὸς διεβίβασθαι λανθασμένος.
Οἱ φίλοι τοῦ σπιτιοῦ — καὶ εἶχαν γίνε πολλοὶ — ἐγκατα-
λείπουν ἀμέσως τοὺς δῆθεν ὀνητοῦς καὶ μαζί τῶν
φρένγυι καὶ ὁ Ἐπιτήδειος πρὸς ἀνακάλυψιν ἄλλης προί-
κός. Μένει ὅμως ὁ τίμιος ἄνθρωπος, ὁ νέος ποῦ ἠγά-
πησε πτωχὴν τὴν κόρην καὶ τὴν ἀγαπᾷ πτωχότεραν
τώρα. Αὐτὸς ἔχει κερδίσιον τὸ λαχεῖον καὶ τὴν ζητεῖ
καὶ τὴν νυμφεύεται.

Εἶναι ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Καπετανάκη;
θὰ μ' ἐρωτήσετε. Κατὰ τὸ βάθος ναί, εἰς τὰς λεπτο-
μερείας ὅχι. Ἡ πλοκή τοῦ ἔργου εἶναι ἄλλη, καὶ ἄλλα τὰ

ἐπεισόδια. Δεληθότως ἴσως — ἂς μᾶς
συγγορηθῇ τὸ ἐπίρημα — ὁ συγγρα-
φεὺς ἐνεθυμήθῃ τοὺς χαρακτήρας τοῦ
Καπετανάκη, τοὺς χαρακτήρας τοῦ Γε-
νικοῦ Γραμματέως καὶ τῆς Βεγγέρας·
τὸν πατέρα, τὴν μητέρα, τοὺς δύο
παλαιούς καλοὺς φίλους, τὸν ἐπιτήδειον
ἀκόμη μελλοντοφρον καὶ πρὸ παντὸς τὸν
κόσμον τῶν σχέσεων, τὸν κόσμον αὐτὸν
ὅστις περισαίνει τοὺς ὀνητοῦς.

Παρ' ὅλα αὐτὰ ἡ κωμωδία τοῦ κ.
Συνοδινοῦ εἶναι ἀπὸ τὰς καλλιτέρας
ἐλληνικὰς κωμωδίας, διότι παρ' ὅλας
ἐλλείψεις, καὶ παρ' ὅλα τῆς τὰ περιττὰ
— τὴν μελοδραματικὴν λ. γ. ἱστορίαν τοῦ ἐπιτηδείου
μετὰ τὴν γερμανίδα χορεύτρια — εἶναι κωμωδία ἐλλη-
νική, σατυρίζουσα γνώριμά μας πρόσωπα καὶ γνωρί-
μους μας συνθηθείας, εἶναι τέλος ἡ κωμωδία τὴν ὁποίαν
ἀγαπῶμεν, διότι τὴν ἔχομεν ζήσῃ καὶ τὴν αἰσθανόμεθα
καὶ εἶναι ἡ κωμωδία ἡ ὁποία μᾶς χρειάζεται, διότι
μᾶς ἐνοχλεῖ καὶ μᾶς διορθώνει.

Τὰ περασμένα ποῦ ξυπνοῦν. — Δράμα εἰς πράξεις
τρεῖς τοῦ ὁποίου κατορθώσαμεν νὰ παρακολουθήσωμεν
τὰς δύο πρώτας.

H ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΤΗΣ ΔΟΞ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ

ΕΜΠΡΟΣ εἰς κατὰμεστον πλατεῖαν ἔδωκε τὴν τιμητι-
κὴν τῆς ἐφέτος ἡ Δις Μαρίκα Κοτοπούλη μετὰ τὰ «Τρία
φιλιά» τοῦ μακαρίτου Χρηστομάνου. Ἡ καλλιτέχνης, τὴν
ὁποίαν δικαίως συμπαθεῖ τόσον τὸ ἀθηναϊκὸν κοινόν,
ἐχειροκροτήθη με φρενίτιδα, καὶ πολλὰ ἦσαν τὰ δῶρα
ποῦ τῆς προσέφεραν οἱ θαυμασταὶ τῆς. Οὕτως ἐδόθη
εὐκαιρία νὰ χειροκροτηθοῦν μίαν ἀκόμη φορὰν τὰ «Τρία
φιλιά» τὸ τόσον ἀσθενικὸν ἔργον τοῦ Χρηστομάνου.

Ἡ Φωτιά. — Τὸ ὑποβληθὲν καὶ μὴ βραβευθὲν ἔργον
τοῦ κ. Πολυβίου Δημητρακοπούλου. Ἐδῶ αἱ γνώμαι
διχάζονται. Τὸ ἀκροατήριον ἀνακρινθὲν ἐπιμελῶς εὐ-
ρέθη σύμφωνον ὅτι ἡ «Φωτιά» δὲν εἶναι πατριωτικὸν
ἔργον εἶναι ὅμως ἔργον σκηνικῶς ἄριστον. Ἄν λοιπὸν
πρόκειται νὰ τὸ κρίνῃ ὁ κριτικὸς πειθάνον νὰ τοῦ ἀπο-
νεύμῃ τὴν δάφνην ποῦ ἔδωκε με ἀρκετὴν ἐπιείκειαν
εἰς τὸν κ. Βουτιερίδην· ὁ πατριώτης ὅμως ὀφείλει νὰ
τοῦ τὴν ἀρνηθῇ, διότι αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ ἔργον εἶναι
ἄρνησις τοῦ πατριωτισμοῦ τῶν Ἑλλήνων. Ὑπάρχουν
τὰ ἐξῆς πρόσωπα:

Ἐνας σύζυγος, μία σύζυγος, μία θεία, ἓνας ἐξάδε-
λφος, ἓνας ἀξιοματικός, ἓνας εὖζωνος καὶ μία ὑπηρε-

τρια. Ὁ εὖζωνος, ἡ ὑπηρετρία καὶ ὁ ἀξιοματικός, καὶ
περισσότερον ἀπὸ ὅλους ἡ σύζυγος, διαπνέονται ἀπὸ
τὰ πατριωτικώτερα αἰσθήματα. Εἶναι Ἑλληνες. Ἡ
θεία εἶναι ἁπαρτίς· ὁ σύζυγος ἀθλιὸς κουραμπιές χει-
ροκροτούμενος εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔργου διότι ἀποφασίζει
νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ὁ ἐξάδελφος ἕτερος τύ-
πος κουραμπιέ ἀφθάστου ἀναιδεΐας. Μεταξὺ ἐπὶ τὰ Ἑλ-
λήνων ὁ κ. Δημητρακοπούλου ἠθέλησε τοὺς τρεῖς κου-
ραμπιέδες. Ὁμολογοῦμεν ὅτι δὲν θὰ ἐβραβεύαμεν τὴν
ἀναλογίαν οὕτην.

Τὰ μονόπρακτα. — Διὰ τὸν «Χορὸν τοῦ Βορηᾶ» — εἶ-
ναι τὸ μόνον ἐκ τῶν τριῶν μονοπρακτῶν περὶ τοῦ ὁποίου
εἴμπορεῖ καὶ πρέπει νὰ γίνῃ λόγος, — γράφει εἰς ἄλλην
στήλην ὁ κ. Γ. Β. Διὰ τὰ ἄλλα δύο προτιμοῦν τὰ «Πανα-
θηναῖα» καὶ τὸ ποθετήσουν βοῦν ἐπὶ γλώττῃ, πράγμα
τὸ ὁποῖον ἀτυχῶς δὲν ἐπροτίμησε νὰ κάμῃ ἡ ἐπι-
τροπὴ ποῦ τὰ ἐβράβευσε καὶ ὁ εἰσηγητὴς τῆς. Ὁ «Χο-
ρὸς τοῦ Βορηᾶ» ἔργον τῆς Δεσποινίδος Νεγρεπόντη,
ἀνεξαρτήτως τῆς tendance τῆς συγγραφῆς, τὴν ὁποίαν
καταδικάζει ὁ εἰς ἄλλην στήλην γράφων, εἶναι ἔργον,
τὸ ὁποῖον διαπνέει ἰσχυρὰ ποιητικὴ ὀρμή.

*

ΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣ ΤΑ ΦΙΛΙΑ

Μ' οὔλεγε πῶς μ' ἀγαπᾷς, μ' ἀγκαλιές καὶ χάδια
μ' ἔκανες καὶ πιστένα κάθε σου φρενιά
κι' ὅταν εὐρισκόμαστε μόνον μας τὰ βράδια
μ' ὄρκους παραγέμιζες καὶ τὰ δυνά μου αὐτιά.

Καὶ θαρρεῖς μ' ἐγέλασες, — Τί με τοῦτο τάχα;
Σὰν θυμῶμαι κάποτε τώρα τὰ παλιά,
λέω ἀκόμα: τί καλὰ, θεὸ θὰ ἦταν ν' ἄχα
κάμποσα ἀπ' τὰ ψεύτικα τῆς Ξανθῆς φιλιά! ..

ΟΡΕΣΙΒΙΟΣ

*

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Καν Ρ. Π. ἐνταῦθα. Δὲν γνωρίζομεν ἐπὶ τοῦ παρόν-
τος τίποτε· ἐπιστολὴν σας δὲν ἐλάβομεν, καὶ προκει-
μένου περὶ σονέτων εἰς καθαρεύουσαν, ὁμολογοῦμεν
ὅτι δὲν αἰσθανόμεθα πολλὴν λύπην, διότι ἐχάθησαν
πιθανῶς εἰς τὸ Ταχυδρομεῖον· ἡ μοῖρα ἐπέκλωσεν εἰς
ἄλλον νὰ λάβῃ

τὸν κεραυτὸν εἰς φάκελον εὐδὼν κεκλεισμένον.

Ἐρετρία ἐνταῦθα. Θὰ δημοσιεύσωμεν τοὺς στίχους
σας. Τὸ διήγημά σας εἶναι μέγαλον καὶ λυπούμεθα, διότι
δὲν ἔχομεν ἐπαρκὴ χωρὸν. — Κύριον Κ. Β. Ἀντωνάκη.
Εὐχαριστοῦμεν, δημοσιεύομεν τοὺς στίχους, διότι νομί-
ζομεν ὅτι τὰ πρωτόλειά σας δικαιούνται τῆς πλέον
θερμῆς υποστήριξως. — Κύριον Σ. Παλιγγίνην ἐν-
ταῦθα. Τὸ ὑπὲρ τοῦ περιοδικοῦ ἐνδιαφέρον σας μᾶς
δίδει θάρρος εἰς τὸ ἔργον ποῦ ἀνελάβομεν. Πολύτιμοι
φίλοι, ὅπως σεῖς, θὰ ἐδίδαν ζωὴν εἰς ὅσα περιοδικὰ
τὴν ἐστερηθῆσαν ἕως τώρα. — Ἀνδρὰ Κ. Β. Ξενοδοχ.
Μετὰ Κηφισίαν. Ἡ συνδρομήτρια εὐρέθη· ἡ λογία
ποῦ εὐρίσκειται· θὰ ἡμεθα εὐτυχεῖς ἂν ἐδίδε σημεῖα
ζωῆς. — Σ. Β. Μανσοῦραν. Ἐστεῖλαμεν αὐτοῦ. Γνωρί-
ζομεν ὅτι οἱ καιροὶ χαλεποὶ, ἐδῶ ὑπῆρξεν θριαμβευτικὴ
ἡ ἐπιτυχία πρώτον τεύχους. — Γ. Μ. Δέλτα-Darrage.
Ἐστεῖλα. Ἐλάβατε; Εὐχαριστῶ ἐκ τῶν προτέρων. —

Αγα. Ἀμερικὴν. Εὐτυχεῖς ἂν εἴμποροῦμεν νὰ ὑπηρε-
τήσωμεν με δυνάμεις ἀσθενεῖς σήμερον, ἰσχυροτέρας
αὔριον, τὰ συμφέροντα καὶ τὰς βλῆψεις τοῦ ἔθνους.
Συναντώμεθα εἰς τὰς σκέψεις αὐτὰς τόσον, ὅσον ποτέ.
Εἴμποροῦμεν ν' ἀναμεινῶμεν ὑποστήριξιν; — Κύριον

Ἐμμ. Μανσ. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν
πρωτολείων σας. — Κύριον Γεωργ. Μωρ. Delta-Barrage.
Σὰς εὐχαριστοῦμεν πολὺ. — Λοχαγὸν Δοβᾶ. — Ὡστε
ναυαγεῖ ἡ τόσον καλὴ σκέψις; Ἐλάβατε; — Κυρίαν
Ἐλ. Μ. εὐχαριστοῦμεν διὰ καλὰ σας λόγια. — Κύριον
Λυκ. Τσουκαλᾶν. Εἶναι τιμητικώτατὴ ἡ κρίσις σας. —
Κυρίαν Μ. ἐνταῦθα. Ἐχετε πολὺ δίκαιον· ἐγράψαμεν
ὅτι ὁ κ. Δαμβέργης εἶναι Γραμματεὺς τῆς εταιρίας τῶν
Πατρίων ἀντὶ Πατρίων. Τί βλέπει ὅμως; c'est le
premier. Πα qui coute λέγουν οἱ γάλλοι· τὰ ἐπίλοιπα
δὲν σημαίνουν.

*

Ὁ τύπος τῆς πρωτεύουσῃς ἔγραψε διὰ τὰ «Παναθη-
ναῖα» με πολλὴν καλωσύνην, ἅμα τῇ ἐκδόσει τοῦ
πρώτου τεύχους τῆς νέας τῶν περιόδου. Ἀφιερῶσαμεν
τὰς πρώτας γραμμὰς τοῦ τεύχους μας αὐτοῦ, διὰ νὰ
ἐνώσωμεν τὰς πρὸς αὐτὸν εὐχαριστίας μας μαζί με
τὴν ἔκφρασιν τῆς ἐγνωμοσύνης μας πρὸς ὅσους με
τόσην προθυμίαν ὑπεστήριξαν τὰς πρώτας ἡμέρας
τῆς νέας τοῦ περιοδικοῦ ζωῆς:

Τὰ «Παναθηναῖα», μεταβιβασθείσης τῆς ἐκδόσεώς
τῶν, ἐνεφανίσθησαν ὑπὸ νέαν ἐντέλῳς μορφήν, ὑπὸ
τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Γ. Α. Βλάχου. Ἡ μορφή τῶν
«Παναθηναίων» εὐθὺς ἀπὸ τοῦ χθεσινοῦ φύλλου δει-
κνύει ἀνακαινιστικὴν περιόδον, ἡ ὁποία ἐγγυᾶται εὐδο-
κίμῃσιν πλήρη.

Τὰ «Παναθηναῖα» περιέχουν ἐκλεκτοτάτην ὕλην καὶ
ὠραίας εἰκόνας.

«ΕΜΠΡΟΣ»

Ἐξεδόθη περικαλλῆς εἰς ἐκτύπωσιν καὶ με ὕλην
ἐκλεκτὴν ὁ Α' ἀριθμὸς τῶν «Παναθηναίων» ὑπὸ τὴν
νέαν διεύθυνσιν τοῦ γνωστοῦ δημοσιογράφου καὶ λο-
γίου κ. Γ. Α. Βλάχου, τοῦ κ. Μιχαηλίδου ἀποχωρήσαν-
τος, ὡς γνωστόν, ἀπὸ τῶν «Παναθηναίων». Ὁ κ. Βλά-
χος ὑπόσχεται νὰ κρατήσῃ τὰ «Παναθηναῖα» εἰς ὕψος,
νὰ ρυθμίσῃ αὐτὰ εἰς ζωντανὸν ὄργανον τῆς νεοελληνι-
κῆς φιλολογίας, νὰ τὰ καταστήσῃ τὸν καθρέπτην τῆς
παγκοσμίου κινήσεως τῶν Γραμμάτων. Καὶ εἶνε ὄντως
ἱκανὸς νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ αὐτοῦ.

«ΚΑΙΡΟΙ»

Ἀποχωρήσαντος τοῦ κ. Κ. Μιχαηλίδου ἀπὸ τὴν
διεύθυνσιν τῶν «Παναθηναίων» ἡ ἐκδοσις τοῦ φιλολο-
γικοῦ καὶ καλλιτεχνικοῦ τούτου περιοδικοῦ ἐπαρτήθη
ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ νέου ἰδιοκτῆτου αὐτῶν κ. Γ. Α.
Βλάχου. Ὁ κ. Μιχαηλίδης, ὁ ὁποῖος ἠγωνίσθη ἀληθῶς
με μεγάλας προσπάθειάς διὰ νὰ ἐπιβάλλῃ καὶ εἰς τὴν
ἑλλάδα τοὺς νεωτερισμοὺς τῶν εὐρωπαϊκῶν περιοδι-
κῶν, ἀπέτυχε, διότι κακῶς ὑπελόγησεν ὅχι μόνον τὴν
ἑλληνικὴν παραγωγὴν, ἀλλ' ἰδίως τὴν ἐκ μέρους τῶν
ἀγοραστῶν τοῦ περιοδικοῦ ὑποδοχὴν. Οὕτω τὰ «Πα-
ναθηναῖα» ἐκλείσθησαν μέσα εἰς ἓνα σινικὸν
τεῖχος, καὶ ὀλίγοιςτο ἐπεκοινώνησαν πρὸς αὐτό.
ἀλλὰ καὶ τοῦτο πρὸς ὀλίγους ἐπεκοινώνησε. Σή-
μερον ἀποχωρεῖ ὁ κ. Μιχαηλίδης, ἀπὸ ἐθυσια-
σεν οὐκ ὀλίγα χρήματα. Ἀφίνει ὅμως ἓνα ἔργον
τὸ ὁποῖον δροσιζόμενον κάπως, καὶ διεθυμώμε-
νον ἀπὸ ἀνθρώπων ἐπικοινωνούντα ἰδίως μετὰ τὴν
γύρω ζωὴν, δύναται νὰ καρποφορήσῃ καὶ νὰ
ἀποτελέσῃ ἀληθινὸν μνημεῖον διὰ τοὺς ἀνα-
γνώστας, ἀλλὰ καὶ παράδεισον ἀνακουφίσεως
διὰ τοὺς γράφοντας.

Ὁ ἀνθρώπος αὐτὸς εἶνε ὁ κ. Γ. Α. Βλάχος.
Ἡμεῖς τουλάχιστον τὸ φανταζόμεθα. Καὶ ἔχο-
μεν τὴν ἀξίωσιν ἀπὸ τὸ σπινθηροβόλον πνεῦμα
ἐνός τῶν εὐφυεστέρων ἅμα καὶ νεωτέρων λογο-
γράφων μας νὰ δημιουργήσῃ κατὰ ἀντάξιον καὶ

πρὸς αὐτὸν καὶ πρὸς τὸ ὄνομα τὸ ὁποῖον φέρει, μέγα μὲν κεφάλαιον, δύσκολον ὁμῶς φορτίον.

Σήμερον ἐξεδόθη τὸ πρῶτον τεύχος τῶν νέων «Παναθηναίων» — ἐκοντάμεν νὰ εἰποῦμε τοῦ 1914. — Κοιμῶν, καλοτυπωμένον ὡς πάντοτε, μὲ πολλὴν εὐγένειαν καὶ ἐπιμέλειαν, μὲ σκορπισμένον χιούμορ, μὲ ὡραίας εἰκόνας καὶ μὲ χαριτωμένα εἰκονίδια, διὰ τῶν ὁποίων θὰ παρελάσουν ὅλοι αἱ γνωσταὶ Ἀθῆναι.

Τὸ πρῶτον τεύχος ὑπόσχεται πολλά. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἀπὸ τὸ δεύτερον τὰ «Παναθηναία» θὰ εἶνε τέλεια ὅφ' ὅλας τὰς ἐσθύνσεις.

«ΕΦΗΜΕΡΙΣ»

Μὲ νέαν διεύθυνσιν κατόπιν τῆς ἐκχωρήσεως τοῦ μοναδικοῦ μας περιοδικοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Μιχαηλίδου εἰς τὸν κ. Γ. Α.χ. Βλάχον, ἐξεδόθη τὸ 317 τεύχος τῶν «Παναθηναίων».

Τὸ τεύχος, μεστὸν ὡραίων καλλιτεχνικῶν καὶ ἐπικαίρων εἰκόνων καὶ ποικίλης ὕλης, περιέχει καὶ τὰ ἀκόλουθα: Γ. Λασκαράκη, «Ἰππικὴ κίνησις καὶ πολεμικαὶ ιδιότητες τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς». Ἱστορικοῦ 1870 «Ἱστορικὸν σημείωμα». Διον. Κοκκίνου «Μιά κόρη» διήγημα. Ν. Λιβαδά μετὰ φράσεις «Εἰς τὴν Διδώ». Βιογραφίου. Ι. Πολέμη «Ξαναγυρίσματα» ποίημα. Γ. Β. «Πολιτικὸν δελτίον». Ψυχάρη «Διαβάτης». Θ. Βελλανίτη «Τὰ Ἰουνιακά». Μ. Λιδωρίκη «Ἐνα μπουκέτο τριαντάφυλλα» διήγημα. Δ. Γρ. Καμπούρογλου «Οἱ ἀντίποδες». Παύλου Νιρβάνα «Λόγοι καὶ ἀντίλογοι». Λόγοι, γελοιογραφίαι, θεατρικὴ ἐπισκόπησις κλπ. κλπ.

Εἰς τὴν νέαν διεύθυνσιν τῶν «Παναθηναίων» εὐχόμεθα εὐδοκίμῃσιν ἀξίαν τῶν ὑπὸ ταύτης καταβαλλομένων πρὸς ὑπηρεσίαν τῶν γραμμάτων θυσιῶν καὶ προσπαθειῶν, ὡς φαίνεται ἐξ αὐτοῦ τούτου τοῦ πρώτου τεύχους.

«ΠΑΤΡΙΣ»

Ἀφθάστου τελειότητος ἔκδοσιν ἀποτελεῖ τὸ χθὲς κυκλοφορήσαν τεύχος τοῦ περιοδικοῦ «Παναθηναία». Εἶνε τὸ πρῶτον τῆς νέας διεύθυνσεως τοῦ μοναδικοῦ περιοδικοῦ μας, καὶ πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι ὁ κ. Γεώργιος Βλάχος ὑπερέβη πᾶσαν προσδοκίαν εἰς τὸ ἔργον του. Κοιμητοτέχνημα ὁμοιον δὲν εἶδον οἱ Ἑλληνες ἀναγνώσται μέχρι σήμερον. Ἡ τακτοποίησις τῆς ὕλης τοῦ χάρμα ὀφθαλμῶν. Τὰ «Παναθηναία», ὅπως μᾶς τὰ παρουσίασε χθὲς ὁ νέος διεθυντής των, δὲν εἶνε πλέον περιοδικόν, ἀλλὰ καλλιτεχνικὸν λεύκωμα ἀπαραμύλλου χάριτος καὶ τελειότητος. Ὁ «Χρόνος» εὐχεται εἰς τὸν παλαιὸν πολῦτιμον συνεργάτην του νὰ στεφθῇ ὑπὸ ἐπιτυχίας ἢ ἐπιχειρήσεώς του, ἥτις ἀλλοῶς τιμᾷ τὸν τόπον μας.

«ΧΡΟΝΟΣ»

Ἐξεδόθη τὸ πρῶτον ὑπὸ τὴν νέαν διεύθυνσιν τοῦ συναδέλφου κ. Γεωργ. Βλάχου τεύχος τῶν «Παναθηναίων», καὶ εὐχαρίστως παρατηρήθη εἰς τὸ σύνολον τοῦ ἁπλοῦ νεωτέρου ἀντίληψις προσορισμοῦ καὶ σκοποῦ, ἥτις ἐλπίζομεν νὰ τοῦ δώσῃ νέας δυνάμεις ζωῆς.

Τὰ «Παναθηναία», μὲ τὴν ὑπόληψιν ἐπιμελείας καὶ καλαισθησίας καὶ ἐκλεκτικότητος, τὴν ὁποίαν ἐδραίωσαν, ἀρκεῖ νὰ προσέξουν ὀλίγον εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐνημερότητος τῆς φιλολογικῆς, τῆς καλλιτεχνικῆς καὶ κυρίως τῆς κοινωνικῆς, διὰ ν' ἀνταποκριθῶν εἰς μίαν πολὺ αἰσθητὴν ἀνάγκην εὐρυτάτης μερίδος ἀναγνωστικοῦ κοινοῦ.

Καὶ εὐχαρίστως παρατηροῦμεν, ὅτι τὸ πρῶτον ὑπὸ τὴν νέαν διεύθυνσιν τεύχος,

χωρὶς νὰ ὑστερῇ εἰς ἐκτύπωσιν καὶ πλοῦτον εἰκονογραφίσεως, παρουσιάζει τὴν νεωτεριστικὴν καὶ ἐλαφροτέραν — ἂν ἐπιτρέπεται ἡ λέξις — ἀντίληψιν, ἥτις μόνη θὰ τελειοποιηθῇ τὰ «Παναθηναία» καὶ πρὸ πάντων θὰ τοῖς δώσῃ ζοὴν.

«ΕΣΤΙΑ»

Μετὰ ὀλιγόχρονον διακοπὴν τὰ «Παναθηναία» τοῦ κ. Κίμωνος Μιχαηλίδου ἐξεδόθησαν ἐκ νέου χθὲς. Ἀλλὰ τὴν φρονὴν αὐτὴν μὲ νέαν διεύθυνσιν. Τὸ περιοδικόν, εἰς τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν συνεκεντρώθη πολλὴ ἀπὸ τὴν νεοελληνικὴν φιλολογικὴν κίνησιν καὶ ἀξιοσημείωτος μεταφραστικὴ ἐργασία, μετεβίβάσθη παρὰ τοῦ κ. Μιχαηλίδου εἰς τὸν κ. Γ. Βλάχον, ὅστις ὑπόσχεται νὰ συνεχίσῃ τὴν ἔκδοσιν τοῦ περιοδικοῦ μὲ τὴν εὐσυνειδησίαν καὶ τὴν καλαισθητικὴν ἐκλεκτικότητα τοῦ προκατόχου του.

«Ν. ΕΛΛΑΣ»

Μετ' ὀλίγου καιροῦ διακοπὴν ἐπανελάβον τὴν ἔκδοσιν τῶν τὰ «Παναθηναία» τὸ μοναδικὸν μας φιλολογικὸν περιοδικόν. Ἀπλὴ φιλομετρησις του πείθει τὸν πλέον δύσκολον ἀναγνώστην ὅτι ἡ νέα περίοδος, εἰς τὴν ὁποίαν εἰσέρχεται, θὰ εἶνε περίοδος ζωῆς, τὴν ὁποίαν ὅλοι οἱ φίλοι τῶν γραμμάτων εὐχονται μακράν. Τὰ «Παναθηναία» ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Γ. Βλάχου, ὁ ὁποῖος ἠτύμολησεν ἀπὸ τὰς τάξεις τοῦ καθημερινοῦ τύπου εἰς τὸν περιοδικόν, ἀποτείνονται τώρα εἰς ὅλας τὰς τάξεις. Ἐχουν οἰκονομικὴν σελίδα καὶ πολιτικὴν Δελτίον, ἔχουν φιλολογίαν καὶ σάτυραν, εἰκόνας τῆς καθημερινῆς ζωῆς καὶ γελοιογραφίας καὶ ἔργα καλλιτεχνῶν. Εἰς τὴν φιλολογικὴν αὐτὴν Σαχάραν, ἡ ὁποία σκεπάζει τὴν νέαν Ἑλλάδα, τὰ «Παναθηναία» εἶναι τώρα ὅσας ἀληθινῇ, καὶ ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι θὰ γίνον ἀπόκτημα πάσης Ἑλληνικῆς οἰκογενείας.

«ΕΣΠΕΡΙΝΗ»

Ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Γ. Βλάχου ἐνεφανίσθησαν τὸ πρῶτον τὰ «Παναθηναία», τὸ μοναδικὸν φιλολογικὸν περιοδικόν τῆς Ἑλλάδος. Νέα ὥθησις ἐδόθη εἰς αὐτό, καὶ νέα διαρρυθμίσις τῆς ὕλης, τοιαύτη ὥστε νὰ καταντήσῃ τοῦτο τέλειον ὑπὸ πᾶσαν ἐποχὴν, τόσον φιλολογικὴν ὥσον καὶ καλλιτεχνικὴν.

«ΑΘΗΝΑΙ»

Ὁ ἰδρυτὴς τοῦ καλλιτεχνικοῦ περιοδικοῦ «Παναθηναία» κ. Κ. Μιχαηλίδης μετεβίβασε τὴν ἰδιοκτησίαν καὶ παρέδωκε τὴν διεύθυνσιν τούτου εἰς δόκιμον νεαρὸν λογογράφον, τὸν κ. Γεώργιον Βλάχον, ἄξιον υἱὸν πατρὸς τιμήσαντος τὰ ἑλληνικά γραμμάτια ὅσον καὶ τὴν διπλωματικὴν μας ὑπηρεσίαν, τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν φίλου κ. Ἀγγέλου Βλάχου, πρῶτον πρεσβευτοῦ ἐν Βερολίνῳ, συγγραφέως πλείστων ἐπιστημονικῶν ἔργων καὶ ποιητοῦ — ἀπομάχου ἡδῆ.

Δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι ὁ κ. Γ. Βλάχος θὰ ἐμφυσησῇ εἰς τὸ καλὸν περιοδικόν τὸ σφρίγος καὶ τὴν ζοὴν, ὧν οὗτος εἶναι ἀτόχος. Μᾶς πείθει, ἄλλως τε, περὶ τούτου τὸ πρῶτον, ὑπὸ τὴν νέαν διεύθυνσιν, ἔκδοθ' ἐν τεύχους τῶν «Παναθηναίων».

«ΟΙΚΟΝ. ΧΡΟΝΙΚΑ»

Μόνη ἐφημερίς ἥτις δὲν ἔκαμε λόγον διὰ τὰ «Παναθηναία» εἶνε τὸ «Ἔθνος». Πιστεύεται ὅτι ἡ παράλειψις αὐτῇ ὀφείλεται εἰς ἐμβριθεὶ ἑνασχόλησιν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς κ. Νικολοπούλου πρὸς συγγραφὴν τῆς ὡραίας του μυθιστορίας, ἢ Μαίρη ἢ τὸ Μέρος, ἂν δὲν μᾶς ἀπατᾷ ἡ μνήμη.

ΤΟ ΠΡΟΤΥΠΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΗΛΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ (ΚΛΗΘΓ. ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ)

Περιλαμβάνει: Κλασσικὴν Τμήμα ἀποτελούμενον ἐκ τῶν ἐξῆς τάξεων: 1 Νηπιαγωγείου, 4 τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, 3 τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου καὶ 3 τοῦ Γυμνασίου.

Ἐκπαιδευτικὴν Σχολὴν ἐγκεκριμένην ὑπὸ τοῦ Υπουργείου τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας καὶ παρόχους διπλώμα ἀναγνωρίζομενον ὑπὸ τοῦ Σ. Υπουργείου καὶ τῶν Γραμμῶν.

Τμήμα Θηλέων (ἐν ἰδιαίτερῳ οἰκῷ) ἐν τῷ ὁποίῳ πλὴν τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων διδάσκονται ὑποχρεωτικῶς ἡ Γαλλικὴ καὶ Ἀγγλική, ἡ χειροτεχνία, ἡ οἰκοκυριεὶς, ἡ κοπτικὴ καὶ ὁμητικὴ, τὰ κεντήματα, ἡ ὕμνησις καὶ νοσηλεία, ἀθλητικαὶ παιδαί, ἡ φωνητικὴ μουσικὴ καὶ ἡ ἀπαγγελία καὶ οἱ ἑλληνικοὶ χοροὶ.

Δεκτοὶ γίνονται μαθηταὶ ἐσωτερικοὶ, ἡμιτροφίμοι καὶ ἐξωτερικοὶ, μαθήτριάς δὲ μόνον ἡμιτροφίμοι καὶ ἐξωτερικαί.

Κανονισμὸς στέλλεται τῷ αἰτοῦντι 14 Λεωφόρος Ἀλεξάνδρας 14.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΝΕΥΡΙΚΩΝ ΒΛΑΒΙΑΝΕΙΩΝ ΠΑΘΗΣΙΑ

Ἡ πρώτη καὶ τελειοτάτη
ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

Κατὰ τὴν ὁμόφωνον γνώμην καὶ διδασκαλίαν τῶν διακεκριμένων Νευρολόγων καὶ Ψυχιάτρων μόνον ἐν τῇ Κλινικῇ θεραπεύονται τελείως

Η ΝΕΥΡΑΣΘΕΝΕΙΑ, ΥΣΤΕΡΙΑ

καὶ λοιπαὶ ΝΕΥΡΩΣΕΙΣ καὶ ΨΥΧΩΣΕΙΣ

ἀκόμη καὶ αἱ χρονιάται καὶ δυσίατοι ἐξ οἰσθησῶν αἰτίας προερχόμεναι, ὥσπερ δὲ πάντα πλὸς θεραπευτικῶς τελείται ἡ νοσηλεία τῶν ἐξ ὁργανικῶν νοσημάτων καὶ νευρο-αδυναμιῶν πασχόντων μετὰ ποικίλων ἐκδηλώσεων.

Ὁ Διευθυντὴς κ. ΒΛΑΒΙΑΝΟΣ δίδεται τοὺς εἰσακτέους καθ' ὅς ὥρας καὶ τοὺς πάσχοντας ἐν

ΝΕΥΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΩΝ

νοσημάτων καθ' ἡμέραν 10-12 π. μ. καὶ 5-6 μ. μ. ἐν τῇ ἐν Ἀθήναις οἰκίᾳ του

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 45

Ἐναντὶ Ἀρκαδίου, Μέγαρον Μελά

Ἀριθ. Τηλεφώνου 300

Τὰ Ὀφθαλμικὰ νοσήματα
Θεραπεύονται ἐν τῇ τελείᾳ κλινικῇ τοῦ
Εἰδικοῦ Ὀφθαλμολόγου
Σπῆλιου Ι. Χαρχαῆ
Τ. ὁφθαλμολογικὸν τὸ Πανεπιστήμιον καὶ
ἐν τῇ Ὀφθαλμολογικῇ Σχολῇ τῶν
Παρισίων ἀκούσαντες καὶ
20 Ὁδὸς Πειραιῶς 20
Ἀθήναι, Τηλεφώνον 628

ΤΩΡΑ

πλέον ὅλος ὁ κόσμος
ΠΡΟΤΙΜΑ

τὰ ἔτοιμα ἀποδημητικά
πολυτελείας τοῦ ἀποδηματοποιοῦ

Γ. ΜΟΥΓΕΡ
Οἰκονομία χρόνου καὶ
χοήματος.

Εἰδικότης εἰς τὰ ἀποδημητικά τῶν κυριῶν.

ΣΤΑΔΙΟΥ 46

ΜΕΓΑΡΟΝ ΑΡΚΑΔΕΙΟΥ

